

بسته‌بندی ۵۵

روی جلد:

شرکت تحول کالای نوین

سازنده ماشین آلات بسته‌بندی
تلفن: ۰۸۷۷۹۴۳۴ - ۰۸۷۷۹۳۶۵ - ۰۸۷۷۹۳۶۶
به گزارش صفحه ۴ نگاه کنید

ماهnamه صنعت بسته‌بندی

(چاپ و بسته‌بندی سابق)
سال ۱۳۸۲ شماره ۵۵
صاحب امتیاز، مدیرمسئول و سردبیر
رضا نورآئی

تهران، صندوق پستی: ۱۳۱۴۵-۱۴۸۷
تلفن: ۷۶۰۷۹۶۳ و ۸۹۷۵۸۲۷-۸

فکس: ۷۵۱۲۸۹۹

wwwiranpack.org
info@iranpack.org

روابط عمومی: شروین سلیمانی

مترجم مطالب انگلیسی: سهیل چهره‌ای

همکاران این شماره:

مهندس حجت سلمانی، مهندس مازданا تختی،
سوسن خاکیز، عیسی نجفی، م. ا. زینب صادقی،
مهند اسطو شهابی، مهندس ابراهیم خدابخش

توزیع و امور مشترکین:
۸۸۱۰۳۰۸ - ۸۸۲۹۵۳۳

نمایندگی اصفهان: تلفکس: ۰۳۱۱-۲۲۵۷۵۱۷

دفتر فروش رشت: تلفکس: ۰۱۳۱-۳۲۳۴۰۰۲

اسکن: ماهنامه صنعت بسته‌بندی

فیلم و زینک: چاپ رایان

چاپ: نقشینه پیمان

صحافی: نصر

نقل مطالب این ماهنامه با ذکر مأخذ آزاد است.

از دیگران حرکت از تو هم حرکت

داجع به طرح بسته‌بندی گوشت مرغ

وقتی پای صحبت دست اندر کاران بسته‌بندی می‌شنویم اغلب می‌شنویم که فرهنگ بسته‌بندی هنوز جانیفتاده است. بیشتر افراد معتقد هستند که فرهنگ سازی به عهده دولت است و دولت با ابزار قوی که در دست دارد باید برای جا افتادن و توسعه بسته‌بندی بسترسازی کند. این عین واقعیت است و به واقع دولت و سازمانهای آن چنین قدرتی را دارند. مثال روشن آن طرح بسته‌بندی مرغ است. طرحی که اجرای آن از دی ماه سال جاری آغاز و به دلیل قرار داشتن آن در حوزه مواد غذایی و ارتباط با سلامتی عامه مردم پیش بینی می‌شود از اهرمهای اجرایی قوی برخوردار باشد.

چنین طرح‌هایی که در واقع آرزوی صنایع بسته‌بندی کشور است حقایقی را نیز برای همه طرفهای ذی ربط روشن می‌کند که مهمترین آن، استعداد و توان صنایع بسته‌بندی کشور به ویژه ماشین سازان بسته‌بندی است. از این پس دست اندر کاران صنعت بسته‌بندی باید با نزدیک شدن به صنعت تهیه و توزیع مرغ (مانند انجمان کشتارگاه‌های صنعتی) توانمندی‌های خود را به ایشان اعلام کرده و در پی کشف نیازهای این بازار جدید باشند. همچنین طرفهای مقابله یعنی انجمان مذکور و اداره کل دامپردازی استان تهران نیز باید چنین عملکردی داشته باشند. ماهنامه صنعت بسته‌بندی این راه را هموارتر خواهد کرد. منتظر باشید. مرؤیت

- از دیگران حرکت، از تو هم حرکت ۱
- پروونده BOPP (نظرات مدیر بازرگانی شرکت پلاستیک ماشین الان) ۲
- وقتی اروپایی‌ها فروشنده محصول ایرانی می‌شوند ۴
- گنجینه با والت‌سورو کا استاد بین‌المللی بسته‌بندی ۸
- دوره‌های کوتاه‌مدت آموزش بسته‌بندی در آمریکای شمالی ۹
- گفت و گو با عضو هیئت مدیره انجمان بسته‌بندی کانادا ۱۱
- ۵۰ سال اتحاد صنفی (راجع به انجمن بسته‌بندی کانادا) ۱۲
- نقش بیشتر صنعت بسته‌بندی در دو میان نمایشگاه ایران پلاست ۱۳
- طراحی بسته‌بندی (سرگرمی و هدایا) ۱۴
- جلسه بررسی مشکلات کمی و کیفی پلی بروپیلن ۰۸۰۰ با حضور کیسه‌بافان ۱۵
- نامه شرکت مانداناشیمی درباره گزارش شرکت گوهر فام ۱۷
- پلاستیک‌های بسته‌بندی (۱) ۱۸
- بسته‌بندی سیمان. مسئله این است؟! ۲۳
- بسته‌بندی بلیسترنگ دارویی (۲) ۲۴
- جعبه‌های آب میوه و شیر، و بازیافت ۲۷
- بسته‌بندی‌های معمول بازار جهانی و امکانات داخل کشور ۲۸
- مواد پلاستیکی در بسته‌بندی ۳۱
- خواص فیزیکی پلاستیکها ۳۴
- فیلمهای زیست‌ساز گار، گذشته، امروز، آینده ۳۶
- لاکهای مورد استفاده در صنعت بسته‌بندی فرزی با پایه ورق قلع اندود و... ۴۰
- پنکه‌های غول آسا مناسب کارگاه و کارخانه ۴۳
- اطلاعیه سازمان صنایع کوچک ایران ۴۴
- بازیافت هر تن کاغذ ۱۷ درخت را از خطر قطع شدن حفظ می‌کند ۴۵
- معرفی استانداردهای جهانی بسته‌بندی ۴۶
- پیام روز جهانی استاندارد ۴۶
- استانداردهای بسته‌بندی ایران (لفاف‌های آلومینیومی برای مواد خوراکی) ۴۸
- استاندارد بسته‌بندی، نقش و اهمیت آن در جامعه ۵۳
- معرفی مراکز آموزشی بسته‌بندی ۵۴
- تازه‌های کتب بسته‌بندی ۵۵
- بسته‌بندی در اینترنت ۵۶
- اخبار بسته‌بندی ۵۸
- روسیه در بی‌یافتن جایگاهی بزرگ در پلی الفین ۵۹
- خرماهای بسته‌بندی مورد تائید وزارت بهداشت نیست ۶۰

پرونده BOPP

BOPP از مواد مصرفی در بسته‌بندی بسیاری از کالاهای خوراکی به ویژه در گروه شیرینی و شکلات و اسنکها است. با توجه به سرمایه‌گذاری‌های موجود در صنایع غذایی و در کنار آن توسعه واحدهای چاپ بسته‌بندی در ایران مصرف این نوع فیلم پلاستیک طی سالیان گذشته رو به افزایش بوده است. با توجه به رشد و استگی واحدهای چاپ و بسته‌بندی ایران به فیلم BOPP احساس نیاز به ثبات و امنیت نزد واحدهای وابسته به این نوع فیلم پلاستیک شدت یافته است. عدم تعادل منطقی در بازار BOPP ایران که از نیمه دوم سال گذشته افزایش پیدا کرد باعث به هم ریختنگی برنامه بسیاری از واحدهای ذی ربط شد. تا جایی که تعدادی از این واحدها دست به دامن اداره کل چاپ و نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شدند بلکه مشکلات این ماده پلاستیک را حل کنند. نظر به این که این مسئله تاثیر مستقیم بر صنعت بسته‌بندی ایران دارد ماهنامه صنعت بسته‌بندی ایران شد تا با پرداختن به این موضوع و به وسیله طرح نظرات و دیدگاه‌های طرفهای ذی ربط و ذی نفع گامی در جهت رفع این معضل بردارد.

در شماره‌های گذشته گزارش ویژه اداره کل چاپ و نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، گفته‌های تی چند از دست اداره کاران درباره وضعیت BOPP و پاسخ شرکت پوشینه در خصوص گزارش وزارت ارشاد منتشر شد. در این شماره نیز به اظهارات دو تن از طرفهای ذی نفع می‌پردازیم. گزارشی که در ادامه می‌خوانید انتدای شهریورماه امسال تهیه شده است. شایان ذکر است در این شماره بنا بود گفته‌های مدیران چاپ سجادی و شرکت پلاستیک ماشین الوان به عنوان موافق و مخالف وضعیت فعلی منتشر شود که در لحظه آخر ارسال ماهنامه به چاپ، مدیران شرکت چاپ سجادی از انتشار نظرات خود مصرف شدن‌البته برخی از طرفهای ذی ربط و ذی نفع به دلایل گوناگون از اظهار نظر در این مورد عذر خواستند. این گزارش ادامه دارد....

نظرات مدیر بازرگانی شرکت پلاستیک ماشین الوان در باره وضعیت فعلی BOPP در ایران و تاثیر آن بر روی واحدهای مصرف کننده

چاپخانه‌داران طی جلسه‌ای ظرفیت تک تک چاپخانه‌ها را از طریق سفارشات، نوع مشتری و ظرفیت دستگاه حساب کردند و به رقم ۴۵ هزار تن رسیدند. در نتیجه مشخص شد که بین تولید و مصرف مطابقتی وجود ندارد. بنابر این خواستار رفع نواقص شدند.

سپس طی جلسه‌ای دیگر که از وزارت بازرگانی و صنایع هم دعوت شده بودند گزارشی استخراج شد که نتیجه آن به واردات کالا تأکید داشت و در این خصوص تغییرات مثبتی مشاهده می‌شد و بسیاری از چاپخانه‌ها اعلام کرده بودند که حاضر هستند در زمینه تولید «متالایز» و «صدفی» سرمایه‌گذاری کنند که از نظر من کار صحیح نبود. بلکه معتقد هستم که باید همگی دست به دست هم دهیم و معرض را رفع کنیم. برای رفع مشکل مکاتباتی پیگیر با وزارت صنایع و بازرگانی انجام دادیم و دوستانی هم اقدام به واردات فیلم کردند. به طوری که قیمت کالاهای وارداتی با توجه به تعریفهای اعمال شده بازار ارزانتر از تولید داخلی بود.

تعرفه فیلم‌ها ۴۰٪ می‌باشد و قیمت داخلی که فیلم شفاف ۲۱۰۰ تومان و انواع دیگر تا ۱۷۲۰ تومان رسیده بود. البته الان بیش از ۱۵۰ تومان کاهش یافته است و صدقی ۱۸۰۰ تومانی هم کاهش یافته است. آن چه مسلم است این است که اگر قرار باشد صنعت چاپ به عنوان صنعت پایین‌دستی توسط تولیدکنندگان فیلم که بالا دست ماست ما هستند حمایت شود. باید هماهنگی هم از لحاظ ظرفیت و هم از لحاظ مصرف برای فصول متفاوت به وجود آید. و اگر قرار است سرمایه‌گذاری در این راستا انجام گیرد باید این کار هم زودتر انجام گیرد تا نیاز مصرف کننده تامین شود. اگر هم قرار است همین مجموعه‌های داخلی مصرف را تامین کنند خوب آنها را هم تقویت و حمایت

پاسخگوی نیاز داخل نبوده و منجر به افزایش قیمتها می‌شود. اگر بخواهیم فیلم را از خارج تهیه کنیم یعنی متالایز و صدفی بخریم باید تعریف پردازیم که در آن صورت هم قیمت تولید داخلی می‌شود. حداقل در زمستان گذشته چنین بوده است. اما اخیراً کاهش قیمت در بازار داشته‌ایم و باز هم خواهیم داشت. چون طی ماههای گذشته با ورود فیلم خارجی (چینی) قیمت‌های داخلی شکسته شده است. این امر منجر به تلاطم و بازنگری در مقدار تولید و قیمت محصولات داخلی شده است.

طاهری هدف از جلسه‌ای که در آن راجع به اقدامات شرکتهای تولیدکننده انتقاد شده بود را اصلاح و بررسی مسائل به وجود آمده اعلام کرد و گفت:

هدف ما و بحث اصلی این بود که تهیه و تنظیم تعرفه به چه معناست؟ ما اعتراف خود را به صورت شکایت مطرح نکردیم. به صورت شکایت هم معرض را بررسی نکردیم. هدف ما این بود که زمانی که تولیدات داخلی پاسخگوی نیاز ما نیست بر چه اساسی این تعرفه‌ها وضع شده‌اند. وقتی داخل نیازها را جواب نمی‌دهد اجازه دهدند ما از خارج محصول را وارد کنیم. بنابر این اتحادیه

هدف ما این بود که زمانی که تولیدات داخلی پاسخگوی نیاز مانیست بر چه اساسی این تعرفه‌ها وضع شده‌اند. وقتی داخل نیازها را جواز دهد اجازه دهدند ما از خارج محصول را وارد کنیم.

پلاستیک ماشین الوان

صنعت بسته‌بندی صنعتی است پیشرو و فعال و از سیر تحول و رشد صعودی خوبی برخوردار است. همچنین نقش حیاتی را بخصوص در صادرات دارد و می‌تواند ما را به بازارهای جهانی معرفی کند.

طاهری مدیر بازرگانی شرکت پلاستیک ماشین الوان ضمن تأکید بر مطلب فوق درباره تهیه و تولید فیلم BOPP در کشور گفت: در کشور ما چند شرکت در زمینه تهیه و تولید این فیلم فعال هستند. از جمله شرکت پوشینه و شرکت شیمیانه و شرکت پل فیلم که به ترتیب اولویت سهمی از بازار را در اختیار دارند.

وی درباره وضعیت پیش آمده در خصوص فیلم BOPP و سال گذشته گفت: مشکل پیش آمده در خصوص فیلم BOPP از زمستان سال ۸۱ به اوج خود رسید. زیرا قیمت فیلم تولید شده با قیمت جهانی مطابقت نداشت. چون شرکتهای تولیدکننده نمی‌توانستند نیاز بازار را تامین کنند. زیرا مجموعه پوشینه با ۲۰ هزار تن و شیمیانه با یک پنجم تا یک ششم ظرفیت پوشینه فعالیت می‌کنند. پل فیلم هم که به غیر از مجموعه خودش (شرکت بیاضیان) به دیگران کالا عرضه نمی‌کند. در مجموع ایشان حدود ۲۰ تا ۲۵ هزار تن تولید دارند.

در نتیجه این مجموعه‌های نمی‌توانند نیاز ۴۵ هزار تنی بازار را پاسخگو باشند. این معرض بخصوص در فصلهایی از سال کاملاً مشهود بود. به طور مثال در زمستان و پاییز که اسنکها، چیزی، پفك، تافی و شکلات مصرف بیشتری دارند فیلم متالایز هم بیشتر مصرف می‌شود. در نیمه اول سال یعنی بهار و تابستان هم که مصرف بسته‌ی زیاد می‌شود مصرف «صدفی» افزایش و در نتیجه تولید داخل هیچ وقت

کنند. ما طی جلسات که درباره این موضوع تشکیل شده بود تنها خواستار اصلاح امور و رفع موانع بودیم. افزایش قیمت باعث شد بسیاری از قراردادها که با قیمت‌های قبلی منعقد شده بودند به هم بخورند. هر چند پس از کاهش قیمت‌ها برخی از آنها منعقد شد. اما بیشتر این مشکل در امر صادرات نمود پیدا کرد.

این بی‌ثباتی که هنگام عقد قرارداد، یک

قیمت و هنگام انجام آن هم یک قیمتی دیگر باشد موجب استرس در بازار و چاپخانه‌ها شده بود. در حالی که باید در بازار اعتدال و توزان حاکم شود. رفع این معضل بدین ترتیب است که یا باید افزایش تولید وجود داشته باشد و یا اورادات. بنابر این بهتر است وزارت صنایع در این تعریف‌ها تجدید نظر و از این صنعت حمایت کند. این بدین معنا نیست که سود منطقی تولیدکننده را کم کنند. در حالی که

قیمت تمام شده تولیدکننده برابر با قیمت تمام شده فیلم، به علاوه سود منطقی که در همه جای دنیا معمول است و به علاوه تعریف و وضع ماده اولیه یکسان است و چیزی نیست که او شده می‌باشد. تولیدکننده باید به این فکر کند که دیگران هم به خاطر این سود بالایی که او دریافت می‌کند دچار مشکل شده‌اند و در آینده ممکن است که مشکلاتی هم دامنگیر او شود. او باید به سود منطقی قانع باشد و محصول خود را به قیمت متعارف به بازار عرضه کند. تامین نظر مصرف کننده داخلی و تعديل قیمت‌ها و کاهش تعریفه موجب اتحاد و همدلی و رونق صنعت خواهد شد اگر قیمت مناسب باشد و کیفیت مطلوب، مطمئناً کالای خود را ز پوشینه می‌خریم. چرا از خارج تهیه کنیم؟

مهندس طاهری در باره این که شرکت تولیدکننده معتقد است قیمت او با بازار جهانی منطبق می‌باشد گفت:

خیر چنین نیست. این محصولات بر حسب وزن است و معیار وزنی دارند. اگر قیمت تمام شده متالایز در زمستان ۲۱۵۰ تومان بوده است (البته بیشتر از این بوده) قیمت جهانی که ما استعلام گرفتیم ۱۶۰۰ تومان بود. شما می‌بینید که تعریفه ۴۰ درصد به عنوان یک سود سرراست.

مدیر بازرگانی شرکت پلاستیک ماشین الان در جواب این سوال که شاید قیمت ۱۶۰۰ تومان با توجه به موانع تولیدی که در ایران است مقرر نباشد تأکید کرد:

خیر. سرمایه‌گذاری سیستم تولید در همه جای دنیا یکسان است. این محصول نیز مانند بسیاری از محصولات دیگر قیمت جهانی و مشخص دارد. مانند سرب و مس که در بازار بورس لندن قیمت مشخصی دارد.

شما هم می‌توانید این فیلم‌ها را از ترکیه، ایتالیا و جاهای دیگر با قیمت مشخص بخرید.

حاله مصرف داخلی تامین نشده و با جلوگیری از واردات تنها یک واحد فعل خواهیم داشت متناسفانه واحدهای وابسته تنها باید بسازند و بسوزند تا مواد اولیه خود را تامین کنند.

زیرا بازار رقابت و فراوانی آن مشخص است. البته قبول دارم در برخی موارد تفاوت‌های وجود دارد. از جهت بیمه، مالیات، عوارض و... اما آن طور نیست که سود کالا را از بین ببرد. این هزینه‌ها را در دامنه ۴۰٪ تعریف کنیم. طاهری کیفیت محصولات چنین را با محصولات اروپایی و تولیدات داخلی کشور یکسان دانست و ادامه داد:

نوع سرمایه‌گذاری انجام شده و ماشین‌آلات تولیدی و مواد اولیه در همه جا یکسان است. در ساخت محصول با کیفیت مواد اولیه یکسان است و چیزی نیست که صنعت چین بتواند بر روی آن تاثیر بگذارد.

وی درخصوص نتایج جلسات و نشستهای انجام شده گفت:

متناسفانه منجر به نتایج مناسبی نشد. زمانی که ما معتبرض را اقدام کننده نبینیم مطمئناً ترتیب اثری هم نخواهیم دید. زمانی که فیلم ارزان نشده بود واردات آزاد نشده بود. هیچ اتفاقی نیافتداده بود. ولی به محض این که فیلم با کاهش قیمت به خاطر واردات اخیر روبرو شد تولیدکنندگان هم قیمت‌ها را کاهش دادند. چرا اعتراض نشد. به هر حال قیمت‌ها نزول خواهد داشت. قیمت فیلم در سال ۸۲ کمتر از سال ۷۷ است.

شرایط پیش آمده منجر شد تا افراد معتبرض تولیدکننده را به انحصاری بودن متهم کنند. یعنی رقابت از او حذف شده.

طاهری عواملی چون عدم توجه به سرمایه‌گذاری این صنعت و همچنین عدم رغبت به سرمایه‌گذاری در این بخش، رشد قابل

بسیاری از چاپخانه‌ها اعلام کرده بودند که حاضر هستند در زمینه تولید «متالایز» و «صفی» سرمایه‌گذاری کنند که از نظر من کار صحیحی نبود. بلکه معتقد هستم که باید همگی دست به دست هم دهیم و معرض دارفع کنیم.

توجهه صنعت چاپ و بسته‌بندی به خاطر لیبلینگ و لفاف در سالهای اخیر را موجب افزایش مصرف و در به وجود آمدن مشکلات این صنعت، موثر می‌داند.

وی در ادامه افزود: زمانی که مجموعه پوشینه آمدند سرمایه‌گذاری کردند در آن موقع ظرفیت را درست سنجیده بودند. اما سالهای بعد ظرفیت مصرف دو و سه برابر شده است. خود شرکت پوشینه در توسعه و رشد فرهنگ مصرف فیلم بی‌تأثیر نبود و باید در حد امکان کمبود را پیش‌بینی کرد و برای تامین داخلی فکری کرد. حالا که مصرف داخلی تامین نشده و با جلوگیری از واردات تنها یک واحد فعل خواهیم داشت متناسفانه واحدهای وابسته تنها باید بسازند و بسوزند تا مواد اولیه خود را تامین کنند. در واقع به تدریج شرایط نابودی آنها را فراهم می‌کنیم.

اما آن چه مسلم است این است که برای وزارت صنایع مسجل نشده که تولید داخلی جوابگوی مصرف کشور نیست و نباید بر سر ورود این کالا تعریفه وضع کند. به نظر می‌آید آمارهای وزارت صنایع برای همان زمانی است که مجوز ۲۰ هزار تنی صادر شده و از آمارهای امروزی خبری ندارد. وزارت صنایع خبر ندارد که تعداد چاپخانه‌ها دو برابر شده و سیستمهای چاپ تقویت شده است. به طور مثال تا ۵ سال پیش بسته‌بندی چیپس شفاف بود. اما امروز شما دیگر چیپس را شفاف نمی‌بینید. چون اغلب یک لایه صدفی دارند. در ۵ سال گذشته بسیاری از استکها و پفکها داخلشان دیده می‌شد. ولی الان دیگر چنین نیست. الگوهای مصرف تغییر کرده و تعداد چاپخانه‌ها زیاد شده است. این مستلزم آن است که مصرف آنها تامین شود.

طاهری در پاسخ به این سوال که مگر می‌شود وزارت صنایع اطلاعات جدیدی را درباره تولید BOPP نداشته باشد (با توجه به سرو صدایی که طی چند ماه گذشته شد.) گفت: به هر حال افزایش و کاهش تعریفه ها می‌تواند سرنوشت خیلی‌ها را عوض کند و چاپخانه‌هایی را که سرمایه‌گذاری کلانی کرده‌اند و قراردادهایی را بسته‌اند و امنیت شغلی آنها را به خطر بیندازد.

اساساً در وزارت صنایع به هر مراجعه کننده پاسخی داده می‌شود. شاید زمانی که پوشینه به وزارت صنایع مراجعه و مقدار تولید و اهداف خود را اعلام کرد و گفت من ۲۰ هزار تن تولید و نیاز داخلی را تامین می‌کنم آنها در قبال حرکت پوشینه قول حمایت دادند. درست است تا زمانی که می‌توانست نیاز کشور را تامین کند باید از او حمایت می‌کردند. اما زمانی که مصرف ۳ برابر شده و نیاز بازار تامین نمی‌شود. دیگر حمایت

وقتی اروپایی‌ها فروشند محصول ایرانی می‌شوند

گزارشی از فعالیتهای جهانی شرکت تحول کالای نوین

بسته‌بندی در اروپا شرکت می‌کند که این حرکت همان عزم راسخ و هدفمند شرکت تحول کالای نوین در امر صادرات و رسیدن به بازارهای هدف می‌باشد.

نمایشگاه آمبالاژ (فرانسه)

تحول کالای نوین پس از اینترپک در نمایشگاه آمبالاژ پاریس یکی از معتبرترین نمایشگاه‌های بسته‌بندی جهان می‌باشد شرکت کرد. مدیر عامل تحول کالای نوین در این باره می‌گوید: نمایشگاه آمبالاژ پاریس بعد از نمایشگاه شیکاگو در امریکا و اینترپک آلمان سومین یا چهارمین نمایشگاه معروف دنیاست. این نمایشگاه هم به لحاظ بازاریابی و هم به لحاظ وجهه در بازارهای جهانی از اعتبار ویژه‌ای برخوردار است. ما در این نمایشگاه تنها شرکت ایرانی بودیم و در سالن B5 یکی از سالنهای بزرگ با ۳۶ متر غرفه که بسیاری از شرکتهای بسته‌بندی بزرگ جهان در آن غرفه داشتند حضور داشتیم.

نمایشگاه آمبالاژ از لحاظ بازدیدکننده هم در نوع خود جالب و رضایت‌بخش بود. در آمبالاژ پاریس نیز مانند اینترپک به بسیاری

نادعلی حضور در بازارهای جهانی را برای خود یک ایدئولوژی و عقیده می‌داند نه یک تجارت. زیرا او معتقد است هزینه‌های سرسام آور این نمایشگاه‌ها غالباً شرکتها را از حضور در چنین صحنه‌های جهانی باز می‌دارد. در حالی که او این هزینه‌ها را متحمل می‌شود تا ثابت کند که می‌تواند هم تولید کند و هم صادرات. شایان ذکر است که در این خصوص موقفيت‌های نیز به دست آورده. در حال حاضر ۱۱ نوع از ماشین‌آلات این شرکت (رقمی معادل ۳۰ درصد تولید) با داشتن نشان کیفیت اتحادیه اروپا CE صادر می‌شود.

نادعلی درباره فعالیت تحول کالای نوین می‌گوید: شرکت مغایر از ساخت انواع ماشین‌آلات بسته‌بندی در واردات برخی از اقلام نیز فعالیت می‌کند در حقیقت از سود و منافع واردات به نفع صادرات استفاده می‌کنیم. به عبارتی بهتر به صادرات دستگاه‌های خود سوسید می‌دهیم.

تحول کالای نوین چهار ماه پس از حضور در نمایشگاه اینترپک آلمان در یکی دیگر از نمایشگاه‌های بزرگ و مهم اروپا از جمله آمبالاژ ۲۰۰۲ (Emballage) در پاریس فرانسه و نمایشگاه ایپک ایما (IPack Ima) در میلان ایتالیا و سپس چند نمایشگاه آسیایی و آفریقایی شرکت کرد تا هم موقعیت تحول کالای نوین (نادی پک) را در بازارهای جهانی تثبیت کند و هم به افرادی که حضور این شرکت را در اینترپک تنها یک اتفاق می‌دانستند پاسخ لازم را داده باشد.

حضور در چنین نمایشگاه‌هایی برای تحول کالای نوین دستاوردهای زیادی داشته است. از جمله اعطای نمایندگی فروش ماشین‌آلات در کشورهایی مانند فرانسه، انگلستان و ایتالیا که مهد صنعت بوده و خود پیش رو صنعت بسته‌بندی در جهان هستند.

به یقین این تفکر و حرکت سرآغاز تحول در آینده شرکت تحول کالای نوین (نادی پک) و معرف صنعت بسته‌بندی ایران در بازارهای جهانی خواهد شد.

مدیر شرکت تحول کالای نوین داریوش

از اهداف از پیش تعیین شده رسیدیم. از جمله پایه گذاری چند نمایندگی در کشورهای سوریه، اکوادور، بلژیک و حتی فرانسه و هم اکنون نیز با آنها همکاری بسیار نزدیکی داریم.

نادعلی به استقبال رقبای اروپایی در نمایشگاه اشاره کرده و گفت: اروپائی‌ها ما را به عنوان یک واقعیت قبول کرده بودند و به عبارتی بهتر برای خود قبولاند که این شرکت پس از حضور در اینتریک حتماً حرفی برای گفتن دارد که در این نمایشگاه شرکت کرده است.

یکی دیگر از مهمترین دست‌آوردهای ما پایه گذاری نمایندگی در انگلستان و همچنین مذاکراتی با همکاران و رقبای ایتالیایی بود.

نمایشگاه میلان (ایتالیا)

نادعلی برای نیل به هدف خود یعنی راه یافتن به بازارهای جهانی از هیچ کوششی فروگذار نکرده و با شرکت در نمایشگاه میلان در ایتالیا حرکت خود را تداوم بخشید. وی با حضور در این نمایشگاه به تجارب خود در کسب بازارهای هدف و حضور در صحنه افزود و در جهت پیشبرد اهداف خود از نمایشگاه میلان در ایتالیا که در کشور پیشرو صنعت بسته‌بندی برگزار می‌شود نیز چشم پوشی نکرد.

مدیر تحول کالای نوین در باره این نمایشگاه می‌گوید: نمایشگاه میلان در نوع خودش بزرگترین می‌باشد. زیرا همان طور که می‌دانید نمایشگاه‌های بزرگ بسته‌بندی معمولاً در ۳ تا ۴ کشور بیشتر متمرکز نیستند که یکی از آنها ایتالیاست. با توجه به این که ایتالیا یکی از بزرگترین و فعال‌ترین

تولیدکننده‌های ماشین‌آلات بسته‌بندی در دنیاست. در نمایشگاه میلان ما بایک شرکت ایتالیایی که سابقه‌ای بیش از سی سال داشت غرفه‌ای مشترک داشتیم. غرفه ما در سالن ۱۹ با مترأز ۱۲۰ متر بنا گردیده بود که ۳۰ درصد

غرفه متعلق به ما بود. این کمپانی هم اکنون نماینده ما در ایتالیا است و دستگاه‌های ما را به کشورهایی از جمله بربادی، هلند، استرالیا، یونان و آرژانتین صادر می‌کند.

از دست آوردهای برجسته این نمایشگاه فروش بیش از ۴۰ دستگاه به ایتالیا بود.

نادعلی درباره گرفتن غرفه مشترک با کمپانی ایتالیایی گفت: می‌خواهیم خودمان را با ایتالیا پیوند دهیم. همچنان که گفتم این حرکت منجر به پیوند ما با این کمپانی شد. تا جایی که دستگاه‌های ما را به نقاط دور صادر می‌کنند.

بازارهای آفریقایی

وی در ادامه به بازارهای آفریقایی اشاره کرده و تاکید می‌کند: قاره آفریقا بازار مستعدی برای فروش دستگاه‌های ایرانی است. وی به تجرب خود در نمایشگاه‌های کنیا و تانزانیا اشاره می‌کند و می‌گوید: در هر دو کشور ما توانستیم نمایندگی اعطای کنیم.

استاندارد اروپایی

شرکت رارعایت استانداردهای اروپا می‌داند و معتقد است که کیفیت برتر تولیدات این شرکت موجب دست یافتن به بازارهای هدف و جهانی شده است. وی در این باره توضیح می‌دهد: در حال حاضر ۱۱ نوع از دستگاه‌های ما نشان CE (کیفیت اتحادیه

می شود از لحاظ مبلغ نسبت به دیگر نمایشگاه های کشورهای دیگر بسیار بالاتر است. در حالی که از لحاظ امکانات، بهره وری، تجارت، بازاریابی و وجهه نمایشگاهی و نوآوری در سطح پائین تری حتی نسبت به قاره آفریقا قرار دارد.

به همین خاطر با چنین متولیانی همواره در صادرات با مشکل مواجه خواهیم شد.

ابتدا باید در ذهن متولیان صنعت بسته بندی این مساله حک شود که این شرکتها که در نمایشگاه های خارج از کشور شرکت می کنند پل ارتقابی هستند نه شرکتهای انتفاعی. باید بدانند که ما با چه شرایطی خود را به بازارهای هدف می رسانیم تا از کیان و صنعت کشور خویش دفاع کنیم. باید همواره شرایطی را فراهم کنند تا از نمایشگاه های برون مرزی به نحوه احسن استفاده کنیم.

اقتصاد دولتی

نادعلی با انتقاد از اقتصاد دولتی به مقایسه صادرات کشورمان با هلند پرداخت و افزود: بیش از ۸۰ درصد اقتصاد ما دولتی است و طی سالیان گذشته نیز نتوانسته ما را از بحرانهای اقتصادی نجات دهد. کشور ما با ۷۰ میلیون جمعیت رقمی در حدود ۴/۵ تا ۵/۱ میلیارد دلار صادرات دارد همین پروسه برای کشوری مثل هلند با ۱۴ میلیون نفر جمعیت حدود ۲۲۰ تا ۲۵۰ میلیارد دلار می باشد. وی یکی از دلایل چنین رشدی را انگیزه تفکر و ریسک و نوآوری در بخش خصوصی دانسته و حمایت و بستر سازی را از وظایف دولت جهت رونق اقتصادی می داند.

مدیر عامل تحول کالای نوین در ادامه به حمایت دولت در کشورهایی چون ترکیه،

با این همه منابع، نیروی کار و مستعد و متخصص می توانیم با سرمایه گذاری منطقی و با حمایت اصولی در این بازار سهیم باشیم.

دولت

نادعلی در پاسخ به افرادی که گمان می کنند دست یافتن به بازارهای جهانی و با توجه به انحصارهایی که به وجود آمده غیر ممکن می باشد گفت: من معتقدم با حمایت و بستر سازی دولت و همکاری گروهی می توانیم بسیاری از کارها را ممکن نمی اگر ما ابزارهای لازم برای توسعه صنعت بسته بندی را فراهم کنیم بدون شک می توانیم گام در رکاب رقابت با دیگران بنهیم. زیرا ما پتانسیلهای فراوانی داریم.

عوامل حمایتی دولت از مهمترین بسته بندی های مناسب برای توسعه یک صنعت می باشد. در این خصوص مدیر تحول کالای نوین از عملکرد عوامل حمایتی از قبیل دولت و دیگر نهادهای ذی ربط انتقاد کرده و اظهار داشت: حمایت در کشور ما بسیار ضعیف و منفعل است. زیرا به نظر می آید که تصمیم گیرندگان درک مناسب از محیط و شرایط بازار در کشورهای مدرن را ندارند. مرکز توسعه صادرات که به عنوان متولی امور نمایشگاهی در داخل و خارج از کشور می باشد نتوانسته انتظارات را برآورده سازد. نمایشگاهی که این مرکز در خارج کشور برگزار می کند معمولاً به صورت مصرفی است و تمام صنفها در آنها شرکت می کنند. گویا نمایشگاه های تخصصی صنعتی محلی از اعراب ندارند. در حالی که برای ما نمایشگاه های تخصصی بسیار موثر و کارآمد می باشد.

وانگهی نمایشگاه هایی که برگزار

اروپا) را دارند و ما برای ساخت ماشین آلات خود سعی می کنیم از بهترین قطعات استفاده کنیم. در حال حاضر به مراجعی که تامین کننده قطعات اولیه شرکتهای بزرگ دنیا هستند دست پیدا کرده ایم و از آنها قطعه وارد می کنیم. زیرا معتقدیم اگر نتوانیم کیفیت را حفظ کنیم از رقابت باز خواهیم ماند. هر چند که قیمت ما بسیار پایین تر از آنها می باشد.

وی در ادامه می افزاید: ما ۲۸ نوع دستگاه داریم که ۱۸ نوع آنها را تولید می کنیم و ۱۱ نوع آنها هم از انواع ماشین های صادراتی ما است. به عبارتی ۳۰ درصد از تولیدات ما صادر می شود.

نادعلی به استفاده از فن آوری روز دنیا در ماشین آلات خود اشاره کرده و اظهار می دارد. ماتمام عوامل خود را ملزم نموده ایم که اطلاعات خود را به روز کنند و در این راه از هیچ کوششی فروگذار نبودیم. از جمله مسافر تهای خارج از کشور جهت بازدید از کارخانه ها و نمایشگاه ها و یا استفاده از اینترنت و...

بسته بندی کجاست؟

مدیر عامل شرکت تحول کالای نوین در ادامه به اهمیت صنعت بسته بندی می پردازد و متذکر می شود که اهمیت صنعت بسته بندی امروزه بر هیچ کس پوشیده نیست. همگان به نقش و مزیت بسته بندی بسته بندی در ارزش افزوده سود، ایجاد اشتغال، فعالیتهای تکمیلی و تبدیلی محصولات، جلوگیری از ضایعات محصولات و مسائل بهداشتی و امنیت محصول و... واقف هستند. حالا چرا هنوز پسته ایران به صورت بسته های ۵۰ کیلویی صادر می شود؟ چرا ۲۰ تا ۳۰ درصد محصولات کشاورزی ضایع می شود؟

چرا سیر و زعفران ایران در اسپانیا بسته بندی می شود؟ و چرا؟ اتفاق می افتد را باید از متولیان و مسئولانی که درباره این صنعت تصمیم گیری می کنند سوال کرد.

ولی آن چه مسلم است عدم برنامه ریزی مناسب و توجه به صنعت بسته بندی است که این پیامدها را به دنبال داشته است.

همه ما می دانیم که محصول به صورت فله از کشور خارج می شود و در جای دیگری بسته بندی می شود. و با نام آن کشورها صادر می شود. هر روز آنها از ارزش افزوده این محصولات بهره مند می شوند و به بازارهای جدید دست می یابند در حالی که ما

رسیدیم و هم آنها مارا پذیرفته اند. او در ادامه می افزاید: با رعایت استانداردها و برخی از قوانین و استفاده بهتر از امکانات و مشارکت فکری در سطوح مختلف می توان به آینده امیدوار بود. باید نمایشگاهایی که توسط مرکز توسعه صادرات برگزار می شود را از حالت مصنوعی و ظاهری به نمایشگاههای با کیفیت و هنرمند تبدیل کنیم. یعنی این نمایشگاههای را تخصصی برگزار کنند. این امر منجر به هدفدار شدن مخاطبان می شود. مادر شناخت و ارتباط با آنان دچار سردرگمی نمی شویم و همگی در یک مسیر حرکت می کنیم و از مشتری هم به صورت حرفه ای نگهداری می کنیم نه به صورت انفرادی و پراکنده. بدین ترتیب در مدت کوتاهی می توانیم با رعایت استانداردهای بازارهای هدف و مباحثی که قبلاً به آن اشاره کردم به خواسته های خود جامه عمل پوشاویم.

در پایان نادعلی اظهار امیدواری نمود که طی دو سال آینده بتوانند ۲۰۰ دستگاه در ماه تولید کنند و ۱۵۰ دستگاه رانیز صادر نمایند. همچنین وی تاکید کرد که در نمایشگاه امسال شیکاگو شرکت خواهد کرد و همچنین در نمایشگاههای ۲۰۰۵ ایتالیک و ۲۰۰۴ آمبالاژ و نمایشگاههای مهم اروپا نیز حضور خواهد داشت...

شرکت تحول کالای نوین

تهران خیابان آفریقا، بالاتر از ظفر، خیابان ناصری، پلاک ۴۸، طبقه اول
تلفن: ۰۸۷۷۹۳۶۵ - ۰۸۷۷۹۴۴۴ - ۰۸۷۷۹۳۶۶
فکس: ۰۸۷۷۳۰۱۳

Tahavol Kala Novin Co.

First Floor, No. 48, Naseri St., Africa Ave., Tehran, Iran
Tel: +98 21 8779365 - 6
Fax: +98 21 8773013
www.nadipack.com
info@nadipack.com

گرفت. باید طراحان اقتصادی بدانند که صنعت چاپ از صنعت خودروسازی، آرایشی، بهداشتی و مواد غذایی کم اهمیت تر نیست. بلکه به نوعی با همه آنها ارتباط تنگاتنگی دارد. وزارت صنایع باید قضیه را جدی بگیرد.

سخن آخر این است که پیشگیری و درمان، هر دو در قالب تعریفه موثر است. اگر این مضلات درمان نشود این صنعت دوام نخواهد آورد و تبدیل به مضلی بزرگتر خواهد شد. ۰

شکایتی به هیچ مرجعی نکردم نشان از تجارت جهانی می باشد. به هر حال همه ما باید تجارت جهانی را خواه ناخواه بپذیریم. پس باید از هم اکنون این تمرين را داشته باشیم. در غیر این صورت زمانی چشم باز می کنیم و می بینیم که تمامی درهای واردات با تعریفه های پایین باز شده و ما نتوانستیم خود را با این وضعیت تطبیق دهیم و این مساله روز به روز باز به ازوای ما خواهد افزود. اما اگر از هم اکنون صنعتگران و دولتمردان ما بااراده و همت خود واقعیت را بپذیرند و به دنبال سیاستهای تنش زدایی بروند مطمئناً می توانیم در مقابل تجارت جهانی دوام بیاوریم.

حرکت گروهی و خودباوری

نادعلی حركتهای گروهی را مهمترین عامل موقعيت می داند و تاکید می کند: زمانی که ما در نمایشگاههای صنعت بسته بندی شرکت می کنیم چه اشکال دارد که بیست تا از شرکتهای ایرانی هم همراه ما شوند تا یک گروه صادرات را تشکیل دهیم و از این طریق هم به خودباوری بیشتر برسیم و هم به رونق صنعت بسته بندی کمک کنیم. بالاخره مادری یا زود این مسیر را طی خواهیم کرد. ما طی چند سال گذشته قسمتی از این مسیر را طی کرده ایم. پس دیگران را هم حداقل به تجربه آن دعوت می کنیم.

داریوش نادعلی درباره کسانی که نگرانیهایی را برای حضور در نمایشگاههای بزرگ و جهانی دارند متذکر می شود که مرحله اول خودباوری است. وی به اولین تجربه خود در ایتالیک آلمان اشاره می کند و می افزاید: در ایتالیک از ماسوال می کردن که از کجا آمده اید؟ وقتی گفتیم از ایران بلا فاصله می پرسیدند مگر ایران دستگاه می سازد. اما امروزه با گذشت زمان و با حضور در چند نمایشگاه دیگر کسی چنین حرفی نمی زند. زیرا هم ما به خودباوری

تایوان و چین اشاره می کند و می افزاید: دولت به بخش خصوصی سوبسید می دهد تا در نمایشگاهها شرکت کنند و بازرگانان و صنعتگران تنها به امر بازاریابی و اهداف مورد نظر خویش بپردازنند.

متاسفانه در کشور ما عدم حمایتها عملاً انگیزه برای تلاش را کم رنگ کرده است و این اعتقاد تقویت شده که کل سیستم، حمایت از صنعت را فراموش کرده است. در چنین شرایطی چگونه یک صنعتگران می تواند در این بازار رقابتی در حالی که شرایط برای او نابرابر است رقابت کند و بقای خود را تضمین کند.

بنابر این آنان هم به واردات روی می آورند در شرایطی که تنها چاره برای کشور ما صادرات است و این واقعیت خواه ناچوای پس از اتمام منابع مسجل خواهد شد. امر روزه ارزش یک دلار صادرات ماشین آلات حرفه ای و داشتن نمایندگی در نقاط مختلف جهان برابر است با ۱۰۰ دلار نفت یا صادرات اقلام به صورت سنتی و فله مانند سیر و خرما و زعفران و... .

انتظار نادعلی از دولت و متولیان صنعت حمایت از طریق بستر سازی می باشد. وی حمایت را مهمترین عامل برای بقای صنایع دانسته و هشدار داد: در صورت عدم حمایت تمام زحمتهای صنعتگران و تولیدکنندگان در مدت کوتاهی از بین خواهد رفت.

تجارت جهانی

مدیر عامل تحول کالای نوین به تجارت جهانی و پیامدهای آن اشاره کرد و گفت: ما از تجارت جهانی استقبال می کنیم و آن را عامل پیشرفت می دانیم. مovid سخنان من وضع تعریفه گمرکی ۱۰ درصدی به محصولات خارجی است که مانند آنها را من در کشور تولید می کنم. در اصل برای ما چند سال است تجارت جهانی اتفاق افتاده است. و همین که من در این چند سال هیچ

نه مغرضانه. چون صنعت مساله اجتماعی و سیاسی نیست که سپس توجیه اش کنیم.

طاهری انتظار خود را از مسئولان، حفظ و کمک به این صنعت اعلام کرده و ادامه داد: هر جا که جهت دادن به دست دولت نباشد و به بخش خصوصی واگذار شود و بخش خصوصی نسبت به ظرفیها و واردات تصمیم گیری کند کارآمدتر از بخش دولتی خواهد بود. صنعت چاپ و بسته بندی صنعت وسیعی است. اگر دیر بجهنبد مشکلات و مضلات ریشه و پیکره این صنعت را خواهد

معنادارد. یا باید افزایش تولید داشته باشیم و یا واردات محصول را آزاد و تعرفه معقولانه وضع کنیم.

فکر می کنم وزارت صنایع باید اصل بی طرفی را حفظ کند. مطمئن اگر کارشناسان فضای اعتراض آمیز قرار گیرند بهتر می توانند تصمیم بگیرند تا این که تولیدکننده برود و اعلام کند که اگر تعریفه نگذارید من تهدید می شوم و باید تعریفه وضع کنی آن هم تعریفه سنگین. باید در وضع تعریفه معقولانه عمل کرد

شاید شما هم از او چیزی آموخته باشید

حدود دو سال است که در صفحات ابتدایی ماهنامه صنعت بسته‌بندی مطالبی تحت سرفصل «آموزش مبانی بسته‌بندی» به چاپ می‌رسد. اگر به نام نویسنده آن توجه کرده باشید می‌دانید که این مطالب قوی و در عین حال روان، اثر کسی نیست جز پروفسور والتر سوروکا. وی از جمله طلایه‌داران آموزش بسته‌بندی در آمریکای شمالی است. سوروکا را به همراه یکی از شاگردانش که اکنون همکار او بود در غرفه انتیتو حرفة‌ای‌های بسته‌بندی IOPP در نمایشگاه بسته‌بندی کانادا (ex-PAC) می‌بینیم. البته او از دو هفته قبل، از طریق انجمن بسته‌بندی کانادا از این ملاقات مطلع و به آن ابراز تمایل کرده بود.

گپی با

والتر سوروکا

استاد بین‌المللی بسته‌بندی
و برنامه‌ریز رشته بسته‌بندی
در آمریکای شمالی

گفت و گو: رضا نورائی
با همکاری پکاه میرزاچی

سوال: ابتدا از خودتان بگویید.
سوروکا: خیلی سال پیش در رشته شیمی تحصیل می‌کردم. سپس به مدت ۲۳ در سازمانی تحقیقاتی مشغول بودم. سازمانی مشکل از ۴۰۰ متخصص و مهندس که به عنوان مشاور برای سایر شرکت‌هایی که در زمینه‌های بسته‌بندی، ارتقاء سیستم‌ها و ماشین آلات دچار مشکل بودند، فعالیت می‌کرد. من در این شرکت پروژه‌های تحقیقاتی بسیاری در خصوص کاغذها و پلاستیک‌ها انجام دادم. روزی بحث بر سر بستن قراردادی ۶ میلیون دلاری پیش آمد که خوب مناسب ترین فرد برای مدیریت و اجرای پروژه در آن سیستم من بودم. به مدت ۱۰ سال مدیر بخش بسته‌بندی موسسه بودم و از سال ۱۹۸۶ تصمیم گرفتم به طور مستقل برای خودم کار کنم. به عنوان مشاور، شرکت‌های بسیاری را راه‌هایی کردم و مشکلاتشان را حل کردم تا این که از طرف PAC دعوت به همکاری و به عنوان مدیر بخش آموزش مشغول به کار شدم.

از سال ۱۹۸۶ تا کنون بیش از ۱۲۸۰ نفر از دوره‌های آموزشی PAC فارغ التحصیل شده‌اند. در آن سال‌ها هیچ کالج یا موسسه‌ای که در مورد ساختار بسته‌بندی یا طراحی آن دوره‌های آموزشی داشته باشد، وجود نداشت کسانی که در این زمینه فعالیت می‌کردند بیشتر گرافیست و آشنا به اصول تبلیغات بودند تا کارشناس اختصاصی بسته‌بندی.

در سال ۱۹۸۹ من اولین برنامه آموزشی بسته‌بندی را طراحی و تدوین کردم. از آن جایی که من بسته‌بندی را به صورت بسیار تخصصی می‌دانستم، آنها اساتید دیگری را برای آموزش‌های عمومی تر و تدریس در این زمینه استخدام کردند و من تنها در موارد بسیار تخصصی در کلاس حاضر می‌شدم.

سوال: به تازگی سومین ویرایش از کتاب معروف شما چاپ شده است. آیا انتشار ویرایش جدید نشانه آن است که تعریف تازه‌ای در بسته‌بندی رسیده‌اید؟

سوروکا: اولین کتاب در سال ۱۹۹۵ چاپ شد، در آن سال من و

دوره کوتاه مدت آموزش بسته بندی

آموزش برای متخصصین بسته بندی

توجه خوانندگان عزیز را به این نکته جلب می کنیم که آن چه در پی می آید دوره آموزشی است که هسته اصلی آن در آمریکا و طراح آن پروفسور والتر سوروکا است اما در اینجا از زبان انگلیسی بسته بندی کانادا بیان می شود. مترجم

برنامه ریزی آموزشی:

بیش از ۴۰ سال است که موسسه بسته بندی کانادا PAC دوره های کوتاه مدت آموزشی و کاربردی بسته بندی را برای متخصصین در این رشتہ دایر کرده است. دوره هایی که با اهدای گواهی نامه به واجدین شرایط به پایان می رسد.

در این دوره ها، PAC اطلاعات ضروری و لحظه به لحظه راجع به کلیه زمینه های بسته بندی که در بازار نیز کاربرد دارند را در اختیار علاقمندان قرار می دهد. از آن جایی که برنامه ها توسط متخصصین و برای متخصصین تهیه و نوشته می شوند، شرکت کنندگان می توانند از این مکان برای دستیابی به منابع مختلف در صنعت بسته بندی نهایت استفاده را ببرند. این دوره با استفاده از موثرترین و بهترین راه کارها در بسته بندی تضمین کننده موفقیت در برخورد با چالش های موجود در این بازار است.

گستره

دامنه جنبه ها و کارکردهای بسته بندی به گونه ای طراحی شده است که هم کارمندان رده پایین تازه کار را در بر می گیرد و هم متخصصین کارکشته و ماهر را. شرکت های بزرگ کانادایی، کارمندان خود که در قسمت های فروش، خرید، فنی، تولید و سطوح مدیریتی مشغول به کار هستند را در این دوره ثبت نام می کنند.

اصول طراحی بسته بندی

ما خط سیر حرکت و تکامل بسته بندی را از طریق آخرین تحولات و جایگاه آن دنبال می کنیم: کنترل، محدودیت، حفاظت و توزیع. بسته بندی را شناسایی می کنیم: کنترل، محدودیت، حفاظت و توزیع. سپس بررسی و امتحان می کنیم که چگونه یک بسته بندی می تواند بیشترین منافع را در جهت فروش محصول، اطلاع رسانی و آموزش

موسسه ای که با آن همکاری می کردم به این نتیجه رسیدیم که باید کتاب مدونی برای آموزش بسته بندی نوشته شود. پس من کتاب اول را منتشر کردم. از آن جایی که صنعت بسته بندی رشد و تغییرات بسیار بسیار سریعی دارد ما تصمیم گرفتیم که هر سه سال یک بار ویرایش جدیدتری از کتاب را منتشر کنیم. چرا که به هیچ وجه دوست نداشتیم که آن را به کناری بگذاریم. زیرا در آن صورت از صنعت عقب می ماندیم. این کتاب در بسیاری از دانشگاه های دنیا که رشتہ بسته بندی را تدریس می کنند جزوی می باشد. همچنین به بسیاری از زبان های دنیا ترجمه شده است. نمونه آن به زبان ایتالیایی موجود است. انتیتو بسته بندی انگلستان آن را تدریس می کند و ترجمه آن به زبان های روسی و چینی در دست اجراست.

سوال: ما نیز بسیار علاقمندیم که این کتاب را به زبان فارسی داشته باشیم چرا که فکر می کنیم این کتاب برای صنعت ما بسیار مفید خواهد بود. این کار چه طور ممکن خواهد بود؟

سوروکا: شما باید با professional Institute of packaging شما را داشته باشید. زیرا آنان ناشر کتاب هستند. سپس مبلغ پانزده هزار دلار بپردازید تا بتوانید اجازه انتشار (کپی رایت) به همراه یک نسخه الکترونیکی از این کتاب را داشته باشید.

سوال: دیدگاه شما راجع به بسته بندی در کشورهای در حال توسعه چیست؟

سوروکا: مشکل عمده کشورهای در حال توسعه ماشین آلات مناسب است. تا آن جایی که من دیده ام ماشین های چایپی که در این کشورها مورد استفاده قرار می گیرند سرعت پایینی دارند حتی تا نصف سرعت. البته در کنار ماشین های خوب احتیاج به متخصصان و تکنیسین های ماهر نیز احساس می شود و این ها باعث پایین آمدن کیفیت کار می شود.

سوال: اطلاعات شما راجع به کشورهای در حال توسعه چه قدر است؟ آیا تا به حال به این کشورها سفر کرده اید و از نزدیک با وضعیت آنان آشنا شده اید؟

سوروکا: من به کوبا، چین و جامائیکا سفر کرده ام. در آرژانتین نیز برای اجرای دوره های آموزشی حضور داشته ام.

سوال: آخرین سفر شما به کدامیک از این کشورها بوده است؟

سوروکا: چین. تابستان آینده مجدداً به این کشور باز خواهم گشت.

سوال: این کشور را چگونه دیدید و آنان را در چه سطحی از پیشرفت و فن اوری ارزیابی کردید؟

سوروکا: چین مخلوط است از ابتدایی ترین و پایه ای ترین چیزها تا بالاترین و حرفه ای ترین حد آن. آنها در تلاش زیادی هستند تا خود را در بالاترین سطح بین المللی مطرح کنند. به تازگی نیز سراغ دستگاه های آمریکایی و کانادایی آمدند و می خواهند محصولات خود را با استانداردهای ایالات متحده آمریکا تولید کنند.

سوال: آیا در صورتی که دعوت شوید به ایران خواهید آمد؟

سوروکا: البته. من در زمینه بسته بندی آماده هر گونه کمکی به شما هستم. جزئیات موضوع را از طریق اینترنت با من در میان بگذارید تا راجع به آن صحبت کنیم.

PAC را دریافت کرده‌اند که اعتبار بسیاری در صنعت بسته‌بندی کانادا دارد و علاوه بر این در سوابق متخصصین نیز ضبط خواهد شد.

مزایای کلیدی برنامه

برنامه آموزش دارای گواهینامه از PAC تنها برنامه از این دست در کانادا می‌باشد مزایای استفاده از این برنامه به قرار زیر است:

- ۱- نمایی جامع به آخرین دستاوردهای تکنولوژیکی بسته‌بندی از طریق این دوره‌های کوتاه مدت اما جامع که هر ساله به روز می‌شوند.

۲- شبکه بسیار گرانبهایی از ارتباطات صنعتی که شامل منابع متخصص، تورهای بازدید از کارخانجات و ماشین‌آلات و کلاس‌های تئوری می‌شود.

۳- فرصتی برای دیدن و استفاده از "توری در عمل" در خلال نمونه‌های آموزش صنعتی.

۴- واژگان و لغت‌نامه بسته‌بندی که فهم آن بسیار سخت است و کارکردن در زمینه‌های متفاوت در صنعت بسته‌بندی.

۵- جزوی جامع آموزشی (Fundamentals of Packaging Technology) به علاوه جزوی مکمل دیگر که می‌تواند به عنوان یک منبع و ابزار دستی حتی در طی سالیان آینده نیز مورد استفاده قرار گیرد.

برنامه آموزشی PAC از ۱۴ روز (۱۴ کلام) تشکیل شده است. برای دریافت گواهی‌نامه، شرکت‌کننده باید حداقل در ۱۲ کلام حضور داشته باشد و هر ۴ امتحان را با موفقیت پشت سر بگذارد.

می‌دهد و محصولات را تهدید می‌کند بحث می‌کنیم. عواملی همچون تصادف یا تکان‌های شدید، لرزش‌ها و فشار. سپس بحث بر روی چگونگی کاهش آسیب‌ها و دست‌یابی به کاهش چشمگیر هزینه حمل و نقل از طریق استفاده از بسته‌بندی‌های محافظ، یکی کردن بسته‌ها و با استفاده بهینه از فضا و به کارگیری روش مکعبی متتمرکز می‌شود.

مباحث قانونی و زیست‌محیطی

ما درباره بسیاری از قوانین و پروتکل‌هایی که بر اثر بسته‌بندی جاری و حاکم هستند کند و کاو می‌کنیم. ملزومات اصلی قانونی در مورد فروش و حمل و نقل کالاها.

تورهای بازدید از کارخانجات

هسته اصلی برنامه دیدی چند بخشی از کارکردهای مختلف صنعت بسته‌بندی ایجاد می‌کند. کلاس‌های تئوری نیز در بین بازدیدهای مختلف از کارخانجات در برنامه قرار دارد. شرکت‌های عضو PAC میزبان این سفرهای صنعتی هستند که فرآیندهای چاپ و بسته‌بندی بسیاری در خلال آن به نمایش در می‌آید.

تیم آموزش

بیش از ۱۰۰ نفر از متخصصان صنعتی در تصفیه و بهبود نسخه اخیر برنامه آموزشی شرکت داشتند. برای اطمینان از این که هیچ پرسشی بدون پاسخ نخواهد ماند، بسیاری از این متخصصان در کلاس خود نقش منبع تخصصی را ایفا می‌کنند. ایشان با نظرات کارشناسانه باعث ارزشمندتر شدن کلاس می‌شوند. نوشه و مقالات مرتباً مورد بازبینی قرار می‌گیرند، تا تضمین شود که از اطلاعات و فناوری‌های روز عقب نمانده‌اند.

اقای Walter Soroka با بیش از ۲۳ سال تجربه و تحقیق در خصوص مواد اولیه مختلف بسته‌بندی در موسسه تحقیقاتی Ontario نقش اساسی و عمده‌ای در برنامه‌ریزی و نظارت بر برنامه‌های آموزشی به عهده دارد.

گواهی نامه

چنان‌چه برنامه با موفقیت گذرانده شود، متخصصان صنعتی گواهی نامه آموزش ارتقاء بسته‌بندی برای متخصصان را دریافت می‌کنند. از سال ۱۹۸۰، بیش از ۲۰۰۰ متخصص بسته‌بندی گواهی نامه بسته‌بندی

صرف کننده و تمایز و شناسایی کالا از انواع جعل شده آن به تولیدکننده و مصرف کننده برساند.

ما تمرکز خود را بر روی اصول اولیه طراحی گرافیکی، اهمیت انتخاب رنگ، ماده اولیه، اندازه و برش قرار داده‌ایم.

بررسی نقشه مواد اولیه مختلف بسته‌بندی

کار بر روی هر یک از مقولات عمدۀ مواد اولیه (پلاستیک، کاغذ، فلز و شیشه) و در مورد تبدیل آنها به اشکال مختلف بسته‌بندی که هر روز می‌بینیم و استفاده از کنیم، بحث می‌کنیم. ما تمامی اشکال مختلف امروزی بسته‌بندی از قبیل فیلم‌های پلاستیکی، لمینیت‌های قابل انعطاف، کلیه ظروف پلاستیکی نیمه سخت و سخت، جعبه‌های مقوایی، ظروف انحنادی، قوطی‌های فولادی و الومینیومی، قوطی‌های اسپری و بسته‌بندی‌های شیشه‌ای را مورد بررسی و بازبینی قرار می‌دهیم.

هنر فنی چاپ بسته‌بندی نیز به طور جامع مورد بحث قرار می‌گیرد که البته با مطالعه مواد اولیه خاص بسته‌بندی این بحث کاملتر نیز می‌شود. چسب‌ها و درپوش‌ها نیز به عنوان دوره‌ای جداگانه تدریس می‌شود چرا که آنها به عنوان بخش مهمی از اجزا ترکیب کننده بسته‌بندی هستند و ملاحظات خاص طراحی خود را دارا می‌باشند.

سوهم کردن، پرکردن، حمل کردن...

ما در خصوص ماشین‌آلات بسته‌بندی که شامل نصب تئوریک یک خط بسته‌بندی جدید، نقش خازن‌ها، اهمیت تبدیل و جایگزینی‌های موثر در دستگاه و انواع روش‌های پرکنی تبادل نظر می‌کنیم. نظرها و روش‌های خاص مدیریتی مانند تصمیم‌گیری در لحظه (یا) تصمیم‌گیری و کنترل از طریق آمار توسط بسته‌بندی‌ها مورد بحث قرار می‌گیرد.

ما در مورد بسیاری از خطرات محیطی فیزیکی که در هنگام توزیع و جابجاگایی رخ

گفت و گو با عضو هیئت مدیره انجمن بسته‌بندی کانادا

توجه به این که این علاقه از طرف سرمایه‌گذاران ایرانی ابراز شده است.

سؤال بسیار خوبی است. من نمی‌توانم راجع به شرکت‌ها یا زمینه‌های خاصی صحبت کنم ولی می‌توانم بگویم که فرصت‌ها در کانادا نیز مثل سایر کشورهای جهان است. قطعاً شرکت‌هایی نیز وجود دارند که علاقه زیادی به فعالیت و ایجاد رابطه در این زمینه دارند.

آیا PAC به سایر شرکت‌هایی که از نفاط دیگر جهان به کانادا می‌آیند و می‌خواهند که در بازار صنعت بسته‌بندی کانادا فعالیت کنند و اجناس خود را به فروش برسانند راهنمایی یا پشتیبانی می‌کند یا این که شما فقط شرکت‌های کانادایی را تحت پوشش قرار می‌دهید؟

باید بگویم که تاکید ما در وله اول بر روی شرکت‌های کانادایی و تولیدکنندگان محلی و حتی مصرف کنندگان نهایی کانادایی است. اما فعالیت‌های ما منحصر به کانادایی‌ها نمی‌شود. به عنوان مثال همین نمایشگاه PAC-ex فرصت بسیار خوبی برای سایر افراد در دیگر کشورهای است تا با دست‌اندرکاران و تولیدکنندگان اصلی کانادایی ارتباط برقرار کنند و به بحث پنشینند. همچنین برای کانادایی‌ها تا با سایر فعالان خارج از کشور آشنا شوند.

نمایشگاه PCA-ex ۲۰۱۳ را چگونه ارزیابی می‌کید؟

از نظر تعداد شرکت کنندگان نسبت به سال قبل حدود ۱۵ درصد رشد داشته‌ایم. PCA-ex پنجمین نمایشگاه بزرگ در کانادا و البته بزرگترین نمایشگاه بسته‌بندی در کانادا است. ما به خاطر این افزایش بسیار مفتخر و خوشحالیم و مطمئن هستیم این روند رو به موفقیت در سال‌های آینده نیز ادامه پیدا خواهد کرد.

پانوشت

1 - Packaging Careers Council of Canada

پیشنهاداتی را ارایه کنیم و عوایق تاثیرات آن را بر روی این صنعت یادآوری کنیم.

همچنین برای کشورهایی که با آنها صادرات و واردات داریم، به خصوص آمریکا که بزرگترین شریک تجاری ما در این زمینه است تسهیلاتی فراهم می‌کیم تا طرفین بتوانند بر سر یک میز پنشینند و با یکدیگر گفتگو کنند. PAC همچنین مروج و ارایه‌دهنده دوره‌های آموزشی در مورد صنعت بسته‌بندی در کانادا است، دوره‌های عالی با مدارک ثبت شده. دوره‌های چهار ساله که با مشارکت دولت ایجاد می‌شود و شامل قالب‌سازی، ابزارسازی و نظایر اینها می‌باشد.

PAC چند عضو دارد و چند شرکت در کانادا در این صنعت فعال هستند؟

البته باید بررسی بیشتری کنم تا بتوانم آمار دقیقی به شما ارایه دهم. ولی فکر می‌کنم حدود ۷۵۰ شرکت در PAC عضو هستند و باز البته به طور تخمینی می‌توانم بگویم نزدیک به ۲۲۵۰ شرکت نیز در زمینه‌های مختلف بسته‌بندی از تولیدکننده گرفته تا مصرف کننده در کانادا فعال هستند.

آیا شرکت‌های کانادایی تمايلی به داشتن شرکای تجاری در اروپا، خاورمیانه و آسیا دارند؟

من فکر می‌کنم تعدادی از شرکت‌های کانادایی هستند که دیدگاه و اهداف جهانی دارند. آنها علاقه زیادی به تجارت در سرتاسر دنیا دارند به همان میزان که با مصرف کنندگان درون کانادا ارتباط دارند بسیاری از آنان به فن‌آوری در روز دنیا علاقمند بوده و بعضی از این فن‌آوری‌ها را نیز به کانادا وارد کرده‌اند.

آیا پتانسیلی برای سرمایه‌گذاران خارجی از جمله ایرانیان برای سرمایه‌گذاری و تجارت در زمینه صنعت بسته‌بندی در کانادا وجود دارد. (با

گفت و گو: رضا نورائی، علی رضارفیعی

خدوتان را معروفی کنید.

من Daniel Thiemann هستم. مدیر بخش بسته‌بندی شرکت Molson همچنین عضو هیأت مدیره انجمن بسته‌بندی کانادا و رئیس هیأت مدیره PCCC (۱) هستم که در زمینه تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی برای توسعه بسته‌بندی در صنعت بسته‌بندی کانادا فعالیت می‌کنم.

راجعت به انجمن بسته‌بندی کانادا PAC و نقشی که این موسسه در صنعت بسته‌بندی کانادا ایفا می‌کند بگویید.

PAC انجمنی چند کاره در کانادا است که از متخصصین بنامی در زمینه بسته‌بندی استفاده می‌کند. از تولیدکنندگان مواد اولیه و مواد خام گرفته تا تبدیل کننده‌ها (Converters) و تجهیزات و ادوات بسته‌بندی و خلاصه تمام تولیدکنندگان مواد بسته‌بندی در این انجمن هستند. ما نشست و مراوداتی با مقامات دولتی داریم که بسیار مهم است. چرا که با این نشست‌ها می‌توانیم در هنگام طرح و تصویب قوانین در خصوص بسته‌بندی

دهمین دستگاه دایکات روتاری و چاپ فلکسو مجهز به دایکات روتاری ماشین سازی اندیشه مورد بهره برداری قرار گرفت

شرکت ماشین سازی اندیشه با ارسال فکسی به دفتر ماهنامه مطلب فوق را اعلام کرد. همچنین در این فکس آمده است: با توجه به تولید انبوه این دستگاه، هزینه‌های تولید و بالطبع قیمت تمام شده این دستگاه به میزان چشمگیری کاهش یافته است. همچنین بنا به تأیید دو تن از مدیران شرکت‌های استفاده کننده از دایکات روتاری تاثیرات آن به شرح زیر بوده است:

- ۱ - کاهش هزینه‌های ریالی تولید برای هر جعبه تا یک هفتمن
- ۲ - کاهش نیروی انسانی مورد نیاز تا یک پانزدهم
- ۳ - ده برابر افزایش سرعت تولید و دقت عمل
- ۴ - کاهش فوق العاده ضایعات

همچنین در خصوص تولیدات جدید ماشین سازی اندیشه به اطلاع می‌رساند که بزرگترین فلکسو روتاری ایرانی به ابعاد ۲۲۵ در ۳۷۰ سانتی متر ساخت این شرکت به زودی در یکی از کارخانجات بزرگ کشور نصب و راه اندازی خواهد شد.

معنای یافتن تولیدکنندگان جدید از این طریق است. PAC از طریق e-mail یا تلفن با هزاران مشتری بالقوه در تماس است و آنان را با اعضای پیوند می‌دهد. در سال ۲۰۰۱، سرویس در شبکه اینترنت و سایت PAC گسترش داد به طوری که شبکه جدید Sell PAC Buy برای اطلاع‌رسانی و ارایه خدمات و فروش کالا به متقدیان در سرتاسر دنیا تشکیل شد. چنان‌چه شما به دنبال استخدام کارمندان جدید یا برعکس به دنبال فرصتی برای خودتان هستید می‌توانید از سرویس بازار کار به آدرس www.Pac.ca/Serveces/jobs/html مراجعه کنید.

قیمت استفاده از این مرایا ۳۷۵ دلار برای شرکت‌های غیر عضو است

که شغل‌یابی نیز طبیعتاً بخشی از خدمات ارایه شده است.

البته هیچ جایگزینی برای ارتباط رودررو وجود ندارد. به همین علت است که ما فاصله بین آتلانتیک تا پاسیفیک را به شش بخش تقسیم کرده‌ایم. هر بخش توجه خاص خود را به اعضای فعال در همان بخش معطوف می‌دارد و در این زمینه سمینارهای بسیار خوبی که پوشش دهنده گرایشات و روند موجود در صنعت می‌باشد را برپا می‌کند. در سال ۲۰۰۲ بیش از ۴۰ سمینار، بازدید از کارخانجات و دستگاه‌ها و سایر رویدادهای گروهی و اجتماعی انجام پذیرفته است. این برنامه‌ها فرست‌های بسیار خوبی را برای اعضای جهت دیدار و ارتباط با یکدیگر فراهم می‌سازد. در سال ۲۰۰۲، and National business programs Chapter کارگاه فنی برای اعضای تشكیل شد. موضوعات این کارگاه شامل قوانین اصلاح شده راجع به ظروف و مواد شیمیایی مصرفی، قوانین مدیریتی تازه ماشین آلات جدید PSR بررسی دستیابی به حداثر سلامت و ایمنی، حمل و نقل کالاهای خطرآفرین که باید با حروف و زبان واضح و روشن بر روی بسته‌بندی انجام پذیرد، بوده است. برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توان به آدرس www.Pac/Calendar.html مراجعه کرد.

غرفه شرکت Dupont در نمایشگاه بسته‌بندی کانادا در سال ۱۹۵۵

۵۰ سال اتحاد صنفی

راجع به انجمن بسته‌بندی کانادا

مختصری از موسسه بسته‌بندی کانادا

در اول نوامبر سال ۱۹۵۰ ۱۶ پس از ماهها بحث و گفت و گو، موسسه بسته‌بندی کانادا رسماً تشکیل شد. در سال ۱۹۵۱ نخستین بولتن مربوط به این موسسه انتشار یافت. این موسسه نه تنها شرکت‌های منفرد بلکه تمامی کسانی را که نفتشی در بسته‌بندی ایفا می‌کردند در بر می‌گرفت. اولین مدیر توسط رای گیری در همین سال انتخاب شد.

در ۱۸ سپتامبر اولین سمینار منطقه‌ای در هتل Royal Mount واقع در مونترال برگزار شد. کمیته فنی به ریاست K.W.Malcolmson از شرکت Canada Foils تشکیل شد و در پی آن بولتن فنی بسیار خوب منتشر شد. در ۷ و ۸ نوامبر سال ۱۹۵۱ اولین سمینار سالانه برگزار شد و هیات موقتی به عنوان کمیته سeminar تشکیل شد. البته تمامی اعضای هیات موقت به عنوان اعضای فعال کمیته فعالیت کردند. اولین هدف آنها عضویابی حداقل ۱۵۰ نفر بود که تا ابتدای جولای تعداد ۱۴۵ عضو جذب شد. هدف بعدی رساندن تعداد اعضاء به ۲۰۰ در پاییں سال ۱۹۵۱ بود که تا ۱۸۰ عضو محقق شد.

PAC یعنی تجارت

سخنران Louis de Bellefeville از مدیران PAC

برخلاف اغلب شرکت‌های عضو PAC، موسسه بسته‌بندی کانادا کالا و محصول فیزیکی تولید نمی‌کند. ما به معرض نمایش می‌گذاریم، تسهیلات ایجاد می‌کنیم، وفاق و مشارکت ایجاد می‌کنیم. ما آگاهی و آموزش می‌دهیم. ما مشوق صنعتمنان هستیم و شبکه‌های تجاری ایجاد می‌کنیم تا مصرف کنندگان نهایی و تولیدکنندگان مواد اولیه، ماشین آلات، کالاهای و سرویس‌های بسته‌بندی از فرست‌های به دست آمده استفاده کنند. خلاصه این که ما تولیدکننده فرست‌های تجاري برای اعضایمان هستیم. در معنای واژه به واژه سیستم شبکه‌ای PAC یعنی «تجارت». اگر شما از اعضای PAC هستید، این به معنای عضویت در شبکه قوی PAC است. به معنای سهیم بودن در صدای صنعت که سیاست‌ها و خطمشی‌های دولت در رقابت‌های تجاري محیط زیست، لیلینگ و سایر نقاط کلیدی را مخاطب قرار می‌دهد می‌باشد. فشار آوردن به دولت جزو کارها و تجارت ماست. بسیاری از اعضاء مشکلات خود را با متخصصین ما در میان می‌گذارند. برای ما بسیار مهم است که مشکلات بالقوه قبل از این که به موضوعی بزرگ تبدیل شوند به ما گفته شوند.

چنان‌چه شما تولیدکننده مواد اولیه بسته‌بندی، فن آوری یا ارایه دهنده سرویس‌ها و خدمات بسته‌بندی هستید، استفاده از شبکه PAC-style می‌تواند به عنوان مکملی برای تجارت شما باشد. اگر تولیدکننده کالاهای بسته‌بندی شده هستید، استفاده از این سیستم به

نقش بیشتر صنعت بسته‌بندی در دومین نمایشگاه ایران پلاست

گفت و گو با عضو کمیته تخصصی دومین نمایشگاه ایران پلاست

رویدادها و برنامه‌های ویژه در نمایشگاه امسال.

همان طور که عرض شد امسال با برنامه‌ریزی به عمل آمده توسط کمیته تخصصی برگزاری نمایشگاه و رهنمودهای مسئولان شرکت ملی صنایع پتروشیمی در این زمینه سرفصلهای این نمایشگاه به نامهای تولید، بازیافت و بازار تعیین شد و در همین راستا شرکت کنندگان با هدف رائمه و به تصویر کشیدن این سه موضوع فعالیت خود را به منصة ظهر خواهند گذاشت. در خصوص بازیافت با توجه به حمایت‌های شرکت ملی صنایع پتروشیمی از این مقوله غرفه‌ای با حضور شرکتهای فعال در این زمینه اختصاص یافته که به بازدید کنندگان مزایای بحث مهم بازیافت و چگونگی روندان را رائمه خواهد نمود. در حاشیه نمایشگاه هم تعدادی کارگاه‌های تخصصی، آموزشی در خصوص مسائل مرتبط و مهم صنعت پلاستیک از جمله بسته‌بندی که یکی از مطالب مورد نظر می‌باشد برای علاقمندان ترتیب داده شده که حضور در این کارگاه‌ها برای عموم متخصصان صنعت پلاستیک کشور آزاد می‌باشد. از طرفی با همانگی به عمل آمده در نظر است تسهیلاتی برای دانشجویان رشته‌های مرتبط کشور برای بازدید از این نمایشگاه و کسب اطلاع از کم و کیف این صنعت عظیم برای این قشر متخصص کشور انجام شود.

سهم بازار بسته‌بندی در نمایشگاه امسال چه قدر است و آیا رویکرد

خاصی به موضوع بسته‌بندی در نمایشگاه امسال وجود دارد؟

در نمایشگاه امسال سعی شده که از تمامی پتانسیلهای موجود در صنعت پلاستیک کشور استفاده شود و برای عموم علاقمندان این امر اطلاع رسانی وسیعی صورت گیرد. به همین جهت مبحث مهم بسته‌بندی که بخش عمده‌ای از آن را صنعت پلاستیک در بر می‌گیرد یکی از این موارد می‌باشد. شرکتهایی که در امر بسته‌بندی فعالیت دارند در این نمایشگاه حضور دارند و همان طور که مطلع هستید یکی از برنامه‌های مربوط به کارگاه تخصصی، آموزشی به این امر اختصاص یافته است.

پس از نمایشگاه چاپ و بسته‌بندی تهران شاید یکی از تاثیرگذارترین نمایشگاه‌های تخصصی در ایران نمایشگاه ایران پلاست باشد. بی‌تر دید پلاستیک یکی از مواد مهم در صنعت بسته‌بندی است. همچنین سهم بزرگی از بازار مواد پلاستیک به صنعت بسته‌بندی اختصاص دارد. از این رو نمایشگاه ایران پلاست را می‌توان دومین نمایشگاه بسته‌بندی ایران دانست. نمایشگاهی که امسال دومین سال تولد خود را تجربه می‌کند. به همین بهانه برای آشنایی بیشتر خوانندگان گفت و گو کوتاهی را با عباس کاظمی مدیر روابط عمومی شرکت بازرگانی پتروشیمی و عضو کمیته تخصصی برگزاری دومین نمایشگاه ایران پلاست ترتیب دادیم که در ادامه می‌خوانیم.

نمایشگاه امسال از نظر کمی و کیفی نسبت به سال گذشته چه تفاوتی دارد؟

برگزاری این نمایشگاه قاعده‌تا در دوره اول برگزاری با کمبودها و نقصهایی مواجه بوده است که این امر با توجه به نظرسنجی به عمل آمده در طول برپایی نمایشگاه سال قبل و ارائه نظرات کارشناسی که از حدود ۸ ماه قبل با تشکیل کمیته‌ای تخصصی موارد خاص و چگونگی برگزاری دومین نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست را دنبال می‌نماید سعی در رفع آنها گردیده و می‌توان اذعان داشت شاید یکی از بهترین و استانداردترین نمایشگاه‌های برگزار شده در ایران باشد. اعضاً کمیته هر یک از نمایشگاه‌های تخصصی بسیار زیادی در سراسر دنیا بازدید و یا شرکت کرده‌اند و سعی شده از تجربیات به دست آمده از نمایشگاه‌های هم طراز خارجی در برپایی این نمایشگاه استفاده شود. به هر تقدیر به هنگام برپایی و برگزاری نمایشگاه تاریخ نوزدهم تا بیست و سوم سال جاری خواهد بود خوانندگان نشریه شما پس از بازدید از این نمایشگاه خود قضاوت خواهند نمود. میزان مشارکت پتروشیمی ایران و سایر پتروشیمی‌های خارجی چه قدر است؟

پتروشیمی ایران به عنوان برگزارکننده این نمایشگاه از سال قبل تعیین شد و شما شاهد برگزاری نمایشگاه‌های لاستیک و پلاستیک در سالهای قبل در کشورمان بوده‌اید و نحوه برگزاری آن که نهایتاً یک یا دو سالان از صنایع وابسته بدون مشارکت کننده خارجی برخوردار بود. اما خوشبختانه صنعت پتروشیمی ایران به عنوان سردمدار صنعت پلاستیک کشور به موقع ابتکار عمل را به دست گرفت و توانست با همانگی‌های لازم نسبت به این موضوع مهم رسالت خویش را انجام دهد. در خصوص مشارکت سایر پتروشیمی‌های جهانی همان طور که می‌دانید این نمایشگاه صرف مواد اولیه و محصولات پلیمری می‌باشد و تا آن جایی که خاطرم می‌باشد آخرین آمار، مشارکت داخلی و خارجی به تفکیک شرکتهای خارجی از مناطق مختلف کشورهای اروپایی، آسیایی، خاورمیانه و آسیای دور حدود ۱۵۰ شرکت فعل در زمینه‌های مواد اولیه، محصولات نهایی، ماشین آلات و قطعات وابسته به صنعت پلاستیک نیز از سراسر کشور در نمایشگاه امسال حضور خواهند داشت. تعداد شش سالن مرکز نمایشگاهی تهران نیز در موعد مقرر در اختیار این نمایشگاه قرار گرفته که این استقبال در کشورمان در یک نمایشگاه تخصصی بی‌سابقه می‌باشد.

طراحی بسته‌بندی سرگرمی و هدایا^(۴)

PACKAGING DESIGN

اسباب بازی‌ها به همان میزان که به خاطر ظاهرشان خریداری می‌شوند، به خاطر کاری که انجام می‌دهند یا آموزشی که می‌دهند نیز مورد توجه قرار دارند. پس با بازگردان بسته، مشتری حس مشرکی از آموزش و لذت دیداری را در خود حس می‌کند.

برش‌ها و اشکال سنتی و متداول سایر اسباب بازی‌ها (توب‌ها، چرخ‌ها، ستون‌ها) البته با افزودن دیگر جلوه‌ها به ترکیبی کاملاً جدید رسیده‌اند. در واقع اسباب بازی‌ها، در پی جلب توجه و آگاهی دادن بزرگ‌سالان به نیازها و علایق کودکان می‌باشند. برای تأکید بر این خصوصیات، رنگ‌های اصلی به صورت بسیار گسترده‌ای بر روی خود اسباب بازی استفاده شده است و بسته‌بندی نیز به طرز حساب شده‌ای باز می‌شود تا خریدار بتواند آنها را بالمس کردن و تکان دادن ارزیابی و آزمایش کند. و از آن جایی که والدین به خوبی هشیارند (همان گونه که قانون در این زمینه هشیار است)، اطلاعات قانونی به صورت کاملاً واضح در کنار مسایل آموزشی بر روی بسته‌بندی قید می‌شود.

گونه: طراحی مجدد بسته‌بندی‌های موجود

طرح: گروه داخلی توسعه Tomy UK

مشتری: Tomy Toys, worldwide

محصول: اسباب بازی بچه

مواد اولیه: مقوای چاپ شده

اندازه: متفاوت

زمان: مدام

بازار: عمومی

از آن جایی که آنها بر روی گروه سنتی خاصی هدف‌گیری شده‌اند، علامت فرعی (نشان کودک) کاملاً مناسب به نظر می‌رسد. با این وجود، به نحوی بر روی بسته‌بندی با نام اصلی Tomy ترکیب شده است که گویی بچه در حال بزرگ شده است.

گونه: طراحی مجدد بسته‌بندی‌های موجود

محصول: اسباب بازی بچه

مواد اولیه: مقوای چاپ شده

اندازه: متفاوت

زمان: طراحی و ارزیابی مدام

ویژگی‌ها: بارکد و لوگوی شرکت، اطلاعات در خصوص ایمنی

بازار: عمومی

پشتیبانی: تبلیغات، نمایش در فروشگاه

لغات کلیدی: ایمن، جذاب، آموزش

طرح: گروه داخلی توسعه Tomy UK

سفارش دهنده: Tomy Toys, worldwide

مختصات از بسته‌بندی

Tomy Toy شرکتی است با ۹۰ سال سابقه که در مالکیت خانواده‌ای ژاپنی می‌باشد و در طی ۱۰ سال گذشته توانسته است بازار محصولات خود را به سرتاسر دنیا گسترش دهد. حیطه طراحی و فروش این اسباب بازی به دو بخش منحصر بازار ژاپن و اسباب بازی برای هر دو بخش محلی و بین‌المللی منشعب شده است. سن گروه هدف از بدو تولد تا ۱۰ سالگی پیش بینی شده است و در کنار علامت اصلی شرکت عنوان‌های فرعی نظیر Baby Vision نیز به چشم می‌خورد. طرح بسیار موفقیت‌آمیز کودکی در حال بازی نیز دیده می‌شود. در اخرین ارتقاء محصول عکس کودکی که مشغول فراغیری بازی‌های الکترونیکی و نرم‌افزاری است به کار گرفته شده است.

"Tomy" از طریق اسباب بازی به بچه‌ها آموزش می‌دهد"

عناصر

اسباب بازی‌هایی که برای کودکان و نوزادان توسعه والدین، بستگان و دوستان خریده می‌شود بسیار بیشتر از چیزی است که کودکان برای خودشان می‌خرند (این موضوع در مورد گروههای با سن بالاتر صدق می‌کند).

موفقیت Tomy در ترکیب جاذبه‌های دیداری و سرگرمی با کارکردهایی از قبیل حرکت، صدا، حس لامسه و رنگ می‌باشد که خود به تنها بیان دارای ارزش‌های آموزشی هستند. این اسباب بازی‌ها از

عوامل کلیدی

عناصر	طراحی	مواد اولیه
در بازار کنترل شده و ناظری امروزه اطلاعات باید کاملاً قابل مستحبی باشند.	کالایی که فروش خود را به طور مساوی بر روی ظاهر و کارکرد قرار داده است (مانند اسباب بازی) باید از جلوه‌های دیداری کاملاً مشهودی استفاده کند.	بسته‌بندی در هر جای دنیا که سری هم شده و بسته شود، سادگی در آن نقش بسیار زیادی دارد.

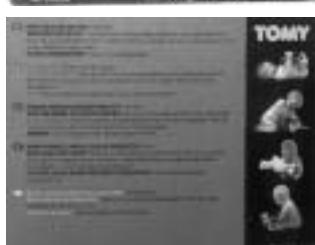
جایگاه
لوگوهای اصلی
و فرعی به
گونه‌ای است به
راحتی و در
کمترین زمان
توسط خریدار
قابل دیدن باشد.

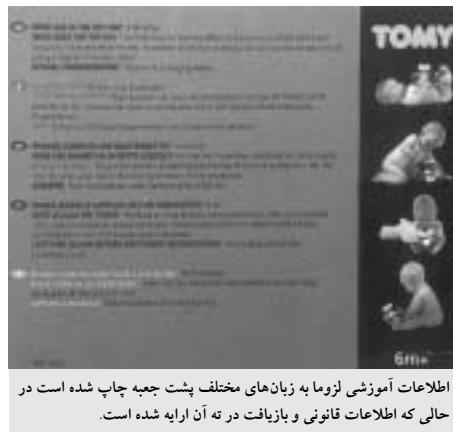
در اسباب
بازی Clutch ball
از فیلم پلاستیک
استفاده شده
است تا از آن
محافظت کند.
علاوه بر این باز
شدن در جعبه از
پشت نیز دیگر
بدیهیات است.

توبیه‌های
داخلی از جنس
مقواوی سبید
ساده و کامل
قابل رویت است
تا بهترین نحو
کمالای درون
جعبه را به
عرض نمایش
بگذار و یکی‌با
بالای کالا را به
طرز قابل قبولی
نشان دهد.

دید پشتی
جعبه به
بسته‌بندی خشکبار، گوشت، مرغ، میوه و سبزیجات
با استفاده از کازهای مخصوص
ارزشی اروپایی
چندین زبان
نوشته شده است.

اطلاعات آموزشی لزوماً به زبان‌های مختلف پشت جعبه چاپ شده است در
حالی که اطلاعات قانونی و بازیافت در ته آن ارایه شده است.

نقشه برش برای جعبه و توابی به نحو هوشمندانه‌ای ساده است تا امکان
چاپ پذیری و تولید آسان را فراهم سازد و هزینه‌ها را به حداقل برساند.

ارقاء طراحی

طراحی بسته‌بندی قصد دارد تا هر رده گروه
را با رنگ‌های کلیدی مشخص کند
(فیروزه‌ای برای نوزادان) اما این اجازه را نیز
به خریداران می‌دهد که کالا را بالمس کردن
و تکان دادن ارزیابی کنند. به عقیده Chris
Jones مدیر توسعه اروپایی شرکت Tomy UK
کار طراحی معمولاً برای یک چرخه دو ساله

مواد اولیه

تمامی بسته‌ها توسط گروه داخلی در UK
طراحی شده‌اند اما به صورت منطقه‌ای
جایی که اسباب بازی‌ها ساخته می‌شوند،
تولید می‌شوند. این نیازمند داشتن دیدی
گسترده، استفاده از طرح‌های ساده جعبه که
در هر جایی قابل تولید و دارای گره‌های قابل
دید باشد، است. از آن جایی که اسباب
بازی‌ها در درون بسته‌بندی به سرتاسر دنیا
ارسال می‌شوند، بسیار حیاتی است که
محکم باشد تا همچنان شکل اصلی خود را
حفظ کند و طراحی باید به طریق قطعاتی
باشد که درون قفسه حداقل جا را اشغال
کرده و حداقل هماهنگی را با سایر بسته‌ها
داشته باشد.

مرکز تأمین گاز اتیلن جهت رساندن و رنگ آوری انواع میوه شرکت آرادگاز گستر

ARAD GAS GOOSTAR.CO

تامین کننده کازهای تکه‌دار نده جهت
بسته‌بندی خشکبار، گوشت، مرغ، میوه و سبزیجات
با استفاده از کازهای مخصوص

تلفاکس : ۰۳۴۲۶۴۲۲

تلفن همراه : ۰۹۱۱-۰۲۳۰-۹۲۷۵

تهران، خیابان دماوند، ابتدای جاده آبعلی،
خیابان سازمان آب، خیابان ۷ غربی، پلاک ۲

کارخانه: اتویان خاوران، شهر صنعتی علی آباد، بلوار
توسکا، ت بش لاله ۴ تلفن: ۰۳۳-۰۲۴۳-۰۵۲۳۴۷۷

جلسه بررسی مشکلات کمی و کیفی پلیپرولین ((٨٠٠)) با حضور کیسه‌بافان

منبع: روابط عمومی شرکت بازرگانی پتروشیمی

از ۱۳۰ کارخانه کیسه‌بافی در حال حاضر تنها ۳۰ شرکت فعال می‌باشد. اما سهمیه‌ها کمتر از گذشته شده است. در شرایطی که کارخانجات تعداد دستگاه‌های مساوی دارند باید سهمیه یکسان داشته باشند ولی واقعیت این طور نیست. بهترین راه حل این است که قیمت‌های شما به قیمت‌های جهانی برسد تا مشکلات کمبود مواد حل شود.

شرکت کیسه‌بافی اقبال:
تحویل ۳ ماهه است. ظرفیت ما ۲۰۰۰ تن است ولی پتروشیمی ۲۵ تن به ما تحویل می‌دهد. بهترین راه حل این است که شما مواد وارد کنید تا بازار اشباع شود و قیمت‌های کاذب و بازار سیاه از بین بروند.

شرکت کیسه‌بافی آسیا مارال:
سهمیه‌پانزده درصدی که پتروشیمی می‌دهد باعث آشفته شدن بازار می‌شود بهتر است همین مقدار راهم تحویل ندهد تا همه تکلیف خود را بدانند.

شرکت خورجین گستر:
در چند هفته اخیر، مواد پتروشیمی باعث ایجاد مشکل در راکتورهای ما شده است، بعد از دو ساعت کار فیلترهای اکسترودر چار بریدگی می‌شود. ما قبلاً با این مواد مشکل نداشتمیم.

PI ٨٠٠ محصول مختص تزریق می‌باشد ولی در حال حاضر بیش از ٨٠٪ این محصول به شرکتهای گونی بافی تحویل داده می‌شود.

زمان موجود بودن مواد مشتریان مراجعه کنند. اگر به ما بگوئید که ما نمی‌توانیم برای تحویل مواد شما کاری کنیم خود مشتریان مواد را از خارج وارد می‌کنند. برای شکایتها هم بهتر است یک فرم طراحی شده و به مشتریان ارسال شود، تا مشتریان موارد مورد نیاز را دقیقاً قید کنند و شکایت زودتر مورد بررسی قرار گیرد.
کیفیت ٨٠٠ کاملاً متغیر است، مشخصات فنی هر محموله با محموله بعدی متفاوت است. اما مشکلات مربوط به بسته‌بندی حل شده است. سال گذشته حدود ٦ ماه برای شکایتمان مکاتبه کردیم اما هیچ ترتیب اثری داده نشد و مجبور شدیم مواد خود را در بازار آزاد بفروشیم.

شرکت نساجی هما رشن:
بهتر است مقامات بالای کشور جهت خرید پلیمر اقدام کنند تا تعریفهایی که برای مشتریان کوچک است حذف شود و با قیمت پائین‌تری مواد وارد شود.

در پی سلسله نشست‌های مشترک شرکت بازرگانی پتروشیمی با مسئولین واحدهای تولیدی صنایع پائین دستی و مجتمعهای پتروشیمی به منظور رسیدگی به مشکلات کارخانجات تولیدی که از پتروشیمی مواد اولیه دریافت می‌نمایند. جلسه بررسی مشکلات کمی و کیفی پلیپرولین ٨٠٠ شهریور ماه سال جاری با حضور نمایندگان شرکتهای آسیا مارال، کیسه‌بافی اقبال، کیسه ممتاز آسیا، پلی‌بافت چهار محل، خورجین گستر، بافت فرم‌میهن، پینک، نساجی هما رشن، کیسه زرین شمال و نیز نمایندگان پتروشیمی بندر امام و مسئولان، کارشناسان خدمات مهندسی فروش و فروش پلیمری شرکت بازرگانی پتروشیمی برگزار گردید.

در این جلسه ابتدا نمایندگان شرکتهای حاضر مشکلات مربوط به دریافت و کیفیت مواد پلیپرولین ٨٠٠ پتروشیمی ایران را مطرح نمودند سپس مسئولان توضیحاتی درخصوص برنامه‌های در دست اجرا برای رفع این مشکلات و مسائل ارائه کردند که شرح آن جهت اطلاع شما خوانندگان عزیز عیناً در این شماره به چاپ رسیده است.

شرکت تولیدی پینک:

تحویل مواد بهتر است با زمان بندی انجام شود و مشخص شود که هر مشتری در چه زمانی برای تحویل مواد خود مراجعه کند.

فقط نیمی از نیاز داخلی PI ٨٠٠ در داخل تولید می‌شود. بهتر است پتروشیمی با شرکتهای خارجی وارد معامله شود به دلیل آن که پتروشیمی نیاز بازار داخل را کاملاً می‌شناسد و می‌تواند در سطح کلان برای مشتریان خرید کند. اگر پتروشیمی نمی‌تواند برای تولید خود برنامه‌ریزی کند. بهتر است روی بازرگانی برنامه‌ریزی کند.

پتروشیمی پول مشتریان را چند ماه قبل از تاریخ تحویل دریافت می‌کند، اگر مواد موجود نیست بهتر است اعلام شود که در

در پنج سال آینده ظرفیت تولید پلیپروپیلن به یک میلیون تن در سال می‌رسد که بسیار بیشتر از نیاز داخل خواهد بود.

نامه شرکت مانداناشیمی درباره گزارش شرکت گوهر فام

در پی انتشار گزارشی از شرکت گوهر فام در شماره ۵۳ که اشاره به دریافت مهر استاندارد برای لایک داخل قوطی داشت نامه‌ای از سوی شرکت مانداناشیمی به دفتر ماها نامه رسید که متن کامل آن در ادامه می‌اید:

سردیر محترم ماها نامه صنعت بسته بندی
با سلام

احتراماً پیرو درج آگهی بر روی جلد ماها نامه شماره ۵۳ و همچنین مقاله مندرج در همان شماره، تحت عنوان "شرکت گوهر فام دارنده اولین نشان استاندارد لایک داخل قوطی صنایع بسته بندی" لازم است به استحضار بررساند که شرکت مانداناشیمی اولین دریافت کننده نشان استاندارد لایک داخل قوطی صنایع بسته بندی بوده که در تاریخ ۱۳۸۱/۱۱/۱۴ با توجه به تصویر پیوست موقوف به دریافت آن گردیده است.

مراتب جهت استحضار آن سردیر محترم و صدور دستورات مقتضی ایفاده می‌گردد.

با تشکر

بهرام امامی تبریزی - مدیر عامل

توضیح سردیر

لازم به یادآوری است که ماها نامه صنعت بسته بندی تهیه یک رسانه و انتقال دهنده پیامها بوده و مستولیتی در برابر صحت مطالب عنوان شده از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی ندارد. اما آن جا که این ماها نامه علاقه زیادی به تلویر افکار و شفافیت در بازار و همکاری‌های صنعتی دارد اقدام به چاپ جوابیه فوق می‌کند.

توضیح و اصلاح

در شماره پیشین ماها نامه صنعت بسته بندی (شماره ۵۴) در صفحه ۱۰ در گزارش مربوط به شرکت کارتن توحید، سال تأسیس این شرکت ۱۳۵۷ است که به اشتباه ۱۳۷۵ چاپ شده است.

شرکت کیسه ممتاز:

مواد در اکسیژن در با همان دمایی که قبل از کار می‌کردیم ذوب نمی‌شود. شکایت خود را به صورت کتبی به مسئولان ارسال می‌کنیم.

نمایندگان پتروشیمی بندر امام:

با توجه به این که ۰۸۰۰ PI مخصوص مختص تزریق می‌باشد ولی در حال حاضر بیش از ۸۰٪ این محصول به شرکتهای گونی بافی تحويل داده می‌شود، لذا مسئولان بندر امام با توجه به این که این محصول را برای گردیدگونی تعریف نکرده‌اند، معتقدند نمی‌توان شکایتی در مورد کیفیت این محصول در تولید گونی داشت.

کارشناسان بندر امام اعلام کردند ۴۰۰ PY که مخصوص گونی می‌باشد در حال حاضر به صورت آزمایشی تولید می‌شود. ضمناً ایشان از مشتریان درخواست کردند شکایتشان را به صورت دقیق و کامل ارائه دهند تا براحتی قابل پاسخگوئی باشد.

سیستمهای کنترلی مجتمع هم قدیمی است که در حال حاضر سیستمهای در حال تغییر است.

خدمات مهندسی فروش بازارگانی پتروشیمی:

در پنج سال آینده ظرفیت تولید پلیپروپیلن به یک میلیون تن در سال می‌رسد که بسیار بیشتر از نیاز داخل خواهد بود. در حال حاضر تراهاندازی طرحهای جدید در سالهای آتی که با کمبود مواد مواجه هستیم اگر شما تولیدکنندگان راه حل مناسبی برای توزیع در نظر دارید ما از نظرات شما استقبال می‌کنیم، شما می‌توانید با تشکیل کمیته‌ای اگر نیاز باشد، طی جلساتی با مسئولان شرکت نظرات خود را اعلام نمائید. همکاری مجتمع با واحد خدمات مهندسی فروش جهت رسیدگی به شکایات تعریف شده نمی‌باشد همچنین در مجتمع بندر امام با توجه به قدیمی بودن سیستمهای کنترلی مسائل و مشکلات کیفی نسبت به مجتمعهای دیگر بیشتر است.

شما به این کتابها نیاز دارید

سومین کتاب صنعت و خدمات بسته بندی ایران (نام و نشانی شرکتها)

ساختار بسته بندی (طرح گستره جعبه‌های مقوایی) ۶۰۰۰ تومان

بسته بندی و تبلیغات در مرکز فروش ۱۸۰۰ تومان

آن چه طراحان گرافیک و ناظران چاپ می‌دانند ۱۵۰۰ تومان

علم بسته بندی فلزی ۱۳۰۰ تومان

علم بسته بندی کاغذی و مقوایی ۱۲۰۰ تومان

راهنمای تسمه کشی ۱۲۰۰ تومان

ساختار فیلمهای انعطاف‌پذیر بسته بندی ۱۰۰۰ تومان

طیف (راهنمای رنگ چاپ افست) ۵۰۰۰ تومان

کتابهای بالا در دفتر ماها نامه صنعت بسته بندی موجود است

پلاستیک‌های بسته‌بندی شیمی‌پلیمرها برای همه

بخش نخست

نوشه والتر سودکا ترجمه مهندس حجت سلمانی

در برخی موارد باعث بروز اشتباہ خواهد شد. به عنوان مثال «استایروفوم» نام یک نوع پلی استایرون انسپاسط یافته می‌باشد که شرکت Dow آن را تولید می‌کند که این پلیمر عمده‌ای به عنوان عایق بکار می‌رود. لذا استفاده از استایروفوم در بسته‌بندی صحیح نخواهد بود. (واژه «یونولیت» نیز مصدق همین اشتباہ است. مترجم). سلوفان نام تجاری است که برای سلولز اصلاح شده در سال ۱۹۳۰ به انتخاب شد که این محصول تا سال ۱۹۵۰ به عنوان تنها ماده پلیمری شفاف که در بسته‌بندی استفاده می‌شد شناخته می‌شد. در حالی که امروزه استفاده از سلولز اصلاح

استفاده می‌شوند بسیار ناچیز بوده و بر حسب نوع منع حدود ۷/۵ تا ۳ درصد می‌باشد، که تها جزئی از این پلاستیک‌ها در بسته‌بندی مصرف می‌شود.

هر پلیمر ساختار منحصر به خود دارد و نام شیمیایی آن نیز مشخص است. بعضی از نام‌ها بر حسب طول زنجیر پلیمر می‌باشد. اما نام‌های صنعتی معمول عمده‌ای ترکیبی از نام‌های تجاری، نام معمول و اختصارات می‌باشد. (جدول ۹-۱). متساقنه از آن جا که بیشتر این نام‌ها به صورت سلیقه‌ای انتخاب شده‌اند پلیمرهای یکسان ممکن است به نام‌های مختلفی شناخته شوند که این مسئله

مقدمه‌ای بر پلاستیک‌ها:

پلاستیک به خاصیتی از مواد که آنها را قابل قالب‌گیری و تغییر شکل می‌کند اطلاق می‌شود. از نظر تاریخی این عبارت برای موادی همچون واکسن، گل و آسفالت به کار می‌رفت. با پیشرفت‌هایی که در علم شیمی به وجود آمده کلمه پلاستیک برای مواد پلیمری اصلاح شده و مواد مصنوعی که قابلیت تغییر شکل دارند استفاده می‌شوند. کلمات پلاستیک و پلیمر معمولاً به یک معنی استفاده می‌شوند اما به طور دقیق تر پلاستیک به قطعات نهایی تکمیل شده و پلیمر به مواد خام اولیه گفته می‌شود.

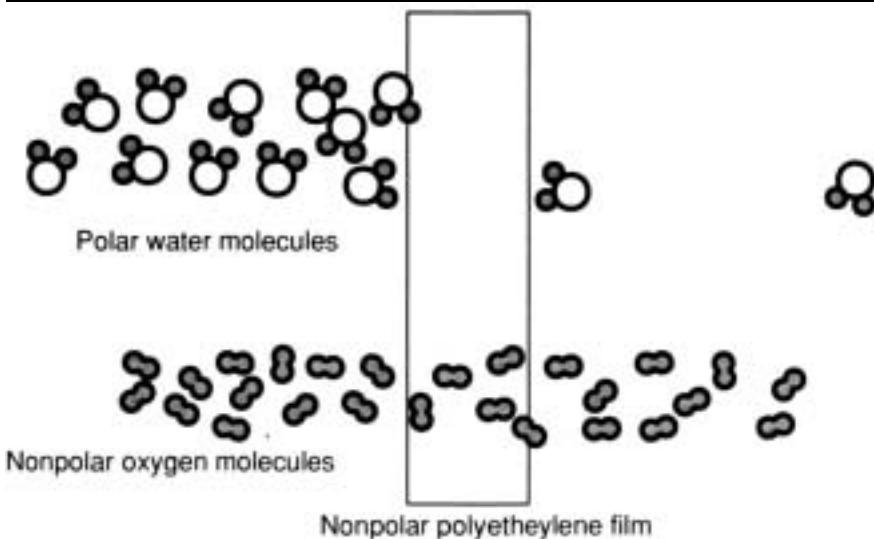
پلیمرها از ملکول‌های بسیار بزرگی تشکیل شده‌اند. یک مولکول آب از سه ملکول که شامل دو ملکول هیدروژن و یک مولکول اکسیژن می‌باشد تشکیل شده است. در حالی که یک ملکول پلیمر از صدها و یا هزارها اتم تشکیل شده است. یک پلیمر از تعداد زیادی منomer که کنار هم‌دیگر قرار گرفته‌اند تشکیل می‌شود. (در یونانی «پلی» به معنی چند تا و «مر» به معنی واحد یا بخش می‌باشد). مر کوچکترین جزء زنجیر پلیمر است و در این کتاب تعداد اتم‌های کربن مدنظر خواهد بود. صدها نوع پلیمری که امروزه تولید می‌شوند در جرم ملکولی و خواص با یکدیگر متفاوت هستند که البته با افزودن یک یا چند منomer یا کنترل شرایط فرایند این خواص اصلاح می‌شوند.

پلیمرها را می‌توان به دو دسته بزرگ تقسیم کرد؛ پلیمرهای ترموپلاستیک و ترموموست (برحسب خواص حرارتی). از نظر اقتصادی نیز دو گروه پلیمرهای پرمصرف و مهندسی وجود دارند. فقط تعداد محدودی از پلیمرهای موجود برای بسته‌بندی مناسب می‌باشد. بیشتر مواد خام پلاستیک‌هایی که در بسته‌بندی مصرف می‌شوند در صنعت پتروشیمی تولید می‌شوند. درصدی از مواد نفتی که به پلاستیک تبدیل می‌شوند در مقایسه با میزانی که برای سوخت یا حرارت

جدول ۹-۱ علائم اختصاری و نام‌های تجاری پلیمرهای بسته‌بندی

Abbreviation	Generic Name	Common Trade Names and Alternatives
BOPP	Biaxially oriented polypropylene	Aclar
CTFE	Clorotrifluoroethylene	
CPET	Crystallized PET	Elvax. Also abbreviated EVAC
EEA	Ethylene-ethyl acrylate	EVOH
EPS	Expanded polystyrene	
EVA	Ethylene-vinyl acetate	
EVAL	Ethylene-vinyl alcohol	
HIPS	High impact polystyrene	
LDPE	Low-density polyethylene	
LLDPE	Linear low-density polyethylene	
OPP	Oriented polypropylene	nylon (former Du Pont trade name)
mPE	Metallocene polyethylene	Barex. Also abbreviated AN
PA	Polyamide	
PAN	Polyacrylonitrile	
PEN	Poly(ethylene naphthalate)	
PC	Polycarbonate	
PE	Polyethylene	polyester. Mylar
PET	Poly(ethylene terephthalate)	
PETG	Poly(ethylene terephthalate) glycol	
PP	Polypropylene	
PS	Polystyrene	Teflon
PTFE	Polytetrafluoroethylene	Also abbreviated PVA
PVAC	Poly(vinyl acetate)	Also abbreviated PVOH
PVAL	Poly(vinyl alcohol)	
PVC	Poly(vinyl chloride)	saran (former Dow trade name)
PVDC	Poly(vinylidene chloride)	Surlyn
None	Ionomer	

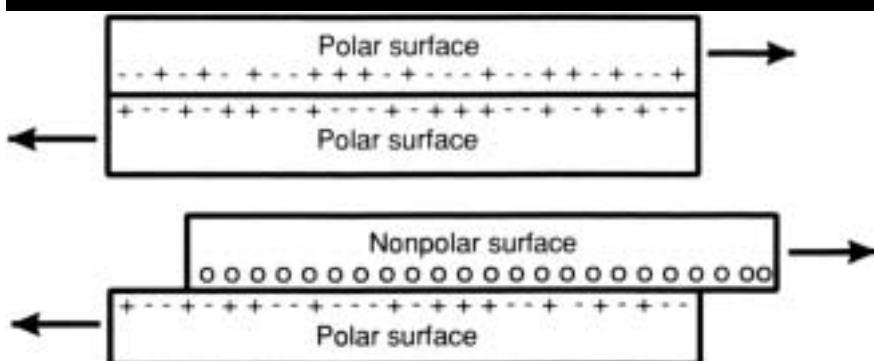
شکل ۹-۱ پلی اتیلن غیرقطبی نفوذناپذیری خوبی در برابر ملکول‌های قطبی آب دارد اما ادار

نفوذناپذیر هستند. تمام مواد پلاستیکی نفوذپذیر بوده و درجه نفوذپذیری آنها به طبیعت پلیمر و نوع گاز نفوذی بستگی دارد. برای شناسایی این که یک گاز مشخص از یک پلیمر مشخص نفوذ می‌کند باید به حلالیت آن گاز در آن پلیمر توجه شود. به عنوان نمونه می‌دانیم که پلی اتیلن یک ماده غیرقطبی است. لذا با توجه به نفوذناپذیری پلی اتیلن در برابر بخار آب (یک ماده کاملاً قطبی) و اکسیژن (غيرقطبی) بر اساس قانون همجناس در همجناس حل می‌شود می‌توان پیش‌بینی کرد که ملکول آب در پلی اتیلن حل نشود اما اکسیژن به راحتی نفوذ کند. و این رفتار در عمل نیز مشاهده می‌شود. (شکل ۹-۱)

در صورتی که یک سطح بسیار قطبی سطح دیگری را جذب کند ضریب اصطکاک افزایش خواهد یافت (شکل ۹-۲) چسبندگی دو سطح اغلب به علت پیوندهای شیمیایی می‌باشد و بر اساس حداکثر کردن نیروهای قطبی عمل می‌کند. مواد کاملاً غیرقطبی مانند

شکل ۹-۲ جذب دو سطح قطبی باعث چسبیدن آنها به همیگر هنگام کشیدن روی هم می‌شود که سطوح غیرقطبی این خاصیت را در مقابل سطوح قطبی ندارند.

شده بسیار ناچیز می‌باشد و لذا استفاده از کلمه سلوفان برای فیلم‌های شفاف کاملاً اشتباه خواهد بود. در این کتاب سعی بر این است از استاندارد D,ASTM1600 که روش نام‌گذاری، اختصارات و تلفظ‌های مواد پلیمری را تشریح می‌کند استفاده شود.

تمام پلیمرهایی که در جدول ۹-۱ آمده است جزو پلیمرهای ترمومپلاستیک پر مصرف می‌باشد که قیمت اغلب آنها کمتر از ۲ دلار به ازای هر کیلوگرم می‌باشد. در حالی که قیمت پلیمرهای مهندسی مانند پلی‌سولفن، استال و سیلیکون چند ده برابر این میزان است. پلاستیک‌های ترموموست مانند فنل فرمالدهید (بالکیت) و ملامین فرمالدهید (لامک) کمتر در بسته‌بندی استفاده می‌شوند.

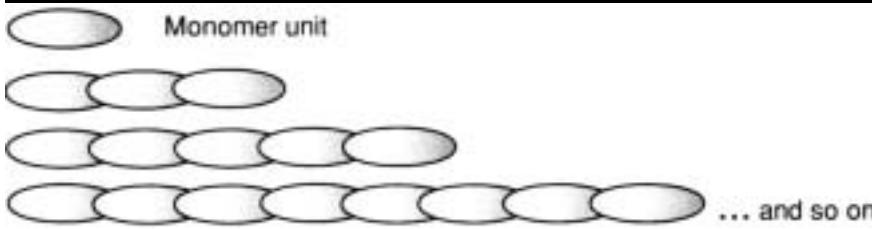
قطبیت و خواص مواد:

در هر ماده اتم‌ها به نحوی آرایش می‌یابند و با هم پیوند برقرار می‌کنند تا بتوانند الکترون را به اشتراک بگذارند. این گونه پیوندهای اتمی قوی می‌باشند و انرژی لازم برای جداشتن اتم‌ها از ملکول و تبدیل آن به عناصر اولیه را فراهم می‌کند. در شرایطی که الکترون‌های موجود در دو اتم تقریباً برابر باشند، ملکولی آب و الکل تقریباً برابر هستند. یعنی نیروهای بین مولکولی آب و نیروهای بین مولکولی آب و الکل یکسان می‌باشند. اما روغن یک ماده غیرقطبی است و در آب حل نمی‌شود. زیرا نیروی بین ملکولی بسیار قوی‌تر از نیروهای بین مولکولی آب و روغن می‌باشد. دو ماده غیرقطبی کاملاً در هم‌دیگر حل می‌شوند. زیرا هیچ گونه نیرویی برای غلبه وجود ندارد. اصلی که در این جا باید به آن اشاره کرد با توجه به موارد بالا این است که «همجناس در همجناس حل می‌شود».

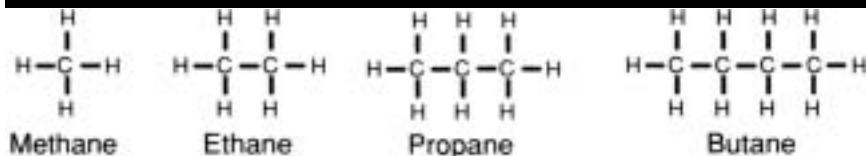
نفوذناپذیری خاصیتی از مواد است که از نفوذ گاز در مواد جلوگیری می‌کند و آن را کاهش می‌دهد. فقط فلزات و شیشه کاملاً نفوذناپذیری خاصیتی از مواد است که از تاثیر قرار می‌دهد. به عنوان مثال از دو ماده‌ای که وزن ملکولی یکسان دارند، ماده‌ای که قطبیت آن بالاتر است نقطه ذوب آن نیز بالاتر خواهد بود. زیرا انرژی بیشتری برای غلبه بر نیروهای جاذبه بین ملکولی لازم خواهد بود. برای اثبات این ادعا می‌توان به پلی اتیلن غیرقطبی اشاره کرد که در بین

قطبیت بسیاری از خواص مواد را تحت تاثیر قرار می‌دهد. به عنوان مثال از دو ماده‌ای که وزن ملکولی یکسان دارند، ماده‌ای که قطبیت آن بالاتر است نقطه ذوب آن نیز بالاتر خواهد بود. زیرا انرژی بیشتری برای غلبه بر نیروهای جاذبه بین ملکولی لازم خواهد بود. برای اثبات این ادعا می‌توان به پلی اتیلن غیرقطبی اشاره کرد که در بین

شکل ۹-۳ شکل شماتیک پلیمریزاسیون افزایشی که در آن یک منومر به منومرهای مشابه خود می‌چسبد و زنجیر پلیمری را تولید می‌کند.

شکل ۹-۴ چهار هیدروکربنی که در دمای اتاق گازی باشند پتان که هیدروکربن بعدی است اولین هیدروکربن مایع بعد از این چهار تا می‌باشد.

هیدروکربنی متان می‌باشد که چهار اتم هیدروژن به یک اتم کربن متصل می‌شود. همان طور که در بالا اشاره شد اتم کربن می‌تواند با اتم‌های کربن دیگر واکنش دهد و یک مولکول زنجیروار تشکیل دهد و لذا هیدروکربن‌ها با تعداد کربن مختلف وجود دارند. (شکل ۹-۴)

کربن همچنین می‌تواند پیوند دو گانه با خودش داشته باشد که تشکیل یک خانواده جدید می‌دهد. هیدروکربن‌هایی که پیوندهای دو گانه دارند را می‌توان به صورت نام اولیه منومر به اضافه «ان» یا «ین» نام‌گذاری کرد. اتیلن و پروپیلن (شکل ۹-۵) منومرهای پلی‌اتیلن و پلی‌پروپیلن هستند.

هیدروکربن‌هایی که وزن مولکولی پایین دارند کوچک بوده لذا متحرک می‌باشند. بنا بر این جزء اول شکل ۹-۴ یعنی متان به صورت گاز می‌باشد. نقطه جوش بوتان نیز تقریباً برابر دمای محیط می‌باشد و لذا با وارد کردن یک فشار خیلی کم می‌توان آن را به مایع تبدیل کرد.

جدول ۹-۲ تأثیر افزایش وزن مولکولی و افزودن کربن را نشان می‌دهد. نقطه جوش

شکل ۹-۵ نمونه‌هایی از هیدروکربن‌هایی که پیوند دو گانه بین اتم‌های کربن آنها قرار دارد.
در روش‌های قدیمی تر نامگذاری مواد شیمیایی که یک جفت کربن یا یک پیوند دو گانه با هم پیوند دارند «وینیل» نامیده می‌شده است که امروزه نیز برای بسیاری از پلیمرها رایج است.

Ethylene (ethene) Propylene (propene)

۰ ننیل کلراید پلیمریزه می‌شود به پلی‌ننیل کلراید

بر حسب نوع منومر واکنش‌های شیمیایی مختلفی هنگام پلیمریزاسیون انجام می‌شود. اغلب پلیمرهای بسته‌بندی به روش پلیمریزاسیون افزایشی تولید می‌شوند که شرایط دمایی و فشار صحیح بسیار اهمیت دارد و به کمک کاتالیزورها و تسریع کننده‌ها منومرهای به آسانی به یکدیگر پیوند می‌خورند و شبیه دانه‌های زنجیر به هم پیوسته تشکیل یک زنجیر می‌دهند.

به جز پلی‌اتیلن ترفتالات و پلی‌آمید (نایلون) که به روش پلیمریزاسیون تراکمی تولید می‌شوند سایر پلیمرهای بسته‌بندی به روش افزایشی تولید می‌شوند. در پلیمریزاسیون تراکمی دو منومر اولیه با همدیگر واکنش می‌دهند و یک مولکول آب آزاد می‌کنند.

دسته بزرگی از پلیمرها که بسیار معروف هستند خانواده اولفین‌ها یا پلی‌اولفین‌ها یا هیدروکربن‌ها می‌باشند. همان طور که از نام این مواد مشخص است فقط از هیدروژن و کربن ساخته شده‌اند. ساده‌ترین ترکیب

پلی‌اتیلن یا پلی‌پروپیلن به سختی به همدیگر می‌چسبند. همچنین به سختی می‌توان روی سطح آنها چاپ کرد. مگر این که عملیات ویژه‌ای برای افزایش قطبیت سطح انجام شود. در صنعت بسته‌بندی از فرآیند شعله یا تخلیه کرونا برای قطبی کردن سطح غیر قطبی استفاده می‌شود. این روش‌ها برای افزایش قطبیت به کمک اکسیداسیون جزئی سطح پلیمر انجام می‌شود.

قطبیت یا سطح دین، برای یک سطح پلیمری، به طور غیر مستقیم با اندازه‌گیری زاویه تماس یک قطره آب روی آن سطح و یا با استفاده از حللاهای که سطح دین (قطبیت) مشخص دارند و سطح پلیمر را خیس می‌کنند، اندازه‌گیری می‌شود. این موضوع به صورت مفصل در بخش «چسب‌ها» بحث خواهد شد.

۰ هیدروکربن‌ها و پلی‌اتیلن: پلیمریزاسیون:

اغلب پلیمرها بر پایه اتم کربن می‌باشند. علت آن قابلیت ویژه کربن می‌باشد که عبارت است از:

۰ می‌تواند چهار پیوند با سایر اتم‌ها برقرار کند
کربن دیگر پیوند برقرار کند و به صورت زنجیر یا شکل دیگر تبدیل شود.

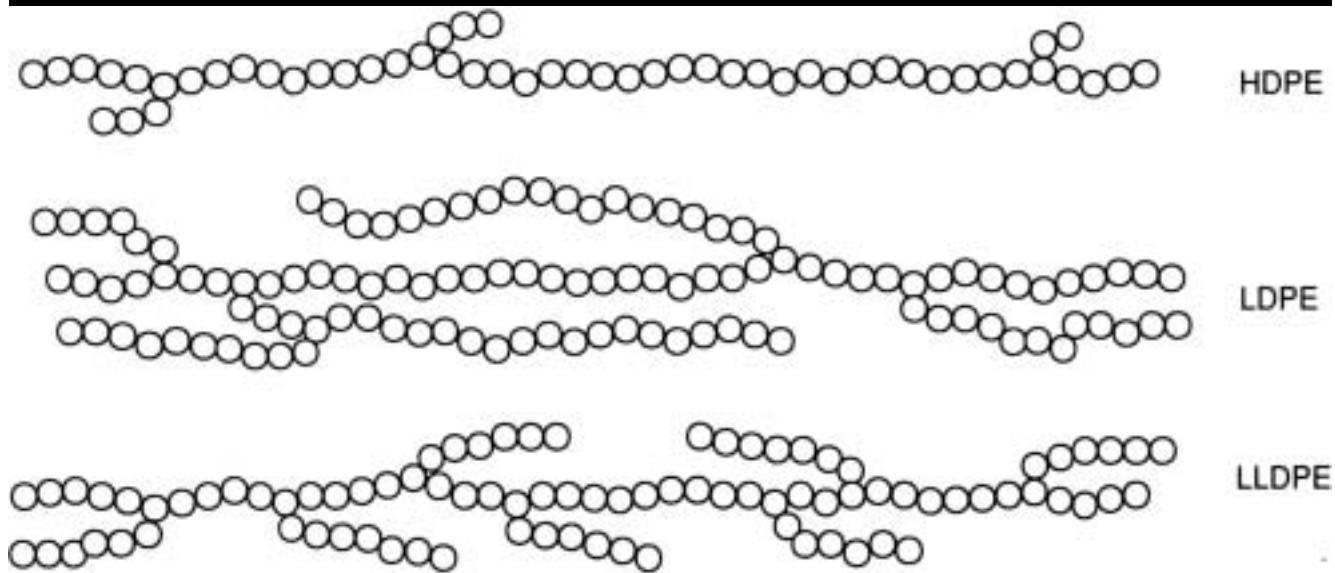
کوچکترین جزء سازنده یک زنجیر پلیمری مونومر نام دارد. پلیمریزاسیون به واکنش شیمیایی گفته می‌شود که طی آن بین این منومرهای اتصال برقرار می‌شود و ملکول‌های پیچیده پلیمری تشکیل می‌شود. نام‌گذاری پلیمرها نیز معمولاً بر اساس این واحد منومری انجام می‌شود به عنوان مثال:

۰ اتیلن پلیمریزه می‌شود به پلی‌اتیلن
۰ پروپیلن پلیمریزه می‌شود به پلی‌پروپیلن
۰ استایرن پلیمریزه می‌شود به پلی‌استایرن

جدول ۹-۲ تعدادی از اعضای خانواده هیدروکربن‌ها:

Chain Length (Molecular Weight)	Melting Temperature	State
1 to 4		Gases at room temperature
5 to 7		Liquids boiling below 100°C (212°F)
8 to 11		Light naphtha
12 to 15	-10 to +10°C	Viscous fluids (mineral oil)
20	36°C	Semisolids (petrolatum)
30	60°C	Very soft (paraffin) wax
50	92°C	Soft (paraffin) wax
70	105°C	Hard (paraffin) wax
1,500	120°C +	Polyethylene

شکل ۶-۶ میزان شاخه‌ای شدن پلی اتیلن در چگالی‌های مختلف متفاوت می‌باشد. زنجیرهای خطی مربوط به HDPE و زنجیرهای شاخه‌ای مربوط به LDPE است و LLDPE نیز شاخه‌ای بوده اما طول شاخه‌ها کوتاهتر می‌باشد.

بود. زنجیرهای ملکولی که شاخه‌های زیادی دارند Highly branched HDPE نمی‌توانند زیاد به همدیگر نزدیک شوند. لذا پلی اتین سبک تولید می‌کنند (LDPE). ملکول‌های پلی اتیلن که حالت خطی بالایی دارند به راحتی کنار یکدیگر قرار می‌گیرند و پلی اتیلن سنگین تولید می‌کنند (HDPE) (شکل ۶-۶).

LDPE، عمدتاً به پلی اتیلن‌هایی اطلاق می‌شود که چگالی آنها بین ۰/۹۲۵ تا ۰/۹۲۵ گرم بر سانتی‌متر مکعب باشد. در حالی که چگالی HDPE بین ۰/۹۴۱ تا ۰/۹۵۹ گرم بر سانتی‌متر مکعب قرار دارد. پلی اتیلن با چگالی متوسط نیز بین HDPE و LDPE قرار دارد. انواع مختلف پلی اتیلن در بسته‌بندی کاربرد دارند. تفاوت‌هایی که در خواص و کاربردهای مختلف پلی اتیلن در دسته‌بندی کاربردهای متفاوت است تصور شود دو نوع پلیمر که ممکن است ناشی از زنجیرهای شاخه‌ای زنجیرها مختلف از دو خانواده مختلف هستند. در صورتی که هر دو از یک خانواده‌اند. در شکل ۶-۷ تعدادی از خواصی که تحت تاثیر چگالی قرار می‌گیرند مقایسه شده‌اند.

پلی اتیلن سبک خطی (LLDPE) در واقع یک کوپلیمر پلی اتیلن است. (کوپلیمرها در بخش بعد بررسی خواهد شد). این ماده از ۱۰ تا ۲۰ درصد بوتن هگرن، اکتن و یا منومرهای مشابه به همراه منومر پلی اتیلن تشکیل می‌شود.

در تولید LLDPE هنگام پلیمریزاسیون، فرآیند شاخه‌ای شدن تا حد زیادی کنترل می‌شود. به طوری که طول شاخه‌ها و تکرار آنها در مقایسه با HDPE و LDPE کنترل شده‌تر

و پس از سوختن بوی پارافینی خفیفی دارد. با بالا رفتن وزن ملکولی یک پلی اتیلن سایر خواص آن مانند نقطه ذوب، سختی و استحکام تغییر می‌کند که این رابطه بین وزن ملکولی و خواص مواد برای تمام پلیمرها برقرار است.

پنتان آن قدر پایین است که دمای بدن آن را به جوش می‌آورد. در ملکول‌های بزرگ تر نیروهای واندروالس بیشتری ایجاد می‌شود که موجب پیوند آنها به یکدیگر می‌شود و تحرک آنها را به علت گره خورده‌گی زنجیرهای بلند کاهش می‌دهد. از ۵ تا ۱۰ کربن، هیدروکربن‌ها در دمای محیط مایع می‌باشند. با افزایش وزن ملکولی نقطه جوش افزایش می‌یابد.

هیدروکربن‌هایی که اتم‌های کربن در آن‌ها به میزانی است که زنجیرها به راحتی می‌توانند روی یکدیگر سر خورند مایع می‌باشند. این سر خوردن ملکولی یا اصطکاک به عنوان ویسکوزیته شناخته می‌شود و این هیدروکربن‌ها عموماً ترکیبات روغنی می‌باشند.

با افزایش طول زنجیر، ویسکوزیته افزایش می‌یابد و به تدریج به یک ماده نیمه جامد تبدیل می‌شود. زمانی که تعداد کربن به ۱۸ برسد ماده جامد تعریف می‌شود. گرچه این ماده در دست ذوب می‌شود (وازلین) با افزایش وزن ملکولی هیدروکربن‌ها شبیه پارافین نرم می‌شوند و پس از آن واکسن پارافین سخت تر می‌شود. در حالتی که تعداد اتم‌های کربن به ۱۵۰۰ برسد پلی اتیلن با وزن ملکولی پایین

خواهیم داشت. اعضای یک خانواده شیمیایی خواص یکسانی دارند. به عنوان مثال واکسن وزن مولکولی نسبتاً پایین دارد. پلی اتیلن نسبتاً خنثی بوده و سطح آن با آب خیس نمی‌شود. همچنین این ماده می‌سوزد

شاخه‌ای شدن زنجیر پلیمری:

تا اینجا فهمیدیم که ماده‌ای مانند پلی اتیلن از زنجیرهای راست طویل تشکیل شده است. اما این مطلب به طور کامل صحیح نیست. زنجیرهای پلیمری در جات شاخه‌ای شدن مختلفی نیز دارند. در صورتی که زنجیرها خطی باشند به راحتی می‌توانند کنار یکدیگر قرار گیرند و یک ساختار متراکم ایجاد کنند. در حالی که به علت مزاحمت فضایی ناشی از زنجیرهای شاخه‌ای زنجیرها نمی‌توانند به هم نزدیک و متراکم شوند.

پلی اتیلن‌ها با وزن ملکولی یکسان ممکن است خواص کاملاً متفاوتی داشته باشند که این خواص به شدت شاخه‌ای شدن و طبیعت شاخه‌ها بستگی دارد. بازترین تفاوت، تفاوت در چگالی خواهد

شکل ۶-۷ خواصی که به چگالی PE مرتبط هستند.

LDPE	Property	HDPE
0.910	Density	0.965
Lower	Crystallinity	Higher
Higher	Clarity	Lower
105°C	Softening point	126°C
13.5 mPa	Tensile strength	30 mPa
500%	Elongation	20%
Lower	Gas barrier	Higher
Lower	Grease resistance	Higher

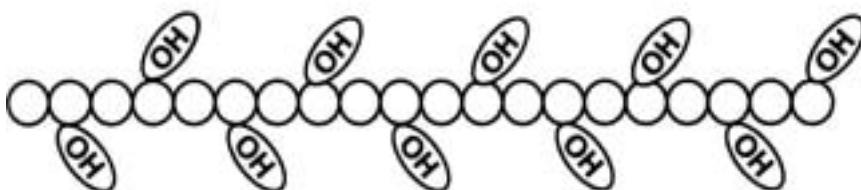
رسیدن به خواص مطلوب از ترکیب دو نوع پلیمر مختلف می‌باشد به عنوان مثال پلی‌اتیلن در برابر نفوذ بخار آب مقاومت عالی دارد اما در برابر نفوذ اکسیژن مقاوم نمی‌باشد و خواص پلی‌وینیل الكل PVAL تقریباً عکس این می‌باشد. بدین معنی که در مقابل نفوذ اکسیژن بسیار مقاوم می‌باشد. اما به راحتی در آب حل می‌شود. لذا با ترکیب این دو و تشکیل کوپلیمر آنها (شکل ۹-۸) خواص هر دو در یک ماده جمع می‌شود. هر چه تعداد گروه‌های هیدروکسیل OH- در طول زنجیر پلی‌اتیلن بیشتر باشد خواص کوپلیمر اتیلن وینیل الكل به خواص EVAL نزدیک‌تر خواهد بود و هر چه تعداد گروه‌های OH- کمتر باشد خواص به نزدیک‌تر خواهد بود.

منومرهای کوپلیمرها و ترپلیمرها با نظم‌های مختلفی می‌توانند کنار یکدیگر قرار گیرند. در یک کوپلیمر «یک در میان» منومرهای به صورت یک در میان در طول زنجیر قرار می‌گیرند، در یک کوپلیمر تصادفی منومرهای بدون هیچ گونه نظم خاصی در طول زنجیر قرار می‌گیرند در یک کوپلیمر توده‌ای نیز منومرهای به صورت دسته دسته باشد به آنها ترپلیمر زنجیر قرار می‌گیرند. ادامه دارد....

شکل ۹-۸ پلی‌اتیلن، پلی‌وینیل الكل وینیل الكل EVAL که کوپلیمر پلی‌اتیلن و پلی‌وینیل الكل می‌باشد.

PE: Poor oxygen barrier. Not affected by water.

PVAL: Superior oxygen barrier. Water soluble.

EVAL copolymer: Excellent oxygen barrier. Reduced water solubility.

یک منومر تشکیل شده‌اند که به آنها کوپلیمر گفته می‌شود. اگر از دو منومر مختلف ساخته شده باشند و در صورتی که سه نوع منومر در ساختمان آنها به کار رفته باشد به آنها ترپلیمر گفته می‌شود. هدف از تولید کوپلیمرها

است و از آن می‌توان در تولید فیلم‌های چغمه استثنایی بهره جست. استحکام سیل حرارتی و جوش نقطه‌ای Hot-tack نیز عالی می‌باشد.

شاخه‌ای شدن بر درجه بلورینگی نیز کاملاً موثر است و هرچه درجه بلورینگی بالاتر باشد استحکام فیزیکی بالاتر، نفوذناپذیری بهتر و نقطه نرمی پلیمر بالاتر خواهد بود. (بحث مفصل‌تر در زمینه بلورینگی در ادامه این بخش خواهد آمد).

خواص مختلف پلی‌اتیلن به طبیعت غیرطبیعی ملکول‌های آن مربوط می‌شود. به عنوان مثال روی سطح غیرقطبی پلی‌اتیلن به سختی می‌توان چاپ کرد مگر این که با استفاده از یک شعله اکسیدکننده و یا تخلیه کرونا (با ولتاژ بالا تخلیه الکتریکی انجام می‌گیرد که در نتیجه آن ازن که یک ماده اکسیدکننده قوی است در سطح زیادی تولید می‌شود) سطح مورد نظر قطبی شود.

نفوذناپذیری نیز تا حدی به حلالیت ماده نفوذی در ماده نفوذناپذیر بستگی دارد لذا پلی‌اتیلن در برابر مواد قطبی مانند آب نفوذناپذیری بسیار کمی دارد در حالی که در برابر نفوذ مواد غیر قطبی مانند اکسیژن مقاوم نمی‌باشد.

کوپلیمرها:

پلیمری که فقط از یک نوع منومر ساخته شده است هموپلیمر نامیده می‌شود. اما پلیمرهایی نیز تولید می‌شوند که از بیشتر از

صنایع تولیدی مقدم (واحد ششم)

Isfahan Moghadam Co. (SHABNAM)

- مجموعه کاملی از خدمات: طراحی و چاپ، لمینیت بدون حلال و با حلال، لمینیت اکستروژن، برش دقیق، پاکت‌سازی (پاکت مرغی) و دوبلکس مقوا
- تولید فیلم‌های سه‌لایه پلی‌اتیلن و پلی‌آمید جهت پسته‌بندی شیر و لبنتا، سوسیس و کالباس، گوشت، پنیر و غیره
- تولید فیلم‌های چندلایه تخصصی جهت پسته‌بندی انواع مواد و محصولات دارویی، شیمیایی، بهداشتی، غذایی و غیره
- تولید فیلم پلی‌پروپیلن تا عرض 10^2 سانتی‌متر و برش انواع فیلم با دستگاه اسلام‌پر خارجی
- تولید فیلم ترموفرمینگ سرنگ و فیلم پسته‌بندی سس و کچاپ و انواع ملحه‌های یک‌بار مصرف بهداشتی و پزشکی

تلفاکس کارخانه: ۰۲۱ (۵۳۷۳۲۹۵) - ۰۳۳۵ (۸۷۵۳۱۰۵)

تلفاکس دفتر اصفهان: ۰۳۱۱ (۶۲۴۴۶۲۲) - همراه: ۰۳۲ و ۰۹۱۱۳۱۸۳۳۳۰

Email: info@moghadam.biz Website: www.moghadam.biz

بسته‌بندی سیمان. مسئله این است!؟

مهندس ارسطو شهابی

مهم در برتری این نمونه بر رقیب پلاستیکی می‌دانند.

در سالهای اخیر، پیشرفت‌های چشمگیری در زمینه تولید کیسه‌های پلیمری با خواصی همچون قابلیت تخریب توسط UV حاصل شده است؛ به طوری که تحقیقات دانشگاه صنعتی وین نشان دهنده کاهش میزان آلودگی‌های محیطی در تولید این کیسه‌هاست.

به هر صورت، آن چه در هر کشوری تعیین کننده مقبولیت یک محصول به شمار می‌رود براین‌دی از قیمت تمام شده و کیفیت است.

شاید این مختصر برای آغاز آن چه مجله بسته‌بندی انتظارش را دارد، کافی باشد. منتظر دریافت دیدگاه شما هستیم.

سؤال و جوابهایی پراکنده از مصرف‌کنندگان است.

مقاومت بالای کیسه‌های PP در برابر پارگی قبل از هر عامل دیگر نمایان است. شاید این امر در کشور ما که به حمد الله کیفیت حاصل از ملاحظات مهندسی کمترین اهمیت را داراست! مهم نباشد؛ ولی باید قبول داشت که مقاومت کیسه حاوی سیمان در ضربه، افتادن از ارتفاع، و هر آن چه خود بهتر می‌دانید بسیار مهم است. کیسه‌های کرافت با وجود ساختار مقاوم تر در مقایسه با انواع دیگر کاغذ، آن قدر هم به این منظور مناسب به نظر نمی‌رسند.

نتایج یک طرح تحقیقاتی در سه واحد تولیدکننده سیمان در سه کشور آفریقای جنوبی، نیجریه و سوریه نشان دهنده صدها هزار دلار صرفه جویی به واسطه مقاومت بیشتر کیسه‌های پلی‌پروپیلن است.

مقاومت در برابر رطوبت بسیار زیاد سطح به سبب شیمی آب گریز PP مقاومت در برابر عوامل جوی، مقاومت لغزشی و پارگی کمتر و جلوگیری از پارگی ایجاد شده به علت عوامل تیز، از دیگر مزایای کیسه‌هایی است که با لایه دار شدن آنها، این مقاومتها تا چند برابر افزایش می‌یابند.

از طرفی، سمت دیگر بازار، سهولت بازیافت، قیمت تمام شده و عدم به تله افتادن رطوبت در کیسه‌های کرافت را از عوامل

مقایسه انواع گزینه‌هایی که در بسته‌بندی مواد در حالات گوناگون از قبیل مایع و پودر پیشنهاد می‌شوند، موضوع جالبی است که سهمی از وقت کارشناسان به آن اختصاص دارد. هر چند قانون سنتی «آن چه از اول بوده، بهتر است» محترم است ولی باید قبول داشت که نمی‌توان از مزایای مواد جدید چشم پوشید.

خوبی‌خانه مجله بسته‌بندی، میدان مناسبی برای این گونه مسائل است و سردبیر محترم هم نه تنها از طرح مسئله و شنبden نظرات موفق و مخالف استقبال می‌نماید، که پتانسیل به نتیجه رساندن مباحث را هم دارد.

آن چه در این شماره مطرح می‌شود. و امیدواریم که در شماره آینده جوابهایی در رد و قبول آن چاپ شود موشکافی عبارتی است که در تیتر نوشته شد.

می‌خواهیم با در کار هم گذاشت مزایای هر کدام از انواع کیسه‌های بسته‌بندی سیمان، پرونده‌ای غنی از نظر کارشناسان تهیه کنیم. شخصاً خواهشمندم با ارسال نظرات خود، مارا در جمع بندی بهتر مطلوب یاری فرمایید.

برای بی طرف ماندن، از دو شرکت فعل در تهیه کیسه‌های PP (پلی‌پروپیلن) و کاغذ کرافت اطلاعات اجمالی درخواست شد و اساس این طرح جمع بندی این اطلاعات و

شرکت ماشینهای بسته‌بندی اصفهان PACK COMPANY L.T.D

دارای پروانه بهره‌برداری: ۴۲۲۱۳۰۱۰۰۵ با تایید بازرگانی و کیفیت استاندارد به شماره: ۷۱/۱۵۴۹ ثبت: ۱۰۵۵۴

ماشینهای بسته‌بندی شرینک پک برای بسته‌بندی انواع قطعات بدون تعویض قالب به صورت اتوماتیک و نیمه اتوماتیک و به طریقه مکانیکی و پنوماتیکی برای بسته‌بندی قطعات صنعتی و شیمیایی و غیره ...

ماشین بسته‌بندی پالت در ابعاد مختلف (تا وزن ۱۸۰۰ کیلوگرم)

شرکت ماشینهای بسته‌بندی اصفهان (پک) با علامت تجاری شبه دیگری در هیچ نقطه ایران ندارد و واپسی به هیچ گروه صنعتی نمی‌باشد.

اصفهان - منطقه صنعتی جی - خیابان سوم - فرعی دوم - سمت چپ - تلفن: ۰۳۱۱-۵۲۳۸۳۸ - ۰۳۱۱-۵۲۱۳۸۳۸ - تلفکس: www.packesfahan.com صندوق پستی: ۸۱۵۹۵/۱۱۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بخش دوم

تئیه، ترجمه و تنظیم از: مهندس ابراهیم خدابخش دچانی رئیس هیئت مدیره شرکت صنایع بسته‌بندی داروپات شرق

DIOXIN

می‌شود.
بدین
لحاظ قوانین آلمان
و سوئیس استفاده از آن
را منع کرده است. لذا
گرایش به سمت PP برای
بسته‌بندی بلیسترینگ در اروپا در
حال افزایش است.
هم اکنون ماشینهای بلیسترینگ با
توانمندی بکارگیری PP و PVC به بازار عرضه
می‌شوند.

PVDC
نقش بسیار اساسی در کاهش
عبوردهی اکسیژن، بخار و رطوبت دارد و به
صورت پوشش (Coating) بر روی PVC
استفاده می‌شود. پوشش PVDC بر روی PVC
بر اساس گرم بر مترمربع اندازه گیری می‌شود
و معمولاً در بسته‌بندی داروئی از PVC با
ضخامت ۲۰۰ تا ۲۵۰ میکروم و پوشش
از ۴۰ تا ۹۰ گرم بر متر مربع استفاده می‌کنند.
در دستگاههای بلیسترینگ اروپایی؛ با توجه
به نوع پوشش تفلونی قالبها؛ جهت
اکثراً به سمت قرص یا کپسول بوده و
آلومینیوم با این سطح سیل می‌گردد.

پلی پروپیلن یا PP

هم اکنون تمایل شرکتهای داروئی برای
استفاده از PP به عنوان فیلم فرم‌پذیر در
بسته‌بندی بلیسترینگ رو به افزایش است.
ضریب نفوذپذیری فیلم پوشش داده نشده
از PVC کمتر و قابل مقایسه با PVC/PVDC
می‌باشد. ضخامت فیلم PP معمولاً حدود ۳۰۰
میکرون می‌باشد. مزیتهای PP شامل بازیافت
آسان، عدم آزادسازی مواد سمی هنگام
حرارت دادن و دارا بودن خواص
نفوذناپذیری در مقابل رطوبت در مقایسه با
PVC است. PP جایگزین مناسب برای PVC
محصولاً در اروپا می‌باشد.

حساس
رنگهای
خاصیت به آن
اضافه می‌شود.
فیلم مورد استفاده در
این صنعت PVC است که گاهی
برای تغییر میزان عبور رطوبت و
گازهای آن از پوشش و لمینیت مواد دیگر
استفاده می‌کنند.

أنواع فيلمهای فرم‌پذیر

فیلم PVC فرم‌پذیر به نام PVC سخت
نامیده می‌شوند و تقریباً عاری از هر گونه مواد
افزودنی نرم کننده می‌باشند. PVC سخت
ماده‌ای است بسیار شفاف، خشک با میزان
عبوردهی بخار و رطوبت (WVTR) کم، دارای
خاصیت فرم‌پذیری بسیار عالی، قابلیت
انعطاف بالا، مقاومت خوب شیمیایی، مقاوم
در مقابل عبور روغنها، چربیها و افزودنیهای
طعم دهنده، چاپ‌پذیری خوب و قیمت
پایین. این خواص، PVC سخت را برای
بسته‌بندی بلیسترینگ مناسب کرده است.
تقریباً قسمت عمده‌ای از بازار در اختیار
PVC ساخت است. صنعت داروسازی معمولاً از
فیلم PVC با ضخامت ۲۵۰ میکرون استفاده
می‌کند.

استفاده از PVC منتقدین زیادی در سراسر
جهان دارد چرا که از حرارت دادن PVC گاز
HCl آزاد می‌شود و تحت شرایط خاصی در
محیط‌زیست تبدیل به ماده بسیار سمی

ترکیبات بسته‌بندی بلیسترینگ

چهار قسمت اصلی این نوع بسته‌بندی،
فیلم، روکش، پوشش هیت‌سیل و جوهر
چاپ است. پوشش هیت‌سیل بر روی
روکش که از جنس آلومینیوم می‌باشد ریخته
می‌شود تا آلومینیوم را بر روی پلاستیکها
سیل پذیر نماید. ۸۰ تا ۲۰ درصد این نوع
بسته‌بندی را فیلمهای قابل فرم‌دهی تشکیل
می‌دهند. در صورتی که فویل پوششی یا
روکش حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد وزن بسته‌بندی
بلیستر را به خود اختصاص می‌دهد. چون
فیلمهای فرم‌داده شده و روکش، تلفیقی از
یکدیگر هستند باید با هم هماهنگ باشند.

فيلمهای شكل‌پذير

فيلمهای فرم‌پذير قسمتی از بسته‌بندی
هستند که با تشکیل حفره‌های مشخص،
محصول را در خود جای می‌باشند. تمام
موافقیتها در انتخاب فیلم پلاستیکی مناسب
برای این نوع بسته‌بندی در گرو در نظر
گرفتن نوع خواص، درجه و ضخامت آن
می‌باشد.

محاسبات باید بر اساس وزن و ارتفاع
محصول، لبه‌های تیز و یا نوک دار بسته‌بندی،
مقاومت در مقابل ضربه، نفوذپذیری،
تحمل پذیری زمان و قیمت فیلم انجام پذیرد.
نوع پلاستیک باید با محصول هماهنگی
داشته باشد.

عواملی که بسته‌بندی را تحت تاثیر خود
قرار می‌دهند مانند سرعت، خواص حرارت
جوش دهنی، راحتی برش و جمع آوری
محصولنهائی نیز باید منظور شود.

ويژگيهای

فيلمهای پلاستیکی همانند پلی اتیلن
ترفتالات (PET)، پلی پروپیلن (PP)،
پی‌وی‌سی (PVC) و پلی استایرن (PS)
می‌توانند توسط حرارت شکل بگیرند. اما
آلومینیوم توسط سیستم سرد شکل پذیر
می‌باشد. فیلمهای پلاستیکی برای بلیسترینگ
معمولًا بدون رنگ و شفاف هستند که گاهی
برای جلوگیری از عبور نور به خاطر داروهای

انواع مواد سرپوش

آلومینیوم سخت

این آلومینیوم بیشترین مصرف را در بسته‌بندی بلیسترینگ در اروپا دارد. ضخامت آلمینیوم فویل معمولاً حدود ۲۰ میکرون است. کوششهایی برای کاهش این ضخامت به مقدار ۱۵ میکرون انجام گرفته است.

سختی این نوع آلمینیوم باعث راحتی باز شدن بلیسترهای قرص هنگام استفاده می‌باشد. معمولاً بر روی سطحی که پوشش پرایم دارد عملیات چاپ انجام می‌پذیرد اما امکان چاپ بر روی سطح دیگر نیز وجود دارد. برای این که سطح آلمینیوم را با انواع پلاستیکها جوش‌پذیر کنند، ابتدا از موادی به نام پرایم استفاده کرده و سطح مورد نظر را پوشش می‌دهند، سپس لای هیت‌سیل (Heat Seal Laquer) مناسب برای PS، PVC یا PET وغیره را انتخاب کرده و بر روی سطح این پرایم می‌نشانند. این پرایم باعث چسبندگی مناسب لای هیت‌سیل به سطح آلمینیوم می‌شود. این روش به عنوان روش استاندارد روکش‌های بلیسترینگ در آمده است. چنان‌چه لازم شود که در سطح لای هیت‌سیل عملیات چاپ انجام پذیرد، ابتدا باید پس از انجام فرآیند پرایم طرح چاپی بر روی پرایم چاپ شود، سپس لای هیت سیل بر روی آن پوشش کارشود. این امر بدان جهت است که از ارتباط مستقیم رنگ با محصول جلوگیری شود.

آلومینیوم فرم

این نوع آلمینیوم با ضخامت ۲۵ میکرون اغلب به عنوان محافظت جهت عدم دسترسی کودکان به دارو در بسته‌بندی‌های بلیسترینگ استفاده می‌شود. ساختار این نوع سرپوش مانند آلمینیوم سخت ۲۰ میکرون است اما نرمی و ضخامت این نوع آلمینیوم باعث می‌شود تا کودکان نتوانند به راحتی با فشار کم قرص را از درون بلیستر خارج کنند. بر روی روکش، اطراف حفره‌ها پرفراظ شده تا نتوان فیلم شکل داده شده را از روکش به طور کامل جدا کرد.

کاغذ/آلومینیوم

در ترکیبی از کاغذ/آلومینیوم، وزن کاغذ حدود ۴۰ تا ۵۰ گرم بر مترمربع است. در اروپا، ضخامت آلمینیوم معمولاً بین ۷ تا ۱۲ میکرون است اما در آمریکا این ضخامت به حدود ۱۵ تا ۲۵ میکرون می‌رسد. ضمناً چون همه عملیات چاپ بر روی سطح کاغذ انجام می‌پذیرد لذا نیازی به پرایم نیست.

CTFE HOMO POLYMER

شرکت Honey Well آمریکا اخیراً فیلم ACLAR HOMO POLYMER با نام تجاری بازار عرضه کرده که ضخامت آن حدود ۷۵ میکرون است و برای از طریق سیستم گرم فرم می‌پذیرد و دارای بالاترین حد نفوذناپذیری در مقایسه با سایر فیلمها است. فیلمهای مختلف ACLAR امکان استفاده وسیعتری را در بسته‌بندی بلیسترینگ دارد زیرا می‌توان آنها را توسط حرارت به شکل حفره‌های قرص، شفاف یا رنگی ارائه کرد و تقریباً از نظر عایق بودن در مقابل رطوبت مانند آلمینیوم می‌باشد.

به هر جهت استفاده از PP خالی از اشکال نیست. یکی از مشکلات، شکل دهی حرارتی آن است. درجه حرارت ترموفرمنگ PP بسیار دقیق و خنک کردن آن قابل کنترل باشد. یکی دیگر از مشکلات PP بی‌ثباتی حرارتی، خشکی زیادتر از PVC و امکان تغییر شکل در اثر عملیات شرینک است. علاوه بر این برای احتی نمی‌توان PP را در ماشینهای بلیسترینگ که مخصوص PVC می‌باشد به کار برد. لذا باید تغییراتی در ماشینها موجود ایجاد کرد و یا هنگام خرید ماشین جدید درخواست ماشین با توانمندی بلیسترینگ PP و PVC را ارائه کرد.

روکش (آلومینیوم فویل)

انتخاب این مواد در بسته‌بندی بلیسترینگ بسیار مهم است و باید بر اساس اندازه، شکل و وزن محصول و همچنین فرم بسته‌بندی که باید تولید شود انتخاب گردد. ضخامت رایج مواد روکش از ۹ تا ۱۹ میکرون است. اما رایج ترین ضخامت بین ۱۱/۵ تا ۱۵/۲۵ میکرون می‌باشد.

سطح مواد روکش باید همانگ با عملیات پوشش دهی هیت‌سیل باشد. این گونه روکش‌ها که از جنس آلمینیوم هستند در یک سمت که آلمینیوم مات می‌باشد موادی به نام هیت‌سیل که باعث جوش‌پذیر شدن روکش با PVC می‌گردد پوشش داده می‌شود و در سطح دیگر که برآمده می‌باشد موادی به نام پرایم کوت می‌شود تا این سطح را چاپ‌پذیر کند.

ویژگیها

مواد روکش می‌تواند از فیلمهای نازک پلاستیکی شفاف باشد اما در صنایع بسته‌بندی داروئی یا از فیلم ۲۵ میکرون آلمینیوم برای بسته‌بندی‌های PTP یا برای جهت استفاده از مقدار زیادی آلمینیوم در جلوگیری از دسترسی کودکان از فیلمهای لمینیت دو یا سه لایه Paper/PET/Foil یا Paper/Foil/WVTR استفاده می‌کنند. مقدار WVTR مواد روکش باید حداقل مساوی یا کمتر از مواد بلیسترینگ باشد.

PET

PET یکی دیگر از موادی است که می‌تواند جایگزین PVC شود. اما به دلیل ضریب عبوردهی رطوبت، استفاده از آن گسترش نیافرته است. با پوشش PVDC می‌توان ضریب عبوردهی PET را بهتر کرد، اما به دلیل وجود پلاستیک‌های ارزان دیگر ممکن است از این مورد استقبال نشود.

پلی‌استایلن (PS)

این ماده از فرم‌پذیری بسیار خوبی برخوردار است اما به علت عبوردهی رطوبت و شکنندگی آن، استفاده این فیلم در صنایع داروئی برای بسته‌بندی بلیسترینگ نامناسب می‌باشد.

Oriented Poly Amide (OPA/AL/PVC)

OPA/AL/PVC با ساختاری از ۲۵ میکرون OPA، ۴۵ میکرون آلمینیوم و حدود ۶۰ میکرون PVC امکان جلوگیری کامل نفوذ رطوبت و بخار را فراهم می‌کند. بنابراین به جهت استفاده از مقدار زیادی آلمینیوم در لایه وسط آن امکان بازیافت آن اقتصادی به نظر می‌رسد. مخصوصاً که بیشتر پوشش بلیسترهای از جنس آلمینیوم می‌باشد. تلاش‌های بسیاری در جریان است که لایه PVC را با PP جایگزین کنند که دلیل آن انطباق با استانداردهای زیست محیطی است.

مانند دیگر لمینیتهای آلمینیوم دار، OPA/AL/PVC از طریق فرم‌گیری سرد حبابهای بلیسترینگ ایجاد می‌شود. قیمت آن در قیاس با PVC/PVDC بالاتر بوده و در سیستم فرم‌دهی سرد در مقام قیاس با فرم‌دهی گرم از مواد بیشتری برای بسته‌بندی همان تعداد قرص یا کپسول استفاده می‌شود.

هم اکنون تمایل شرکت‌های داروئی برای استفاده از PP به عنوان فیلم فرم پذیر در بسته‌بندی بلیسترینگ رو به افزایش است.

بلکه در محیطی سرد و با فشار، جایها تشکیل می‌شوند.

استفاده از روش پرس سرد در حال رشد است و آن هم به دلیل افزایش ظهور داروهای حساس به رطوبت در بازار می‌باشدند. علاوه‌مندی به این نوع بسته‌بندی به دلیل بازدارندگی صد درصد آن در برابر رطوبت، اکسیژن و نور است. با حضور این نوع بسته‌بندی وسعت عمل بسته‌بندی بلیسترینگ افزایش یافته است.

ویژگیها

یک رکن بسته‌بندی بلیسترینگ فویل‌فویل شامل یک لایه فیلم PE یا PVC، چسب، فویل چسب و فیلم پلاستیک خارجی که همگی لمینیت شده‌اند می‌باشدند. فیلم خارجی معمولاً می‌تواند پلی استر یا PVC باشد که از لایه نازک آلومینیوم محافظت کرده و به عنوان لایه جوش‌پذیر عمل کند. لایه آلومینیوم معمولاً به صورت تک لایه نمی‌باشد بلکه ترکیبی از چند لایه از آلومینیوم است تا بتوان از سوراخهای ریز احتمالی بر روی یک سطح و ادامه آن جلوگیری کرد. علاوه بر آن، این چند لایه بودن، کشش پذیری آلومینیوم را هنگام پرس سرد آسان کرده و از پارگی آن جلوگیری می‌کند. به دلیل شکنندگی آلومینیوم هنگام کشش سرد نمی‌توان همان فرم بلیسترینگ پلاستیکی را انتظار داشت. اما این فیلمهای لایه لایه در یک ماشین بسته‌بندی به صورت پیوسته بدون حرارت شکل گرفته و محصول در آن بسته‌بندی می‌شود.

فرآیند

هنگام فرآیند شکل‌دهی سرد، فویل توسط یک پلاک و قالب، حفره موردنظر را ایجاد می‌کند. هزینه این نوع فرآیند گرانتر از روش حرارتی است و ابزار و ماشین‌آلات آن نیز گران می‌باشد. اکثر ماشین‌آلات جدید قابل تبدیل به روش شکل‌دهی سرد می‌باشند. یکی از نقاط ضعف آن این است که باید حفره‌ها بزرگ‌تر از حالت روش گرم باشد که خود باعث افزایش بکارگیری مواد بیشتری در سطح می‌شود و بعضًا شرکتها از روش بلیسترینگ گرم استفاده می‌کنند. در بخش دوم این مقاله به بررسی ماشینهای بلیسترینگ خواهیم پرداخت. ادامه دارد...

منابع: **Pharmaceutical technology**
واحد تحقیقات شرکت صنایع بسته‌بندی داروپات شرق

دقت برای خواص Hot Tack یا دوخت گرمائی، حفظ شفافیت، چسبندگی به جوهرهای خاص و جوش‌پذیر بودن به فیلمهای انتخاب شده برای بلیسترینگ ارزیابی شود.

علاوه بر این، مواد پوششی Heat-Seal با مواد روكش و مواد پلاستیکی همخوانی داشته باشد. این بدين معنا است که با پارامترهای Sealing تعیین شده، یک اثر جوش دائمی بین مواد روكش و فیلم فرم داده شده پلاستیکی تحت هر شرایط آب و هوایی ضمانت شده باشد. اگر مواد روكش و فیلم فرم داده شده پلاستیکی تحت هر شرایط آب و هوایی ضمانت شده باشد. اگر پوشش Heat-Seal مناسب باشد می‌توان با چسبندگی قوی از پارگی‌های فیری جلوگیری کرد. به هر حال مواد استفاده شده باید مورد تایید سازمانهای غذا و داروی کشورها مانند FDA قرار گیرند.

جوهر چاپ

جوهر چاپ نمایانگر گرافیک و زیائی است که می‌توان بر روی مواد روكش توسط چاپ لترپرس، روتونگر اور، آفست، فلکسو و یا سیلک اسکرین انتقال داد. جوهر چاپ باید در مقابل حرارت ۳۰۰ درجه سانتی گراد مقاوم باشد. این مقاومت باید بدون هیچ گونه تغییر رنگ یا بلوکه شدن باشد.

علاوه بر آن باید در مقابل سایش، خش و از دست دادن رنگ نیز مقاوم باشد و برای استفاده با مواد در نظر گرفته شده مطمئن باشد.

جوهر چاپ نمی‌باشد به مقدار زیاد دارای رونگهای هیدروکربن، گریسهای و یا مواد مازاد باشد. آزمایشات تعیین کیفیت، قبل از استفاده همیشه باید انجام پذیرد. جوهر چاپ باید توسط FDA تایید شود.

شکل‌دهی سرد فویل/فویل

شناخته شده ترین نوع بسته‌بندی بلیسترینگ در آمریکا که از لایه‌های فویل، فیلم، کاغذ یا ترکیبی از چند مواد که به بلیستر فرم داده شده می‌چسبد، می‌باشد. به هر جهت لایه‌های فویل/فویل لمینیت شده فقط برای بسته‌بندی داروهایی که به رطوبت و نور بسیار حساس می‌باشند استفاده می‌شود. برخلاف تمام بسته‌بندی‌های پلاستیکی بلیسترینگ این نوع با حرارت شکل نمی‌گیرد

PAPER/BOPET/AL

این روكش ترکیبی از کاغذ، پلی استر و آلومینیوم است که عمدها در آمریکا استفاده می‌شود و باید ابتدا کاغذ را از روی روكش جدا کرد. سپس با فشار دادن، فر صها از حفره‌ها خارج می‌شوند.

پوشش دهی (کوتینگ) مواد هیت سیل

برای بسته‌بندی بلیسترینگ، پوشش دهی یا کوتینگ مواد Heat-Seal شاید از حساسترین و مهمترین قسمت‌های آن باشد. شکل ظاهری و یکپارچگی فیزیکی بسته‌بندی بستگی به کیفیت پوشش دهی Heat-Seal دارد.

مواد Heat Seal باعث چسبندگی قسمت پلاستیکی بلیستر به قسمت آلومینیومی می‌شود. این نوع مواد با پایه حلالی و یا با پایه آبی عرضه می‌شوند و از طریق سیستم رول، کوتینگ می‌شوند.

روشهای مواد استفاده شامل روتونگر اور، فلکسو یا سیلک اسکرین و غیره می‌باشد. متداول‌ترین روش، روش روتونگر اور است. کوتینگ باید به گونه‌ای انجام گیرد که این مواد به صورت یکنواخت و با وزن مشخص بر روی آلومینیوم قرار گیرد تا باعث چسبندگی مناسب روكش با بلیستر گردد.

ویژگیها

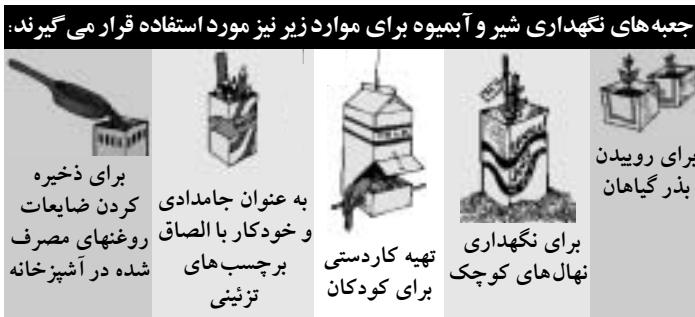
یک پوشش Heat-Seal مناسب باید دارای شفافیت خوب، صافی، مقاومت سایش و دوخت گرمائی باشد و علاوه بر آن باید به انواع پلاستیکها که برای بسته‌بندی بلیسترینگ استفاده می‌شود بچسبد.

Tack Hot یا دوخت گرمائی از خواص مهم است چرا که هنگام تولید قرص درون حفره‌ها قرار می‌گیرد و روكش با حرارت در جایگاه خود به حباب می‌چسبد. به هنگام تولید هنوز محل جوشها گرم هستند و باید این محل جوش وزن محصول را تحمل کند. غالباً درجه حرارت کم برای قسمت Sealing روكشها مناسب‌تر می‌باشد و آن هم به دلیل عدم به وجود آوردن موج بر روی فیلم PVC است.

اگر چه مواد روكش Heat-Seal که برای بلیسترینگ استفاده می‌شود هنوز وینیل با پایه حلالی است (به دلیل شفافیت آن) اما پایه آبی نیز در حال ورود به بازار است. به هر حال مواد هر چه باشد باید روكش آلومینیومی به

جعبه های آب میوه و شیر و بازیافت

تئیه کنندگان: س.م.الله

محیطی می باشند لذا برای رفع این آلودگیها ابتدا به وسیله آب شستشو می شوند و سپس در دستگاه تهیه خمیر برای خرد شدن آماده می گردند. این دستگاه الیاف کاغذ (لایه مقوا) را از فویل آلومینیوم و پلاستیک جدا می کند و به وسیله فیلتر های مخصوص این الیاف از آلینده های دیگر استخراج می شوند.

کدام جعبه ها بازیافت می شوند؟

تمام جعبه های سه گوش بسته بندی شیر و آبمیوه و همچنین همه جعبه های چهار گوش اسپتیک که برای نگهداری شیر و آبمیوه استفاده می شوند قابل بازیافت می باشند.

- روش آماده سازی جعبه ها قبل از بازیافت:
- ابتدا شستشو و صاف می شوند
- به صورت صاف شده داخل کارتون جا می گیرند
- هر ۶ عدد از جعبه های ۱ لیتری را در داخل کارتون باز شده، قرار می دهند
- اگر تعداد پاکتها بیشتری در داخل کارتون قرار گیرد باعث صرفه جویی در محل نگهداری بازیافت می شود.

پانوشت

1- Ultra High Temperatura

منابع

- 1- Beverage industry Environment council, 1996, Recycling Audit and Garbage Bin analysis, June-september.
2- Recycling and Resource Recovery council, 1994, Recycling and Resouce Recovery in Vctorid, Annual Report.

محتوی آن قبل از بسته بندی پاستوریزه می شود ولی لازم است به منظور جلوگیری از آلودگی، آنها را در سردخانه نگهداری کنند. همچنین در صورت بکارگیری یک لایه فویل آلومینیوم در ساختار لایه های این نوع جعبه ها می توان به طول مدت نگهداری آنها افزود.

بسته بندی های اسپتیک

اسپتیک یا جعبه های نگهداری طول مدت بالا (UHT)^(۱) از نوع جدیدتری می باشند که از پنج لایه تشکیل می شوند و این لایه ها عبارتند از: سه لایه پلاستیک، یک لایه فویل و یک لایه مقوا. محصولاتی که قرار است در داخل این جعبه ها قرار بگیرند ابتدا استریلیزه می شود. این جعبه ها قابلیت سیل شدن را داشته و نیازی به نگهداری در یخچال یا سردخانه را ندارند و این عامل باعث صرفه جویی در انرژی به هنگام نگهداری و حمل و نقل تازمان مصرف نهایی می شود.

بازیافت

بعد از جمع آوری جعبه های سه لایه و پنج لایه ابتدا عدل بندی شده و سپس به وسیله کامیون در حجم بالا به مکانی برای بازیافت ارسال می شوند. چون این جعبه ها از نقاط مختلف (منازل، محل کار و...) جمع آوری می شوند و دارای آلودگی های

- کمتر از ۵٪ آشغال خانوارها در انگلستان در سال ۱۹۹۴ از جعبه های چندلای نگهداری شیر و آبمیوه تشکیل می شد.

- بازیابی جعبه های مقوا می آبمیوه و شیر در سال ۱۹۹۷ در استرالیا حدود ۱۴٪ بود.

- فعالیت های انجام شده از سال ۱۹۹۰ تاکنون باعث شد ۷٪ وزن جعبه ها کاهش یابد.

- از هر جمعه شیر بازیافت شده، می توان حدود ۵ ورق کاغذ اداری تهیه کرد.

اکنون بیش از ۴۰ سال است که از مقوا برای ساخت بسته بندی شیر و مایعات استفاده می شود. در حال حاضر نیز از این مواد اولیه به صورت گسترده برای بسته بندی مواد غذایی از قبیل: خامه، سس، سوب، شربت، روغن، حبوبات، فرنی، مایع ظرفشویی و... استفاده می شود و در فرایند تولید این محصولات نیز معمولاً از دو نوع بسته بندی استفاده می کنند که عبارتند از: بسته های سه گوش و بسته های اسپتیک.

بسته های سه گوش

بسته های سه گوش ساختار بدنه این نوع از سه نوع لایه تشکیل شده است که با توجه به تصویر مشاهده می شود که لایه وسطی از یک قطعه مقوا فشرده شده می باشد و لایه های خارجی و داخلی آن از ۲ نوع پلاستیک خیلی مرغوب (پلی اتیلن) انتخاب می گردد.

با وجود این که این نوع بسته های دارای دیواره ها و درزبندی مسدودی می باشند و

شرکت ماشینهای بسته بندی اصفهان PACK COMPANY L.T.D

دارای پروانه بهره برداری: ۴۲۲۱۳۰۱۰۰۵ با تایید بازرگانی و کیفیت استاندارد به شماره: ۷۱/۱۵۴۹

ماشینهای بسته بندی شرینک پک برای بسته بندی انواع قطعات بدون تعویض قالب به صورت اتوماتیک و نیمه اتوماتیک و به طریق مکانیکی و پنوماتیکی برای بسته بندی قطعات صنعتی و شیمیایی و غیره ...

ماشین بسته بندی پالت در ابعاد مختلف (تا وزن ۱۸۰۰ کیلوگرم)

شرکت ماشینهای بسته بندی اصفهان (پک) با عالم تجاری شبه دیگری در هیچ نقطه ایران ندارد و واپسی به هیچ گروه صنعتی نمی باشد.

اصفهان - منطقه صنعتی جی - خیابان سوم - فرعی دوم - سمت چپ - تلفن: www.packesfahan.com - تلفن: ۰۳۱۱-۵۲۳۸۳۸ - ۰۳۱۱-۵۲۱۳۸۳۸ - صندوق پستی: ۸۱۵۹۵/۱۱۴

بسته بندی های معمول بازار جهانی و امکانات داخل کشور

ارائه دهنده: س.م.الف

بسته بندی بالک (Bulk)

کیسه های چند لایه (Multilayer) شیرداری هستند که جهت بسته بندی مواد غذایی و شیمیایی به شکل مایع و نیمه مایع بکار می روند. این کیسه ها درون شبکه ها، جعبه های کارتی و یا سایر ظروف مناسب قرار گرفته و سپس پر می شوند. خصوصیات بسته بندی های بالک مواد غذایی تولید شده توسط کمپانی ها اغلب به شرح زیر است:

کاربرد

این کیسه ها را می توان برای

بسته بندی اسپیکی مواد غذایی به کار برد. از این نوع بسته بندی جهت حمل و نقل مواد غذایی حساس و به مقدار زیاد استفاده می شود.

محاسن

- استحکام خوب و قابلیت انعطاف.

- شکل هندسی مناسب (زیرا درون کارتون با بشکه قرار گرفته و شکل آن رابه خود می گیرد و از به وجود آمدن فضای مرده در انبار جلوگیری می کند).

- مدت نگهداری در زمان طولانی بدون نیاز به شرایط کنترل شده نظر سرداخانه.

- قابلیت تولید به صورت شفاف، کدر و رنگی

- حجم و وزن کم خود بسته (قبل و بعد از مصرف).

- قابلیت تولید در ظرفیتهای مختلف، از چند لیتر تا چند هزار لیتر.

- قابلیت چاپ خوب.

- قابلیت تخلیه عالی به دلیل نصب شیرهای مختلف و برای مصارف گوناگون به طوری که ۹۹/۸ درصد از محصول را می توان از کیسه ها به طور کامل تخلیه کرد.

معایب

- کیسه های بالک در ایران تولید نمی شود و باید آنها را از خارج وارد کرد.

- نیاز به وارد کردن ماشین آلات پرکن اسپیک دارند.

کیسه های Bulk از دو لایه داخلی و خارجی تشکیل شده اند که هر یک از این لایه ها، خود شامل لایه های دیگری می باشند

تلاش های یک شرکت داروسازی به هدر می رود، بلکه خطرات جانی نیز برای بیماران استفاده کننده از آن قرص ها به وجود می آورد. بنابر این در انتخاب بسته بندی مناسب برای یک کالای خاص باید دقت فراوانی صورت گیرد و رابطه بین بسته و محتوای آن با توجه به فعل و افعالهای ممکن از یک سو و شرایط نگهداری، حمل و نقل و در نهایت عرضه به مصرف کننده از سوی دیگر باید مد نظر قرار گیرد.^۱

اهمیت و لزوم توجه به صنعت بسته بندی در کشور ما با توجه به این که وارد کننده مواد اولیه، ماشین آلات و تجهیزات بسته بندی هستیم، باید همیشه مد نظر صاحب نظران قرار گیرد. در حال حاضر نیز متسافنه همگی به نحوی شاهد ضایع شدن و به زبان دیگر، حرام شدن کالاهای صنعتی، کشاورزی و غذایی به دلیل عدم رعایت اصول بسته بندی و قوانین استانداردها هستیم به طوری که از مرحله حمل و نقل، جا به جایی و نگهداری آن تا مرحله مصرف با مشکلات فراوانی روپرتو می باشیم. حال به طور خلاصه به ذکر و بررسی چند نمونه از بسته بندی های جدید می پردازیم. امکانات موجود کشور، تهیه مواد اولیه و تولید پاره ای از بسته بندی های جدید را میسر می سازد. به طور کلی بسته بندی ها به دو قسم تقسیم می شوند:

نوع اول بسته بندی هایی می باشند که به

طور مستقیم با اقلام در تماس هستند و به نام بسته بندی اولیه معروف می شوند (نظری قوطی کنسرو).

نوع دوم بیشتر به منظور سهولت حمل و نقل و جلوگیری از صدمه در حین حمل و نقل و سایر نظرات به کار گرفته می شوند و اغلب مجموعه ای از بسته بندی های اولیه را شامل می شوند (مانند کارتون های مقواپی).

یک بسته بندی مناسب باید بتواند یک یا چند کالا را در مدتی معین، از عوامل مخرب محیطی و غیر محیطی حوزه اطراف خود حفظ کند و از طرف دیگر بتواند خود را به محیط پیرامون عرضه کند و اطلاعات مربوط به کالای داخلی خود را به جهان خارج، در یک محدوده خاص، برساند. بدین لحاظ بسته بندی باید بتواند سلامت کالای محتوای خود را از مرحله تولید تا مرحله مصرف حفظ کند. پس بسته بندی را می توان به عنوان حلقة ای میان تولید، بازار و مصرف مطرح کرد.

تعريف بسته بندی: بسته بندی در یک تعريف قدیمی و غیر سیتماتیک از نقطه نظر اصولی به ظرفی گفته می شود که مظروفی را در خود جای می دهد. اما در یک تعريف سیستمی، بسته بندی را می توان پوششی از یک سیستم دانست که کالا نامیده می شود و کالا عبارت است از: دانشی که توسط انرژی در جرمی ثابت است. از آن جایی که تکنولوژی، محصولی مهم به نام کالا را تولید می کند و این فرایند تولید با صرف سرمایه، نیرو و توان انسانی، دانش و مواد خام همراه است، پس هر چه قدر بر اندازه دانش متبلور شده در داخل هر جرم، افزوده شود، مسئولیت ها نیز برای نگهداری اصولی آن بیشتر می شود. به طوری که احتمال دارد تمامی تلاش های یک سیستم تحقیقاتی، تولیدی و بازرگانی به سبب عدم توجه به بسته بندی مناسب، هدر برود و همین نکته

حائز اهمیت بالایی می باشد. به عنوان مثال اگر ورق مناسب برای بسته بندی قرص های یک شرکت داروسازی به کار گرفته نشود، قرص ها بر اثر عوامل مخرب محیطی، دچار آلودگی می شوند. در نتیجه نه تنها محصول

عوامل دیگر جانشین خوبی برای بسته‌های کارتونی (مقوایی) می‌باشند.

- محاسن استحکام مکانیکی، سبکی و قابلیت انعطاف بالا.
- مقاومت در برابر عوامل محیطی به ویژه رطوبت و سایر عوامل مخرب
- قابلیت بازیافت مجدد
- قابلیت تولید به صورت رنگی، شفاف، کدر و چاپ عالی به روش بالشتکی (Pad) و اسکرین و همچنین قابلیت عالی برای الصاق بر چسبهای پلاستیکی
- حجم کم بسته‌بندی و شکل هندسی مشخص و مناسب به منظور چیدمان
- مواد اولیه موجود در کشور
- خاصیت ضربه‌گیری

همچنین می‌توان از نوع شیردار آن که تازه وارد بازارهای اروپا شده، استفاده کرد. در مکه مکرم، اغلب بسته‌بندی آب برای حجاج بدین صورت تهیه می‌شود.

محاسن

- استحکام مکانیکی مناسب در برابر فشار و سایر عوامل مکانیکی. (غیر از اجسام نوک تیز) - زیبایی و قابلیت چاپ عالی بر روی فویل
- بسیار سبک بوده و حجم کمی را اشغال می‌کند
- افزایش زمان نگهداری، بهداشت و یکبار مصرف بودن
- عدم تغییر بو، مزه کالا و مقاومت در برابر مواد شیمیایی
- خصایعات بسیار کم در تولید و قابلیت انعطاف بالا
- سرعت تولید بسیار بالا و عدم نیاز به مواد مصرفی و نیروی انسانی در تهیه و تولید بسته

معایب

- بازیابی مشکل و شکل هندسی نامنظم
- عدم امکانات در تولید ماشین‌آلات و مواد اولیه آن (در سالهای اخیر تلاشهایی در این خصوص صورت گرفته است)
- افزایش هزینه بسته‌بندی

مواد اولیه پاکتهاهی آب میوه از سه لایه تشکیل شده است. این لایه‌ها از داخل به خارج و به ترتیب عبارتند از: پلی‌اتیلن، فویل آلومینیوم و پلی‌استر. مواد اولیه به صورت رول و چاپ شده (به روش روتوگراور) است. لایه‌های این بسته‌ها بر اساس خصوصیات محصول می‌تواند، تغییر کند. ماشین‌آلات تهیه این نوع بسته‌بندی به دو صورت می‌باشد. در نوع اول فیلم وارد دستگاه شده و پس از جوش حرارتی به شکل پاکت در می‌آید، بعد عمل پرکردن و درب بندی (توسط سیستم جوش حرارتی) صورت گرفته و بسته‌ها خارج می‌شوند. در نوع دوم، پاکتها از سه طرف سیل شده و ابتدا فقط پاکت تولید می‌شود سپس دوباره دستگاه دیگری دهانه پاکتها را باز نموده و عملیات پرکردن و دربندی (به وسیله جوش حرارتی) انجام می‌دهد.

بسته‌بندی دوی پک

پاکتهاهی هستند که اغلب از فویل آلومینیوم و فیلمهای پلاستیکی تهیه می‌شوند؛ (نظیر بسته‌های آب میوه که در ایران برای نخستین بار با نام تجاری ساندیس عرضه شد).

کاربرد

بیشتر در بسته‌بندی محصولات مایع و نیمه مایع (semiliquid) استفاده می‌شود

کاربرد

ظروف PET به شکل بطری و جار ظروف دهانه گشاد مثل شیشه‌های مریا) تهیه و

تولید می‌شوند. از این ظروف می‌توان در بسته‌بندی مواد شیمیایی (به غیر از آسترها، کتون‌ها و هیدروژن کلرینه) و مواد غذایی استفاده نمود. امروزه ظروف PET یکی از رایج‌ترین و مهمترین بسته‌بندی مواد غذایی و نوشابه‌های گازدار می‌باشند.

همچنین می‌توان از نوع شیردار آن که تازه وارد بازارهای اروپا شده، استفاده کرد. در مکه مکرم، اغلب بسته‌بندی آب برای حجاج بدین صورت تهیه می‌شود.

که بر حسب ضرورت، انواع محصول، ویسکوزیته، قابلیت عبور اکسیژن، دما، مدت نگهداری، حمل و نقل و غیره می‌تواند، تغییر کند. به عنوان مثال به بررسی تولیدات یک شرکت سوئیڈی می‌پردازیم. لایه داخلی که به صورت مستقیم با محصول در تماس

می‌باشد. ضخامت آن در کیسه‌های ۲۵ تا ۲۰۰ لیتری، ۲×۵۰ میکرون و در کیسه‌های ۱۱۴۰ لیتری در حدود ۲×۶۰ میکرون است. لایه داخلی از دو لایه مختلف پلی‌اتیلن با وزن مخصوص کم و خطی (LLDPE) تشکیل شده و در مجموع ضخامت آن بین ۱۰۰ تا ۱۲۰ میکرون است و به دو صورت ساخته می‌شود. مدل اول بسیار مقاوم (super barrier-ted polyamide) بوده و از پلی‌آمید ارینت شده (orien PE)، فویل آلومینیوم (Al.foil) و پلی‌اتیلن (PE) تشکیل شده است. لایه آلومینیومی در این جانش بسیار مهمی ایفا می‌کند، این لایه سد محکمی در برابر نفوذ گازها، نور و مواد معطر است. در مدل دوم لایه‌ها به ترتیب پلی‌اتیلن (PE) پلی‌استر متالایز (Metpet) و مجدداً پلی‌اتیلن (PE) هستند. در این مدل پلی‌استر متالایز نقش موثری را در برابر نفوذ گازها، نور و مواد معطر بازی می‌کند.

در صورتی که هدف تولید کیسه‌های بالک شفاف (Transparent) باشد به جای فویل و پلی‌استر از اتیل وینیل الكل (EVOH) استفاده می‌نمایند. جنس شیر و در پوش کیسه‌های بالک از پلی‌اتیلن های دنسیتی (HDPE) و (EPDM) و (۳) انواع پلاستیک های سخت مناسب می‌باشد. ابعاد شیر و کیسه‌های بالک به صورت استاندارد ساخته می‌شود. ماشین‌آلات پرکن این کیسه‌ها می‌تواند اتوماتیک باشد و عمل پرکردن را تحت شرایط اسپتیک انجام دهد.

کارتن‌های پلاستیکی

کاربرد

در همه بسته‌بندی‌های کوچک و متوسط و به منظور جابجاگی و حمل و نقل مطمئن به کار گرفته می‌شوند. کارتن‌های پلاستیکی با توجه به آب و هوای ایران و کمبود کیفی و کمی منابع جنگلی، تکنولوژی پایین تولید، کوتاهی الیاف گونه‌های چوبی ایران و سایر

چند ضلعی منظم می باشد، به نحوی به صورت گروهی یا تکی بسته بندی تکمیلی می شوند. به وسیله این نوع

بسته بندی تسهیلات لازم در حمل و نقل صورت می گیرد. از این نوع جهت بسته بندی کالاهای پالت بندی شده نظری یخچال، جعبه های چوبی، رول های بزرگ کاغذ، درب های پیش ساخته و انواع محصول های داخل کیسه یا کارتون استفاده می شود.

همان طوری که اشاره شد به دو طریق دستی و اتوماتیک صورت می گیرد. در نوع دستی فیلم پوشش دهنده به وسیله قرقره ای خاص به دور کالا یا بسته مورد نظر پیچانده می شود. میزان کشش فیلم و سایر فاکتورهای دیگر بستگی به مهارت کارگر و تجربه او دارد. در نوع اتوماتیک و نیمه اتوماتیک، کالا به وسیله لیفتراک یا وسیله نقل و انتقال دیگر روی سطح میز دستگاه قرار می گیرد و سپس خود دستگاه با توجه به تنظیم اپراتور و چشم الکترونیک مستقر روی دستگاه، فیلم پوشش دهنده را از پایین پالت تا بالای بسته مورد نظر به دور کالا می پیچد (در این جاروی فیلم یا میز دستگاه متحرک می باشد) این عمل را می توان چند بار تکرار کرد و در نتیجه یک بسته منسجم و مستحکم به وجود آورد.

میزان کشش فیلم، سرعت و سایر فاکتورها به وسیله دستگاه قابل برنامه ریزی و کنترل می باشد. مواد اولیه رایج این نوع بسته بندی معروف به استرچ فیلم می باشد.

محاسن

- سبکی و مقاومت
- محافظت کالا در مقابل گرد و غبار و رطوبت
- افزایش استحکام بسته بندی
- ایجاد تعادل و جلوگیری از ریزش بسته
- زیبایی و نمایش کالا و امکان شمارش آنها از زیر لفاف

معایب:

- در اثر برخورد با اشیاء سخت و برنده سریعاً آسیب می بیند.
- قیمت ماشین آلات اتوماتیک آن زیاد است.

پانوشت

- 1- این شرایط شامل شرایط آب و هوایی، کیفیت، نوع حمل و نقل بیوژه در مورد ضایع تولیدی محصولات گوناگون و طول عمر مفید محصولات داخل بسته می باشد.
- 2- Linar low density polyethylene
- 3- Ethylen propylenrubber

از هفت لایه تشکیل شده که هر یک از لایه ها وظیفه خاصی را بر عهده دارند.

این لایه ها از داخل به خارج به ترتیب عبارتند از:

- ۲ لایه PE (پلی اتیلن) برای جلوگیری از نفوذ رطوبت، قابلیت جوش حرارتی و تماس مستقیم با محصول (لایه ها با یکدیگر متفاوت می باشند و این میزان نفوذ عوامل مختلف را به حداقل می رسانند).

- فویل آلومینیومی برای جلوگیری از نفوذ نور، گاز و عطر مواد.

- PE (پلی اتیلن) برای جلوگیری از نفوذ رطوبت و چسباندن فویل آلومینیومی به کاغذ Unbleach یا سفید نشده.

- کاغذ Unbleach و bleach برای استحکام مکانیکی بسته بندی و قابلیت چاپ عالی

- یک لایه رنگ و جوهر چاپ

- PE (پلی اتیلن) به منظور محافظت از لایه چاپ، جلوگیری از تماس دست با رنگ چاپ و مقاومت سطح خارجی در برابر رطوبت.

محاسن

مقاومت مکانیکی خوب

- بسیار بهداشتی و مدت نگهداری آن نیز زیاد است.

در مورد کالاهای حساس مثل شیر این نوع بسته بندی در محيط عادی ۳ تا ۶ ماه محسوب را محافظت می کند. (این در حالی است که قابلیت نگهداری شیرهای شیشه ای در یخچال فقط به چند روز محدود می شود)

- سبکی و حجم کم بسته بندی

- قابلیت چاپ و تبلیغات عالی، به دلیل بافت کاغذی بسته بندی. پس از عمل چاپ که مستقیماً روی کاغذ صورت می گیرد. یک لایه فیلم پلی اتیلن علاوه بر برآقیت و زیبایی، مانع از کثیف شدن چاپ بر روی بسته می شود.

- شکل هندسی مناسب و قابلیت انعطاف

- مقاومت در برابر عوامل مخرب و محیطی بویژه رطوبت

- سرعت تولید و بسته بندی بسیار بالا (در کارخانه شیر پاستوریزه ۶۰۰ بسته در ساعت)

معایب

- حجم بالای زباله و مشکلات بازیافت مواد اولیه بسته بندی

- واردات مواد اولیه و ماشین آلات از خارج

- عدم مقاومت بسته در ابعاد بزرگ

بسته بندی پالت استرچ

جهت پوشاندن و لفاف پیچی کالای مستقر روی پالت به وسیله فیلمهای استرچ و به صورت دستی یا اتوماتیک انجام می شود.

کاربرد

به دلیل این که بسته های کارتونی یا چوبی و نظری آن دارای حجم مکعب مستطیل یا

محاسن

- استحکام مکانیکی بالا و آب بندی خوب، سبب گردیده که حتی در بسته بندی نوشابه های گازدار نیز از آنها استفاده شود. این ظرف در صورت در بندی مناسب قابلیت تحمل فشار بالایی را دارا هستند.

- ضریب درخشندگی ۱۰ درصد و ۲۰ درصد به ترتیب برای ظروف PET و PEN سبب می شود که نور زیادی را منعکس کرده و بسیار براق و درخشان به نظر برستند.

- سبکی در عین مقاومت و قابلیت انعطاف. به طور مثال ظروف ۱/۵ لیتری نوشابه PET در حدود ۴۸ گرم وزن دارد. این میزان در مقایسه با ظروف شیشه ای و ظروف پلاستیکی مشابه غیر قابل مقایسه می باشد.

- بسیار شفاف، زیبا و قابل تولید در طرح ها و رنگهای متنوع می باشد.

- مقاومت در برابر اسیدها و بازها. این ظروف به غیر از استرها، کتون ها و هیدروژن های کلرینه مقاومت خوبی در برابر مواد شیمیایی از خود نشان می دهند.

- از لحاظ مزه و بو تاثیری روی محصول نمی گذارند و کاملاً بهداشتی می باشند. ظروف و بسته بندی های PET و PEN یکبار مصرف بوده و روی محتوا خود هیچ گونه تاثیری نمی گذارند.

- تکنولوژی بالا و ضایعات کم. استفاده از جدیدترین تکنولوژی در ساخت و تهیه این نوع ظروف سبب شده که ضایعات آن بسیار ناچیز و قابل اغماض باشد.

- قابلیت چاپ عالم حروف و تبلیغات را به روشن سیلک اسکرین و چاپ بالشکنی (Pad) دارا بوده و به روشن شرینک نیز می توان بر چسبهای پلاستیکی را روی آن الصاف کرد. (در ایران به منظور صرفه جویی و ضعف تکنولوژی از بر چسبهای کاغذی همراه با چسب مایع استفاده می شود).

بسته بندی کامپوزیت

بسته بندی هایی هستند که از چند لایه کاغذ، فیلم پلاستیکی و فویل آلومینیومی تهیه شده اند. (نظیر شیرهای پاکتی)

کاربرد

این نوع بسته بندی برای مواد غذایی حساسی و یا موادی که نیاز به زمان نگهداری طولانی و محیط کنترل شده تری دارند، به کار می رود. همه عملیات پرکردن و بسته بندی در یک دستگاه و به صورت اسپتیک (Aseptic) صورت می گیرد. این نوع بسته بندی مدت نگهداری را بدون نیاز به شرایط کنترل شده، بسیار بالا می برد. مواد اولیه بسته بندی به صورت چاپ شده و رول می توانند از لایه های مختلف تشکیل شود. به عنوان مثال برای شیر و رب

مواد پلاستیکی در بسته بندی

معرفی، ویژگیها و کاربرد آنها

گرددآورنده: سوسن حاکبیز

و حتی بالاتر هستند برای ساختن بطری هایی با دیواره نازک و ظروف قالبی که مقاومت تنفس شکست (strees-crack) در آنها مهم نیست استفاده می شود. HDPE دارای مقاومت بالا در برابر نفوذ آب و مواد شیمیایی است. اما خواص ممانعتی در برابر گاز آن در مقایسه با دیگر پلیمرها نظر PETP، ضعیف می باشد. HDPE یک پلیمر طبیعی برای بسته بندی LDPE است. ضایعات حاصله از HDPE تقریباً با هر نسبتی می تواند به طور پیوسته وارد پروسه شوند. بنابر این استفاده مواد در کارخانجات فرایندی می تواند به ۱۰۰ درصد نزدیک شود.

پلی اتیلن با وزن مولکولی بالا (HMWPE)

HMWPE در اثر پیشرفت‌های اخیر از HDPE معمولی ناشی شده است. همان طور که از نامش پیداست دارای زنجیرهایی با طول بزرگتر از HDPE معمولی می باشد. این باعث افزایش چشمگیر در خواص مکانیکی آن شده است. این پلیمر دارای چغرمگی استثنایی، مقاومت شیمیایی و خواص ضربه خوب در درجه حرارت پایین است. هم اینک بشکه ها و تانک ها از HMWPE با بهره گیری از خواص ضربه افزایش یافته آن ساخته می شوند.

پلی اتیلن خطی دانسیته پایین (LLDPE)

LLDPE به عنوان یک واحد واسطه بین HDPE و LDPE عمل می کند و ترکیبی از خواص را ارائه می نماید. اکنون این پلیمر به عنوان یک رقیب برای LDPE در تهیه فیلم رایج شده است و این در حالی است که در یک دانسیته و MFI یکسان، دارای استحکام چغرمگی بالاتری می باشد. تولید LLDPE می تواند یا از طریق محلول و یا فاز گاز به وسیله پلیمریزاسیون اتیلن با یک نسبت از بوتن، هگرن، ۴-متیل نپن و یا اکتان صورت پذیرد. نکته قابل توجه این است که چغرمگی مواد جامد با افزایش وزن مولکولی منomer، افزایش می یابد. دارای این مزیت است که قادر است نسبت بالای کشیده شدن را تحمل کند و بدین ترتیب ضخامت فیلم را به میزان قابل ملاحظه ای برای بسیاری از موارد استعمال کاهش داد. LLDPE می تواند چندین بار پرسنل شود بدون این که تغییری در خواص آن رخ دهد و نیز ضایعات فرایندی می تواند با هر نسبتی با مواد اولیه مخلوط شوند. فیلم LLDPE در مقابل رطوبت مقاوم است.

لایم برای انتشار پارگی بالا می باشد. به این دلیل کیسه های LDPE حتی زمانی که سوراخ شده باشند، به سختی پاره می شوند. این پلیمر یک شکست تنفس محیطی در حضور گروه مخصوصی از ترکیبات آلی، به ویژه گتون ها و عوامل دارای سطح فعال شدن پاک کننده ها، از خود نشان می دهد. اما وقتی MFI کاهش می یابد، مقاومت آن افزایش می یابد.

LDPE به طور عام برای تهیه فیلم باقی می ماند، اما احتمال می رود که عاقبت به وسیله LLDPE جایگزین شود. یکی از دلایل ثابت ماندن آن، تنها به خاطر ماشین های زیادی است که وجود دارند و برای LLEPE LLDPE مناسب نیستند. از آن جا که LLDPE برخی از خواص کاربردی را اصلاح می کند، هر جا که لازم باشد همراه LDPE به کار می رود. به طور کلی LDPE می تواند چندین بار بدون آن که خواص آن کاهش یابد، پرسنل شود و ضایعات آن در یک غلظت بالا از پلیمر تازه می تواند دوباره فرآیند شود.

پلی اتیلن با وزن مخصوص بالا (HDPE)

معرفی فرآیندهای فیلیپس و زیگلر برای تولید پلی اتیلن، منجر به تولید یک پلی اتیلن با دانسیته و درجه تبلور بالاتر گردید. این پلیمر جدید، خیلی زود به عنوان HDPE شناخته شد. وزن مخصوص گروه زیادی از انواع HDPE در حدود ۹۶۳ تا ۹۴۵ گرم بر سانتی متر مکعب و حتی بالاتر می باشد. نقطه ذوب آن ۱۳۴ درجه سانتی گراد است. سطح چگالی بالاتر بر درجه بلوری بزرگتر نسبت به LLDPE دارد و بدین ترتیب، استحکام و سختی آن بیشتر است. وزن مخصوص زیاد این نوع پلی اتیلن باعث ایجاد ویژگیهای خاص می گردد و از جمله: مقاومت آن در مقابل پاره شدن بیشتر شده، استقامت آن نیز افزایش می یابد. HDPE با وزن مولکولی متفاوت زیاد، برای تهیه ظروف بزرگ و فیلم های نازک استفاده می شود. دانه های میانی با دانسیته ای حدود ۹۵۰ گرم بر سانتی متر مکعب و میان ۰/۹ تا ۰/۱ برای تولید شده، استقامت آن نیز افزایش می گردد و برخی از روغن های مخصوص نسبتاً ضعیف است. LDPE یک پلیمر نرم و سیار مقاومت خوب در برابر تنفس شکست هستند، استفاده می شود. HDPE هایی که دارای دانسیته

اوینی بار در دهه ۱۹۳۰ معرفی شد و تا زمان معرفی روشهای متناوب پلیمریزاسیون در سال ۱۹۵۰ به روش فشار بالا تولید شد، MOLKOL LDPE، بیشتر از مولکول HDPE به صورت تصادفی، شاخه دار شد و این دلیلی برای درجه تبلور پایین و دانسیته پایین آن می باشد. وزن مخصوص این نوع پلی اتیلن بین ۰/۹۷۷ تا ۰/۹۱۶ گرم بر سانتی متر مکعب است که از مقاومت خوبی در مقابل کشش و نفوذپذیری بخار آب برخوردار است. اما مقاومت آن در برابر عبور اکسیژن، دی اکسید کربن و برخی از روغن های مخصوص نسبتاً ضعیف است. LDPE یک پلیمر نرم و سیار انعطاف پذیر است. آن همچنین در MFI کوچکتر، در برابر ضربه مقاوم است. نیروی

پلی وینیل کلراید (PVC)

PVC از چندین فرایند مختلف و معمولاً از اتیلن درست می شود PVC برای تولید، به ۴۴٪ اتیلن به عنوان ماده خام نیاز دارد و مابقی کلر است که از نمک طعام گرفته شده است. PVC دارای یکسری کاربرد در بسته‌بندی در اشکال مختلف است. شکل UPVC (unplasticised) در ساخت بطری استفاده می شود و در شکل Alc PPVC به عنوان فیلم چسبنده استفاده می شود. PVC دارای یکسری خواص برجسته و رضایت‌بخش برای بسته‌بندی محصولات در هر شکل می‌باشد و این امر با یک شفافیت و سفتی بالا در هزینه کمتری در مقایسه با PC و PETP و با خواص مسدودکنندگی خوب همراه است. نوعاً رزین‌های PVC برای ظروف سخت با مقدار کمی پلی وینیل استات کوپلیمر می‌شوند. اگر چه در بسیاری از استفاده‌ها PVC همراه نرم کننده‌ها استفاده می‌شود. اما شکل UPVC در بسته‌بندی نوشیدنی‌های غیرالکلی و بطری‌های آب معدنی استفاده می‌گردد. به هر حال یک سری از افزودنی‌ها خصوصاً از نوع پلیمری برای اصلاح خواص جریان و روان‌کنندگی در دستگاه‌های فرایندی و رسیدن به استحکام ضربه بیشتر استفاده می‌شوند.

استحکام ضربه پایه ضعیف است و یک بطری که بدون هیچ اصلاح کننده ضربه ساخته شده باشد حتی نمی‌تواند افتادن از یک قفسه نسبتاً پایین در یک سوپرمارکت را تحمل کند. افزودن ۱۳ تا ۱۰ درصد اصلاح کننده ضربه‌ای مانند رزین ABS ارتفاع قابل تحمل هنگام سقوط را تا ۵ فوت افزایش می‌دهد. PVC به آسانی در یک محدوده مناسب از دما برای تولید فیلم و ظروف جهت دار شده کشیده می‌شود. مواد منتج شده یک افزایش قابل انتظار در شفافیت و استحکام از خود نشان می‌دهند.

تجزیه PVC می‌تواند یک مساله باشد. چون آن به درجه حرارت بیشتر از برش (shear) حساس است حتی با تثبیت کننده‌های گران استفاده شده در فرمولاسیون PVC سخت، در دستگاه‌هایی که برای پلیمرهای پایدار ساخته شده‌اند دارای مساله هستند. اخیراً فشارهایی بر روی سازندگان PVC از سوی برخی سازمانها نظیر جنش سیز وارد آمده و آن به این دلیل است که گازهای حاصل از احتراق PVC خطرناک هستند و احتمال تولید

به مقدار زیادی استحکام ضربه را افزایش می‌دهد. این امکان وجود دارد که هموپلیمرهای PP را آن قدر کشید تا شفافیتی نزدیک به شیشه به ما بدهد. اما زمان سیکل خیلی زیاد است و تجهیزات آن گران می‌باشند. PP مقاومت بیشتری در مقابل نفوذ بخار آب نسبت به PE دارد. این پلیمر از نظر BSE مشکلی ندارد و به عنوان یک پلیمر طبیعی مناسب برای بطری‌های شیمیایی خانگی است. PP دارای استحکام ذوب پایین‌تری نسبت به PE هاست اما به طور رضایت‌بخشی در اکسیژن دمشی می‌تواند به کار برد شود. آن همچنین به خوبی جهت دار می‌شود و این امر تا شش برابر در هر یک از جهات، در درجه حرارت‌هایی ترجیحاً در ناحیه باریک ترمومپلاستیک امکان‌پذیر است.

فیلم پلاستیکی OPP جایگزین سلولز در بسته‌بندی شده است این پلیمر به آسانی می‌تواند با پلیمرهای دیگر تشکیل فیلم مرکب بدهد. همچنین از OPP در بسته‌بندی ثانویه شکلات، شیرینی‌جات و ماکارونی استفاده می‌شود.

پلی استایرن PS

پلی استایرن یک پلیمر آمورف است که دارای یکسری مزايا از قبیل شفافیت خیلی بالا و هزینه پایین برای یک منحنی داده شده است. همچنین به راحتی فرایند پذیر می‌باشد. PS در حالت آمورف، گاهی اوقات به عنوان کریستال پلی استایرن نام برد می‌شود. این به خاطر وجود کریستال نیست، بلکه به خاطر شفاف بودن آن می‌باشد. پلی استایرن در حالت آمورف سخت و به طور قابل ملاحظه‌ای شکننده می‌باشد. PS دارای ۹۵ درجه سانتی گراد = Tg و مقاومت شیمیایی اندکی پایین‌تر از پلی اتیلن هاست. از آن جایی که رزین پلی استایرن خیلی شکننده است، اغلب با الاستومرها برای تهیه پلی استایرن با مقاومت ضربه بالا (HIPS - High impact polystyrene) ترکیب می‌شود، این کار باعث کدرشدن، می‌گردد. لاستیک‌های SBR برای این منظور استفاده شده‌اند. اگر چه لاستیک‌های پلی بوتادین رایج تر هستند. این فرایند باعث افزایش خواص ضربه‌ای تا هفت برابر می‌شود. پلی استایرن در ساخت لیوان‌های یکبار مصرف و همچنین فیلم‌های جهت دار شده و جهت دار نشده، استفاده می‌گردد.

بوده، از کنش خوبی برخوردار است و می‌تواند حرارت بالا را تحمل نماید. چنان‌چه وزن مولکولی آن افزایش یابد، به بهتر شدن خصوصیات شکل‌پذیری توسط دستگاه‌های بسته‌بندی کمک خواهد کرد. دانه‌های خاصی از LLDPE (از نوع octene) وجود دارند که دارای دانسیته خیلی پایین ۰/۹۱۴ تا ۰/۹۱۱ گرم بر سانتی متر مکعب هستند و در نتیجه دارای انعطاف‌پذیری و چغمرمگی بالا، مقاومت ESC (Environmental stress cracking) در خوب و خردبندی و آب‌بندی حرارتی عالی هستند. LLDPE برای گستره وسیعی از فیلم‌های بسته‌بندی به استثنای فیلم‌های Shrink-wrap مناسب می‌باشد.

پلی پروپیلن PP

PP ابتدا به وسیله ناتا (natta) و به دنبال آن توسط زیگلر (zigler) با کار کردن با کاتالیت‌های جدید تهیه شد و به صورت ایزوتوکیک بود. PP نیمه کریستالی و مشابه HDPE اما با خواص حرارتی اصلاح شده و سختی و سفتی بیشتر بود. اگر چه مقدار کمی اتکتیک که دارای استحکام کمی است، نیز تشكیل می‌شود. خاصیت مورد علاقه strain-toughening، بند انعطاف‌پذیر که از HDPE ساخته شده، به راحتی می‌شکند، یک محور PP کاملاً به وسیله پیچش (flexing) مستحکم شده است. وزن مخصوص ۰/۹۱۰ تا ۰/۹۱۶ گرم بر سانتی متر مکعب است و یکی از مهمترین مواد پلاستیکی مصرفی در صنایع بسته‌بندی محسوب می‌شود. نقطه ذوب آن حدود ۱۶۰ درجه سانتی گراد است. هموپلیمرها به سهولت یک ساختار کریستالی (sphherulitic) تشکیل می‌دهند که از خواص نوری آن می‌کاهد. افزایش شفافیت به وسیله تولید کوپلیمرها به دست می‌آید، که از طریق اضافه نمودن مقدار کمی اتیلن و گاهی اوقات، دیگر اولفین‌ها به راکتور می‌باشد، که باعث داخل شدن گروهها به صورت تصادفی در زنجیر پلیمر می‌شود. در این روش به همان خوبی که شفافیت بیشتر می‌شود، انعطاف‌پذیری و چغمرمگی نیز افزایش می‌یابد. استحکام ضربه در درجه حرارت‌های پایین بهبود می‌یابد ولی مقاومت در برابر درجه حرارت کاهش می‌یابد. شفافیت کوپلیمر رندمی PP می‌تواند به وسیله دخیل کردن یک عامل هسته‌ای که باعث تند شدن کریستالیزاسیون و در نتیجه کوچکتر شدن کریستالها به طور یکسان، در همان فضای قبلی کریستال می‌شود، اصلاح گردد. جهت وارد کردن کوپلیمرهای رندمی

بطری غذای بچه مناسب تر است. به هر حال تا به امروز، از نظر کاربرد محدود بودن و این به خاطر هزینه بالای تولید آن و نیز نفوذپذیری زیاد آن در مقابل گازهاست. به خاطر مناظرات محیط‌زیست، PC اکنون کاربردهایی به عنوان یک بطری پلاستیکی برگشت‌پذیر و قابل استفاده مجدد پیدا کرده است.

پلی وینیلیدن کلراید (polyvinylidene chloride)

فیلم‌های PVDC به هر دو روش قالبی و دمشی تولید می‌شود و یکی از موارد استفاده آن در فیلم‌های جهت دار شده می‌باشد. در فرایند فیلم قالبی سرد کردن سریع از تشکیل کریستال جلوگیری می‌کند. این فیلم‌ها در مقیاس وسیعی به عنوان پوشش محافظه برای جلوگیری از نفوذ رطوبت و اکسیژن برای مواد مختلف و فیلم‌های مرکب به کار می‌روند. فیلم‌های PVDC در برابر مواد معطر و چربیها غیرقابل نفوذ بوده و در مقابل حلال‌های معدنی مقاوم می‌باشند. وزن مخصوص آنها در حدود ۱۷۵ تا ۱۶۸ گرم بر سانتی‌متر مکعب است. این فیلم‌ها از شفافیت خاصی برخوردار هستند.

اتیلن وینیل استات (Ethylene/vinyl/Acetate) (EVA)

از این ماده در تولید فیلم استفاده می‌شود. هر دو روش تولید به وسیله قالب و حلال و روش فیلم دمشی می‌تواند استفاده شود.

فیلم‌هایی که با روش قالب و حلال تولید می‌شوند دارای شفافیت کمتری هستند، اما فیلم‌هایی که با روش فیلم دمشی تولید می‌شوند، چفرمه تر هستند. در مقاییر کم، وینیل استات (۸٪ تا ۲۰٪) این فیلم‌ها مثل پلی اتیلن اصلاح شده، عمل می‌کنند. در حالی که در مقاییر بیشتر این فیلم‌ها در حدود ۱۵ درصد این فیلم‌ها به اتیلن اصلاح شده، عمل می‌کنند. فیلم‌های PVC نرم شده، عمل می‌کنند. فیلم‌های مثل EVA به خاطر چسبندگی که داردند برای stretch کردن به کار می‌روند، اما امروزه LDPE با همان خواص اما هزینه کمتر می‌رود که جایگزین EVA شود.

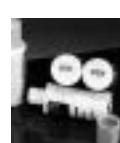
ماکروویو استفاده می‌شود.

پلی اتیلن ترفتالات گلایگول (PETG)

پلی اتیلن ترفتالات گلایگول یک پلیمر کوپلی استر است که در اثر استر کردن ترفتالیک اسید با الکل (اتیلن گلیگول و یا گلایگول) به وجود می‌آید. بیشتر زنجیرهای مولکولی آن غیر خطی است و همین امر موجب شده است که تمایل کمتری برای بلوری شدن داشته باشد. این ماده می‌تواند بدون این که جهت دار شود، قالب‌گیری شده و یا این که اکستروه گردد. سختی قابل قبولی دارد و در درجه حرارت‌های پایین چفرمه باقی می‌ماند. به طور کلی PETG، خواص یک PETP آمورف را حفظ می‌کند و می‌توان تزریق قالبی، تزریق قالب دمشی و ترموفرمینگ را روی آن صورت داد. PETG به طور گسترده برای بسته‌بندی‌های پوششی، پوشش حفاظتی، ظروف ترموفرم (Thermo form)، ظروف برای غذای یخ‌زده و برای قنادها استفاده می‌شود. این پلیمر توسط اشعه گاما قابل استریلیزه شدن است. بطری‌های ساخته شده از PETG برای استفاده‌های گوناگون از جمله وسایل آرایش استفاده شده است. همانند PETP ضروری است که دانه‌ها را قبل از اکستروژن خشک نمود. PETG در مجاورت PVC مستحکش تغییر و تجزیه می‌شود.

PETP ترفتالات

Tولید PETP در سال ۱۹۴۱ توسط شرکت ICI اعلام شد و دانه‌های اول برای ساختن الیاف (Fibres) استفاده شد و در سال ۱۹۷۰ از آن برای ساختن بطری‌های نوشیدنی استفاده شد. اصطلاحات برای گونه‌های مختلف پلی اتیلن ترفتالات، گوناگون می‌باشد. شکل آمورف و کریستال به ترتیب با CPET و APET نشان داده می‌شوند. در شکل آمورف، پلیمری چفرمه و شفاف است و موقفيتها زیادی را در بسته‌بندی بطری نوشابه‌های گازدار به دست آورده است. این ماده در مقابل نفوذ گاز، مسدودکننده خوبی است و قابل بازیافت می‌باشد. به هر حال به منظور تولید ظروف اقتصادی، ضروری است که از طریق فرایند تزریق قالب دمشی درست شود. این امر باعث بالا رفتن جهت یابی (orientation) مولکولها شده که خواص ممانعتی گاز، استحکام کشش، استحکام ضربه و مقاومت خرمش را بهبود می‌بخشد. نقطه ذوب PETP حدود ۲۴۵ درجه سانتی گراد است اما آن نسبتاً پایین است (۶۰ درجه سانتی گراد) بنابراین در شکل جهت دار شده‌اش، استریلیزاسیون را نمی‌تواند تحمل کند. دانه‌های پلیمری که در فرایند به کار می‌روند، مقداری آب دارند، بنابر این قبل از فرایند، خشک کردن آنها ضروری است چون مقادیر بالای رطوبت باعث کاهش ویژگیهای ضربه‌پذیری ماده می‌شود. اگر چه PETP نور ماوراء‌بنفس را راحت از شیشه از خود عبور می‌دهد، اما استفاده از ظروف دارای رنگ زرد کهربایی یا سبز، انتقال نور را تا حد قابل قبولی، در یک محدوده وسیع از طول موج کاهش می‌دهد. PET معروف‌ترین و پرمصرف‌ترین پلی استر گرم نرم خطی است. از جمله کاربردهای آن علاوه بر ساخت بطری نوشابه‌های مغناطیسی، فیلم‌های بسته‌بندی مواد غذایی، الیاف مصنوعی و دهها کاربرد دیگر می‌توان از PC در بسته‌بندی مشروبات الکلی است.

پلی کربنات PC

اگر به خاطر هزینه‌های ایش نبود، احتمالاً به طور گسترده در بسته‌بندی استفاده می‌شد. PC به طور معمول به عنوان یک پلیمر هندسی کلاس‌بندی شده و به وسیله خواصی چون چفرمه‌گی عالی، شفافیت و مقاومت در برابر حرارت شناخته می‌شود. این پلیمر یک گرما نرم آمورف با درجه حرارت شیشه‌ای ۱۴۹ درجه سانتی گراد و درجه حرارت دفرمه شدن ۱۴۰ درجه سانتی گراد می‌باشد. پلی کربنات‌ها با زنجیرهای مولکولی شاخه دار، استحکام مذاب بالا برای قالب‌گیری دمشی ایجاد می‌کنند در هر حال این پلیمر در مسدود کردن گازها ضعیف است. بین LDPE و PP در مقابل رطوبت نیز مثل پلی استایرن می‌باشد. PC در مقابله‌های آب نسبت به اتیلن الکل نفوذپذیرتر است و این دلیل مناسبی برای افزایش استفاده از PC در بسته‌بندی مشروبات الکلی است. پلی کربنات دارای سختی و استحکام ضربه بالاست. بنابر این بهتر از پلی استایرن است و برای بسیاری از کالاهای خانگی مثل پارچ و

دی‌اکسین (Dioxin) در زباله سوزه است. به PETP می‌باشد. عامل دیگر حرکت به سمت PVC در مورد فیلم‌های چسبنده می‌باشد که نرم کننده‌ها می‌توانند به مواد غذایی مهاجرت کرده و آن را لوذه نمایند. با وجود این عامل هنوز هم PVC به عنوان فیلم چسبنده بیشتر از PE استفاده می‌شود.

خواص پلاستیکها (خواص فیزیکی)

www.flexpack.org - www.pack.net.cn

گردآورنده: سوسن خاکبیز

پلیمر دارد.
همچنان که
قسمت بلوری
افزایش می‌یابد،
دانسیته و سفتی نیز افزایش می‌یابد، شفافیت
پلیمر نیز تحت تاثیر قرار می‌گیرد. چون ساختار
منظمه شده را می‌شکند، پلیمرهای نیمه
کریستال، نیمه شفاف یا کدر هستند.
بلور بستگی به تاریخچه حرارتی
پلاستیکی دارد. زمان طولانی برای سرد شدن،
درجه بلور بیشتر می‌دهد. به طور کلی
پلیمرهای نیمه کریستالی، سخت تر (Hard)،
soft تر (Rigid)، و مقاوم تر در برابر حرش
هستند.

۳- شفافیت (Clarity)

شفافیت برای بسته‌بندی برخی از کالاهای
مهم است. به ویژه مواد غذایی و در موادی که
لازم باشد مشتری محصول را بینند. با این
وجود موادی هم وجود دارند که مواد نیمه
شفاف بر شفاف ترجیح داده می‌شوند. مثلاً
وقتی که محصول به چندین لایه تبدیل
می‌شود یا جایی که رسوب تولید می‌گردد.
ارزش پلیمرها از نظر شفافیت بستگی به
روشهای تولید و نمره‌های پلیمر دارد. درجه
تقریبی کاهش شفافیت در جدول آمده است.
راههای متفاوتی برای افزایش شفافیت
پلیمرها وجود دارد. برای یک پلی‌فنی، سرد
کردن سریع باعث ایجاد اندکی بلور و نهایتاً
اصلاح شفافیت می‌گردد.
پلیمرها هم چنین به وسیله کشیده شدن،
برای تولید فیلم جهت دار شده می‌توانند شفاف
شوند.

۴- شاخص جویان مذاب (Melt Flow Index)

تست MFI خیلی ساده است و معیاری
برای لرز بودن مذاب پلیمری در یک
شرایط خاص می‌باشد و کاربرد
گسترده‌ای در فرایند پلیمرها دارد. یک
ظرف استوانه‌ای که ته آن یک لوله موئین
است به وسیله دانه‌های پلیمر پر شده و
گرم می‌گردد. وقتی تا دمای مورد نظر گرم
شد وزنه‌ای را روی آن می‌گذارند و مقدار

شیشه هستند و این می‌تواند یک راهنمای قابل
قبول جهت صرفه جویی در بسته‌بندی
محصولات باشد که به صورت هزینه انتقال
است.

از آن جایی که پلیمرها به صورت وزنی
فروخته می‌شوند، دانسیته فاکتوری مهم در
محاسبه هزینه‌ها است. به خصوص با در نظر
گرفتن هزینه پلیمرهای با درجه سختی
یکسان. مثلاً PP به خاطر این که دارای
پائین ترین دانسیته در بین پلیمرهای معمولی
است، باعث صرفه جویی ۴۵ درصدی نسبت
به PVC برای همان حجم می‌شود.

۲- درجه قبول (Crystallinity)

پلیمرها بر اساس این که آمورف یا
کریستال هستند، دسته‌بندی می‌شوند و این
نشان می‌دهد که ساختار پلیمری به صورت
منظم و یا اتفاقی می‌باشد. برخی از پلیمرها مثل
PMMA، PS همیشه آمورف هستند. در صورتی
که بقیه دارای یک درجه کریستالی هستند.
لازم به ذکر است که ترم نیمه کریستال برای
پلیمرهای استفاده می‌شود که هرگز کاملاً
کریستال نمی‌شوند و یک مقدار آمورف باقی
می‌مانند.

درجه بلور تاثیر واضحی روی خواص

ناشناخته نوعی پلاستیک ساده باشد! اگر
ناشناخته مورد نظر کوپلیمر یا مخلوطی از
پلیمرهای متعدد باشد، احتمال دارد که نتایج
دوگانه شود. فیلر، پلاستیسایزر و سایر مواد
افروزدنی بر روی نتایج آزمایشی اثراتی مهم
می‌گذارد.

اولین گام در شناسایی این است که تعیین
کنیم ماده ترموموست یا ترمومپلاست است. روش
تشخیص، حرارت دادن یک قطعه کوچک
پلاستیک بر روی یک ورق داغ یا یک تیوب
آزمایش است. اگر نمونه سیاه و تجزیه شود،
یک قطعه کوچک پلاستیک بر روی یک ورق
داغ یا یک تیوب آزمایش است. اگر نمونه سیاه
و تجزیه شود، (بی آن که نرم گردد) ماده‌ای
ترموست، و اگر ذوب شود احتمالاً
ترموپلاست خواهد بود.

روشی دیگر، فشار دادن یک شیشه داغ به
صورت میله یا آهن لحیم کاری بر روی نمونه
به طور سفت و محکم است. میله شیشه‌ای
داغ، سطح پلاستیک را متاثر می‌کند و چنان‌چه
پلاستیک نرم نشد حتیماً رزین ترموموست
است.

در این مقاله خواص فیزیکی مهم
پلیمرها به طور مختصر و تحت عنوانی
جدالگانه مورد بحث قرار خواهد گرفت.

۱- داده‌های خواص فیزیکی

خاصیت اساسی هر ماده‌ای می‌باشد
مواد پلاستیکی دارای یک دانسیته خیلی
پائین در مقایسه با دیگر مواد نظیر فلرات و

جدول دانسیته برخی از پلیمرهای متداول

پلیمر	دانسیته (kg/m³)
HDPE	940 - 955
LDPE	915 - 940
PP	900 - 910
PETP	1380
PS	1040 - 1070
PVC	(سخت) 1390
PVC	(انعطاف‌پذیر) 1300

جدول نمودار مرجع سریع برای خواص بسته‌بندی

Polymer	temp Resistanc	Gas Barrier	H ₂ O Barrier	Rigidity	Clarity	Impact	Tear Resistance
LD/LLDE	کم	کم	خوب	متوسط	بالا	بالا	بالا
HDPE	خوب	خوب	خوب	خوب	بالا	بالا	بالا
OPP	کم	کم	خوب	خوب	بالا	بالا	پائین
PVC	کم	خوب	خوب	متوسط	بالا	متوسط	بالا
PS	کم	خوب	خوب	متوسط	بالا	پائین	پائین
HIPS	کم	کم	خوب	متوسط	خیلی	متوسط	بالا
PETP	کم	خوب	خوب	متوسط	بالا	بالا	پائین
PETG	کم	خوب	خوب	متوسط	بالا	بالا	پائین

Source: Tapra Technology

گستردگی در کواکستروژن و پوشش سطوح استفاده می‌شوند.
پانوشت

۱ - Critical oxygen Index

منابع

- Barneston' A. plastic materials pulkasiny' papra technology LTD و ۱۹۸۱
- Benniny, J. plastic films fo rpackaging techomim puloishin co: ۱۹۸۳.
- Jenkins' w.A. plastic in packaging tenhonomic publishingco: ۱۹۹۱

جدول ضریب نفوذ پذیری اکسیژن برای پلیمرهای رایج	
پلیمر	
Low density polyethylene	۲۰۰
High impact polystyrene	۱۵۰
poly propylene	۷۰
high density poly ethylene	۶۰
poly (viny)amorphous	۴۳
PETP - amorphous	۲۹
PET - oriented	۱۲
Ethylene-vinyl alcohol copolymer (EVOH) at ۱۰۰% r.h	۰.۵۰
poly (acrylonitrile)	۰.۴۰
PVDC - VC copolymer	۰.۰۶۰
PVDC latex	۰.۰۴۳
EVOH at ۷۷۵ r.h	۰.۰۴۰
PVDC - MA copolymer	۰.۰۲۵
PVOH at ۵۰% r.h	۰.۰۲۰
EVOH at ۵۰% r.h	۰.۰۰۹
EVOH at ۵% r.h	۰.۵
PVOH at ۵% r.h	۰.۰۱
low density polyethylene	۰.۰۸ - ۰.۴
Hiyh density polyethylene	۰.۱ - ۰.۷
Folypropylene	۰.۰۳ - ۰.۰۷
PVDC	۰.۰۰۴ - ۰.۴
PETP	۰.۲ - ۰.۹
poly (acriloniteile)	۰.۰۵
Mylon	۶۲
EVOH	۳

Source: Int. J. Adhesion and Adhesives

جدول مقادیر COI و UIا ۹۴ برای برخی از پلیمرهای متداول		
پلیمر	critical oxygenindex(%)	UI۹۴ Value
Acetal	۱۵	HB
HDPE	۱۷	HB
LDPE	۱۷	HB
PP	۱۷	HB
PS/HIPS	۱۸	HB
PMMA	۱۹	HB
ABS	۱۹	HB
PETP	۲۰	HB
PC	۲۰	V _۱
Fire retardant Hips	۲۸	V _۰
Fier retar dant	۳۰	V _۰
UPVC	۴۵	V _۰
PVdc	۶۰	V _۰
PTFE	۹۰	V _۰

The bold line indicates the levl of atmospheric oxygen

V_۰ و مقاومت زیاد، V_۱ و مقاومت کم، HB =

جدول درجه شفافیت برخی از پلیمرهای متداول			
Exceptional	very good clarity	moderate clarity	Poor clarity
Acrylic	PVC	PP	HDPE (translucent)
PC	OPP	LLDPE	HLPSL (opaque)
PS	PVC	LDPE	-
PET	-	-	-
PETG	-	-	-

Source: Tprpa Techon logy

بحرجانی (COI) می‌باشد و به عنوان مقدار درصد اکسیژن مورد نیاز در اتمسفر برای حفظ شعله در شرایط متعادل تعریف می‌شود. بنابر این هر چه COI بزرگتر باشد، تمایل پلیمر برای اشتعال کمتر می‌باشد و از آن جایی که اتمسفر تقریباً ۲۱ درصد اکسیژن دارد، برای پلاستیکهایی که دارای COI بزرگتر از ۲۱ هستند در شرایط محیطی نرمال، شعله ور شدن بعدی به نظر می‌رسد.

یک روش برای تعیین قابلیت اشتعال پلاستیکها تست (MFI) است. که عبارت از ذکر یکی از چهار عبارتی است که افزایش مقاومت را در انتشار شعله نشان می‌دهد.

ماده خروجی از لوله موئین را در مدت ۱ دقیقه اندازه می‌گیرند که MFI ماده مورد نظر است. حال هر چه جرم مولکولی بیشتر باشد ویسکوزیته بیشتر است و آن MFI است. MFI تکنیکهای فرآیندی پلاستیکها، مورد نیاز است. یک فرایند نظیر قالبگیری تزیریکی شامل تزریق سریع مذاب پلیمری به داخل قالب است، احتیاج به یک MFI بالا دارد.

۷- آرایش مندی (Orientation)

وقتی پلیمری کشیده می‌شود زنجیره‌های مولکولی موجود در پلیمر در جهت کشیده شدن تغییر طول می‌دهند. خواص مکانیکی نظری سختی به میزان زیادی بهبود می‌یابند. جهت دار کردن هم‌چنین باعث افزایش شفافیت و درخشندگی پلیمر می‌شود. اختلاف در خواص در مورد PP مشهود است که در اثر کشش شفاف می‌شود و در غیر این صورت کدر است.

۸- خواص بازدارندگی (Barrier properties)

فلزات و شیشه خواص بازدارندگی ایده‌آلی ارائه می‌کنند و در مقابل همه چیز غیر قابل نفوذ می‌باشند در صورتی که پلاستیکها در برابر برخی نفوذکننده‌ها مقاوم بوده و در برابر برخی دیگر ضعیف می‌باشند. پلی‌فین‌ها با توجه به ساختار غیر قطبی شان دافع آب می‌باشند و در برابر آب قابلیت بازدارندگی بالایی دارند. اما بازدارندگی آنها در برابر گازهایی مانند اکسیژن و دی‌اکسید کربن پایین است.

برخی از پلیمرهای متداول قادر هستند خواص بازدارنده خوب و قابل قبولی در برابر رطوبت و گاز از خودشان نشان دهند. PETP بهترین نتایج را می‌دهد. PVC یک حالت میانی دارد و نفوذ متوسطی در برابر آب و گازها از خود نشان می‌دهد و در برابر هیدروکربن‌ها یک مانع عالی محسوب می‌گردد.

قابلیت نفوذ پذیری پلیمرهای ارزان قیمت تا حد زیادی به وسیله پوشاندن سطح آنها با PVDC کاهش می‌یابد. پلی‌وینیل الکل (خصوصاً اتیلن وینیل الکل (EVOH) مسدودکننده خوبی در مقابل گاز هستند. اما آنها چنان به رطوبت حساس هستند که نفوذ پذیری گاز آنها در رطوبت نسبی‌های بالا، چندین برابر می‌شود. PVDC به طور EVOH، شاخک اکسیژن

۶- قابلیت اشتعال (Flammability)

با توجه به کاربردهای پلاستیکها، همیشه خطر آتش سوزی برای آنها وجود دارد. روش‌های زیادی برای توصیف تمایل پلیمرها به سوختن مطرح شده است.

برخی از پلیمرها به آسانی در شرایط محیطی می‌سوذند، در صورتی که برخی دیگر شعله را در صورت برداشتن منبع شعله حفظ نمی‌کنند، و برخی دیگر در شرایط نهایی نیز مشتعل نمی‌شوند. به منظور کاهش احتمال آتش سوزی پلاستیکها، اغلب افزودنی‌های بازدارنده آتش به پلیمر اضافه می‌گردد. یک روش که به طور گسترده برای توصیف قابلیت اشتعال به کار می‌رود، شاخص اکسیژن

فیلم‌های زیست‌ساز‌گار: گذشته، امروز، آینده

منبع: اینترنت ترجمه مهندس حجت سلمانی

همان طور که می‌دانیم هدف از بسته‌بندی مواد غذایی نگهداری و محافظت از آنها است و معمولاً محافظت در برابر اکسید شدن و فاسد شدن مطرح می‌باشد که منجر به افزایش زمان ماندگاری ماده غذایی می‌شود. استفاده روزافزون فیلم‌های پلاستیکی مصنوعی باعث بروز مشکلات زیست‌محیطی جدی شده است که علت آن تخریب‌پذیری این مواد در محیط می‌باشد. در راستای تولید موادی زیست‌سازگار و جلوگیری از آلودگی محیط زیست، نگاه‌ها به استفاده از مواد تخریب‌پذیر در محیط معطوف شده است که منابع اصلی این مواد محصولات کشاورزی تجدیدپذیر و ضایعات فرآیند صنعتی ماهیها و سایر موجودات آبری می‌باشد. با استفاده از این روش علاوه بر حفظ منابع طبیعی، مواد قابل بازیافتی نیز تولید می‌شود.

شبکه‌ای کردن پلیمرهای طبیعی یا کوپلیمریزاسیون پیوندی آنها با منومرهای مصنوعی را نیز می‌توان به عنوان روشی قابل توجه در تولید فیلم‌های بسته‌بندی تخریب‌پذیر عنوان کرد. گرچه جایگزینی صد درصد پلاستیک‌های مصنوعی به نظر می‌رسد و شاید لزومی نداشته باشد اما در آینده استفاده از مواد تخریب‌پذیر در چند مورد خاص ضروری خواهد شد و بدون شک در آینده نزدیک از بسته‌بندی زیست‌سازگار Bio-packaging بیشتر خواهیم شنید.

- ۳ - ایجاد اتمسفر اصلاح شده بر حسب شرایط لازم و افزایش زمان ماندگاری
- ۴ - کاهش مهاجرت لیپیدها (در صنایع شیرینی و شکلات).
- ۵ - حفظ بافت ساختاری محصول و سهولت بخشیدن به حمل و نقل محصول
- ۶ - استفاده از آن به عنوان وسیله‌ای برای آمیختن افزودنی‌های مواد غذایی (بو، رنگ، آنتی‌اکسیدان‌ها، عوامل ضد میکروبی)
- ۷ - جلوگیری از فاسد شدن میکروبی و افزایش زمان ماندگاری.

مواد غذایی اعم از مواد فرآیند شده یا مواد

خام، بر اساس فعالیت آبی Water activity و دمای نگهداری فاسد شدنی می‌باشد لذا برای بالا بردن زمان ماندگاری و حفظ کیفیت آنها باید شرایط ویژه‌ای را برای آنها ایجاد کرد. به عنوان مثال ۱۵ تا ۲۰ درصد میوه‌ها و سبزیجات پس از چیده شدن خراب می‌شوند که علت اصلی آن حمل و نقل نامناسب و استفاده از روش‌های نادرست برای نگهداری آنها پس از چیدن می‌باشد. امروزه، فراهم بودن محصولات کشاورزی تازه، با زمان ماندگاری بالا با خواص بهتر و ارزش غذایی بالاتر از ملزومات می‌باشد.

مقدمه

بسته‌بندی یکی از مهمترین مسائل در نگهداری و محافظت مواد غذایی در برابر اکسید شدن و فاسد شدن آنها می‌باشد. امروزه پلاستیک‌های مصنوعی مانند پلی‌اولفین‌ها، پلی‌استرها، پلی‌آمیدها و... در بسته‌بندی مواد استفاده‌های گسترده‌ای دارند که علت آن قیمت پایین و خواص مطلوب آنها می‌باشد و مهمترین این خواص استحکام کششی و پارگی مناسب، نفوذناپذیری مناسب در برابر اکسیژن و بوها و سیل‌پذیری حرارتی می‌باشد، اما از سویی دیگر این مواد در مقابل نفوذ بخار آب نفوذناپذیری خیلی پایینی دارند و مهمتر از همه تمام این مواد در محیط تخریب‌پذیر هستند و لذا باعث آلودگی محیط زیست و عواقب خطernak آن می‌شوند. استفاده مجدد این مواد تخریب‌پذیر در دلایل زیادی محدود است لذا امروزه نیاز به تولید و استفاده از موادی تخریب‌پذیر در طبیعت جدی تر به نظر می‌رسد.

فیلم‌های بسته‌بندی

در جدول (۱) فیلم‌های بسته‌بندی پر مصرف آمده است. گرچه جایگزین کردن کامل این مواد با مواد تخریب‌پذیر در طبیعت غیر ممکن می‌باشد اما در بعضی مواد جایگزین کردن آنها مفید به نظر می‌رسد. در این راستا فرصت اقتصادی بزرگی وجود دارد. علاوه بر این، با این جایگزین کردن، امکان حفظ و صرفه جویی در منابع نفتی ارزشمند و تجدیدناپذیر، نیز فراهم می‌شود. خواص لازم برای یک فیلم بسته‌بندی مناسب عبارتند از:

- ۱- امکان تنفس محصولات کشاورزی با سرعت کنترل شده را فراهم کند.
- ۲- امکان نفوذناپذیری در مقابل گازهای خاص (CO₂) و بخار آب را داشته باشد

یکی دیگر از مزایای مواد بسته‌بندی تخریب‌پذیر این است که تخریب آنها در طبیعت و متلاشی شدن آنها در زمین منجر به حاصلخیزتر کردن خاک و افزایش محصول به عمل آمده می‌شود. با وجود اختلاف قیمت جزئی فیلم‌های تخریب‌پذیر و گران‌تر بودن آنها، استفاده از این مواد برای مواد غذایی، به ویژه موادی که در حجم بسیار زیاد تولید می‌شوند ضروری خواهد بود.

فیلم‌های بسته‌بندی و ترکیبات تخریب‌پذیر در طبیعت

- برای ایجاد شرایط فوق از ترکیب پلیمرها و فرمول بندی آنها استفاده می‌شود. پلیمرهای زیست‌سازگار که از منابع کشاورزی یا سایر منابع تولید می‌شوند، قابلیت آبیارسانی و فرآیند شدن دارند و به کمک نرم کننده‌ها و سایر افزودنی‌ها می‌توان خواص آنها را بهبود بخشید. کاربردهای این پلیمرهای زیست‌سازگار را به موارد زیر می‌توان دسته‌بندی کرد.
- ۱- به عنوان مواد یک بار مصرف برای بسته‌بندی مواد
  - ۲- تولید و سایل پر مصرف روزمره مانند بشقاب، فنجان، ظروف و...
  - ۳- لوازم یک بار مصرف شخصی مانند پیش بند و...
  - ۴- لمینیت کردن، روکش دهن
  - ۵- کیسه‌های محافظ محصولات کشاورزی هیدروکلورئیدها و لیپیدها و ملکول زیست

Table 1. Packaging films commonly used

Film type	Monomeric unit	Characteristics
Polyethylene	Ethylene	Desirable mechanical properties, heat sealable
Polyvinylidene	Vinylidene	Desirable H ₂ O/O ₂ barrier, not very strong, heat sealable
Polyester	Ethylene glycol + terephthalic acid	Desirable mechanical properties, poor H ₂ O/O ₂ barrier, not heat sealable
Polyamide (Nylon)	Diamine + various acids	Desirable strength, heat sealable, poor H ₂ O/O ₂ barrier
Cellophane	Glucose (cellulose)	Desirable strength, good H ₂ O/O ₂ barrier, not heat sealable

تشکیل فیلم عموماً با پیوندهای بین ملکولی یا شبکه‌ای شدن زنجیرهای پلیمر و تشکیل یک شبکه نیمه سخت سه بعدی همراه می‌باشد که حلال بین این شبکه‌ها گیر می‌افتد و بی حرکت می‌ماند. میزان استحکام این پیوندها به ساختار پلیمر، نوع حلال، دما و حضور کوچک ملکول‌های مانند نرم کننده بستگی دارد. وجود لبیدها در محلول یا فیلم، باعث ایجاد یک سطح صاف و صیقلی روی محصول می‌شود.

در شکل ۱، انواع مختلف بیوپلیمرها که در طبیعت وجود دارند و در ساختن فیلم‌های مرکب و محلول روش دهنده استفاده می‌شود آمده است.

روکش‌هایی که بر پایه این مواد ساخته می‌شوند به عنوان مواد جدیدی برای بسته‌بندی محصولات شناخته می‌شوند. این بیوملکول‌های بایکدیگر و سایر هیدروکلوئیدها، مواد اصلاح کننده خواص سطحی، افزودنی‌ها سازگار می‌باشند و محلول‌های آبی آنها در PH اسیدی و خشی پایدار می‌باشد. نگهداری و پایدارسازی این محلول‌ها با افزودن اسید بنزوئیک، اسید سوربیک و نمک‌های سدیم به آنها، انجام می‌شود.

پلی‌ساکاریدها با پیچیدگی ساختار و گستردگی عوامل شناخته می‌شوند ساختار اولیه تعدادی از پلی‌ساکاریدها، هیدروکلوئیدها و مشتقان آنها در شکل ۲ نشان داده شده است. ساختار خطی بعضی از این پلی‌ساکاریدها (به عنوان مثال سلولز، آمیلوز، چیتوسان) باعث چگرمگی، انعطاف‌پذیری و شفافیت فیلم می‌شود. فیلم‌های این مواد در برابر چربی‌ها و روغن‌ها مقاومند. به عنوان مثال با شبکه‌ای کردن چیتوسان با آلدیدهای، فیلمی به دست می‌آید

می‌شود و پس از بیرون آوردن از محلول در معرض هوای قرار می‌گیرد تا خشک شود و یک لایه نازک از فیلم مورد نظر روی سطح محصول قرار می‌گیرد. البته در غوطه‌وری پیوسته پس از مدتی محلول روکش با خاک، ذرات محصول، و... آلوهه می‌شود که برای کارآبی بهتر باید تعویض شود.

-ation Foam applicac نیز انجام می‌شود. در این روش از روان‌کننده هم استفاده می‌شود. که در این روش اختلاط فوم با محلول روکش باید کامل باشد تا فوم سطح محصول را یکنواخت پوشاند.

روکش دهنده به روش پاششی Spraying روش قدیمی می‌باشد که در موارد مختلف استفاده می‌شود، از آن جا که فشار محلول در حدود ۶۰ تا ۸۰ پاسکال بر اینچ مرتع است میزان محلول لازم برای روکش دهنده کامل کمتر می‌باشد. امروزه سیستم‌های اسپری قابل برنامه‌ریزی وجود دارد که عملیات پاشش را به صورت اتوماتیک انجام می‌کند.

فیلم‌های بسته‌بندی زیست تخریب‌پذیر، اغلب به روش ریخته‌گری تر Wet Casting محلول آبی بر روی یک پایه مناسب انجام می‌گیرد و سپس خشک می‌شود. نوع ماده پایه در کارآبی نهایی فیلم و خواص آن تاثیر زیادی دارد. با استفاده از محفظه مادون قرمز می‌توان مرحله خشک کردن را حذف کرد. درصد رطوبت بهینه برای بهتر جداسدن فیلم از سطح ماده پایه ۵ تا ۸ درصد می‌باشد.

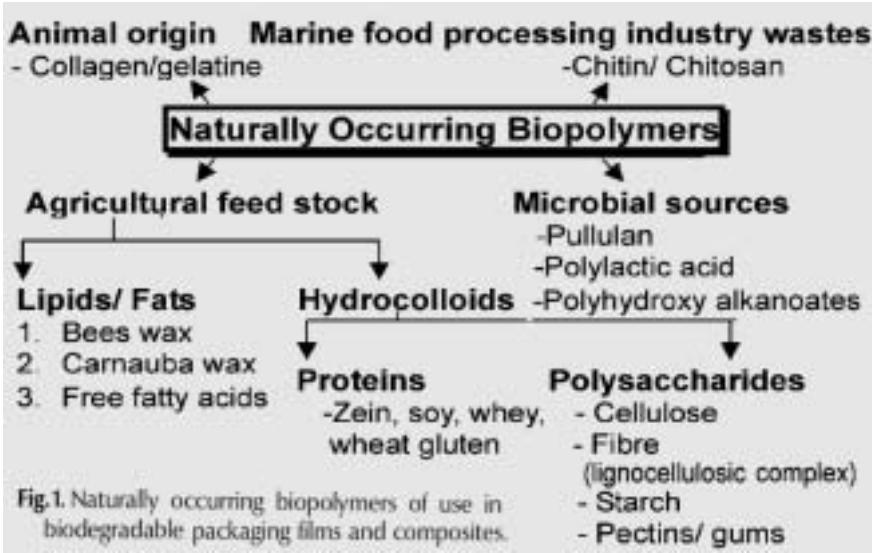
فیلم‌های بیوپلیمر را عموماً نمی‌توان به روش اکستروژن دمشی Extrusion blown تولید کرد زیرا این مواد نقطه ذوب ندارند (به علت وزن ملکولی بالا) و قبل از ذوب شدن تخریب می‌شوند.

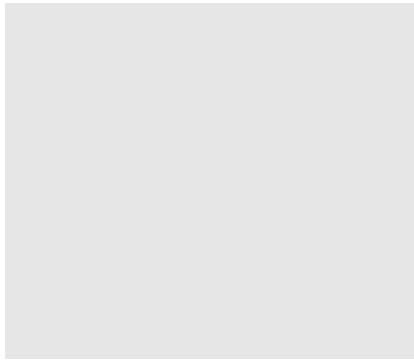
سازگاری هستند که اغلب به همراه هم برای تولید فیلم‌های بسته‌بندی تخریب‌پذیر استفاده می‌شوند. این ملکول‌ها به تنهایی انسجام ساختاری ندارند به عنوان مثال هیدروکلوئیدها ترکیباتی آب دوست می‌باشد و در مقابل نفوذ آب ضعیف می‌باشند که با افزودن لبید به آن این ضعف تا حد زیادی جبران می‌شود زیرا که لبیدها در مقابل نفوذ آب مقاومت بالایی دارند. در فیلم‌های مرکب Composite معمولاً از ترکیب چند ماده مختلف که هر کدام خاصیت مشخصی دارد استفاده می‌شود که حضور این مواد نفوذناپذیری ماده حاصل (در برابر H_2O ، CO_2 و بوها) و خواص مکانیکی آن را تعیین می‌کند.

برخی اوقات فرمول‌بندی یک فیلم مرکب را می‌توان برای محصول خاص انجام داد. به عنوان مثال در پرنتال هایی که پوست ضخیم دارند امکان ایجاد شرایط غیرهوایی زیاد می‌باشد که در صورت استفاده از فیلم‌های مرکب که درصد لبید در آنها بالا است باعث خرابی و فاسد شدن سریع آنها خواهد شد. به کمک عوامل روان‌کننده بر جایی فازها ضمن تولید فیلم‌های مرکب می‌توان غلبه کرد. با استفاده از نرم کننده‌هایی مانند گلیسیرین، اتانول گلیکول، سوربیتول و این قبیل مواد، می‌توان انعطاف‌پذیری فیلم‌های تولیدی را بهبود بخشید. استفاده از نرم کننده‌ها شکنندگی فیلم را با قرار گرفتن بین پیوندهای هیدروژنی لبیدها و هیدروکلوئیدها، کاهش می‌دهد.

روکش دهنده واکس Wax Coating به روش غوطه‌وری آنها یکی از روش‌های قدیمی می‌باشد که در قرن دوازدهم مرسوم بود. این روش در چین کاربرد داشت که بر اساس کند کردن سرعت از دست دادن آب پرتفال‌ها و لیمو مؤثر می‌باشد. بعد از آن پوشیدن محصولات غذایی با چربی که «چرب کردن» نام گرفت در انگلستان مرسوم شد. در بسته‌بندی سوسیس امروزه استفاده از مواد مشتق شده از منابع بروتینی (زلاتین) بسیار معمول شده است. ضخامت فیلم‌هایی که به کار می‌رود معمولاً $2/5$ میکرومتر می‌باشد و روکش دهنده با چندین روش انجام می‌شود. فیلم‌ها یک غشاء نازک تشکیل می‌دهند که از محصول محافظت می‌کند.

Dip Coating روکش دهنده غوطه‌وری معمولاً برای محصولات گوشتی، میوه‌ها و سبزیجات استفاده می‌شود. در این روش محصول مستقیماً در محلول روکش غوطه‌ور

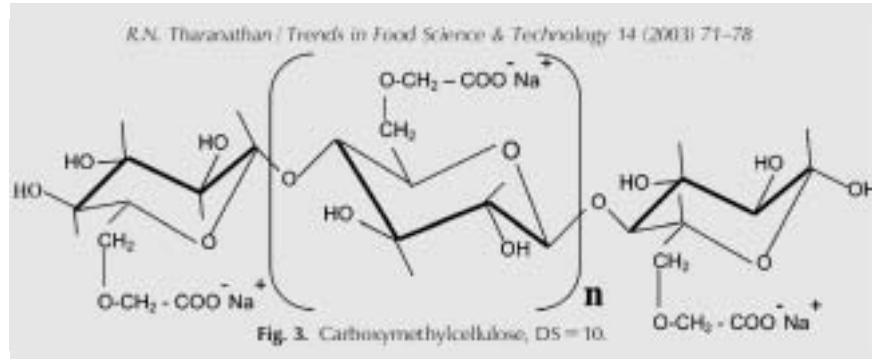

تخربی پذیر بر پایه نشاسته از دهه ۱۹۷۰ آغاز شد و امروزه در حجم گسترهای ادامه می‌یابد. در فن‌آوری‌های جدید امکان استفاده از پلیمرهایی که بیشتر از ۵۰ درصد آنها را نشاسته تشکیل می‌دهد در تولید فیلم دمشی و اکستروژن و قالب‌گیری تزریقی فراهم شده است. حساسیت این مواد در برابر آب با لایه گذاری آنها با PVC کاهش می‌یابد. ترکیب اوره با پلی‌آل‌های خاصی، خاصیت نرم کنندگی مناسبی دارند و کیفیت فیلم‌های تولید شده را بهبود می‌بخشند.

اخیراً نشاسته ذوب شده یا تغییر ساختار داده شده به روش شکست گرانول‌ها و کاهش بلورینگی به عنوان روشنی تازه برای تولید مواد ترمoplastیک مطرح شده است. برای افزایش سازگاری نشاسته آب دوست با پلاستیک‌های آب‌گریز، گرانول‌های نشاسته باید اصلاح سطحی شوند. به عنوان مثال این کار می‌تواند با سیلان‌ها انجام شود. پرواکسیدان‌ها نیز در بعضی موارد برای افزایش تخریب‌پذیری پلیمرهای سنتزی استفاده می‌شود.

پکتین یک پلی‌ساقارید آئینی پیچیده است که از ترکیب ۱-۴ D-گالاكترونیک اسید تشکیل شده است و کربوکسیل‌های Methoxy pectin) به دو حالت کامل Low Methoxy pectin (HMP) و جزئی (High LMP) متیل استری می‌شود. (شکل ۴) با استفاده از HMP فیلم‌هایی با خواص عالی

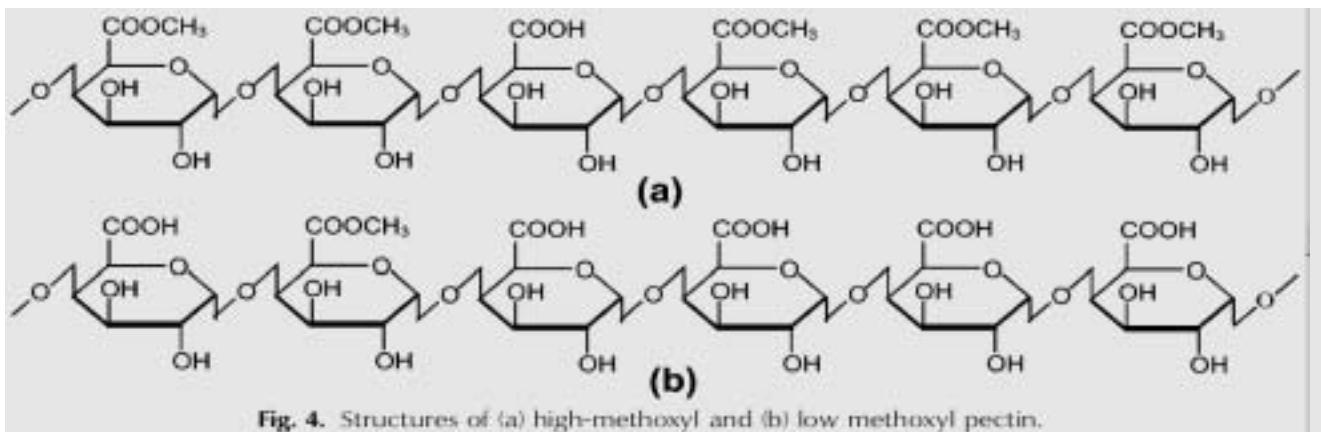

می‌باشد که به علت ساختار ملکولی خود یک ترمoplastیک است. نشاسته‌های آمیلوزی که درصد آمیلوز آنها بالاتر از ۷۰ درصد باشد، استحکام بالاتری دارند و فیلم‌های آنها انعطاف‌پذیری بالاتری دارد. در آمیلوپکتین نیز ساختار شاخه‌ای باعث می‌شود خواص مکانیکی فیلم تولید شده از آن ضعیف‌تر باشد. با جانشینی گروه‌های هیدروکسیل قدرت پیوندهای هیدروژنی ضعیف می‌شود و لذا پایداری آن در دماهای زیر صفر و شفافیت محصول بهبود می‌یابد. پیوندهای اتری نیز از پیوندهای استری پایداری بالاتر دارند. ترکیبات هیدروکسی پروپیل نشاسته برای محافظت شیرینی‌ها، کشمش، دانه‌های روغنی، رطب‌ها در مقابل اکسید شدن استفاده می‌شوند. به کمک کوپلیمریزاسیون پیوندی (AN) منومرهای مصنوعی مانند اکریلونیتریل (AN)، ملکولی سلولز (جدول ۲) بستگی دارد، هر چه وزن ملکولی بالاتر باشد خواص بهتر خواهد بود.

Semperfresh و TAL-Prolong ترکیب روکش تجاری می‌باشند که بر پایه CMC تولید می‌شوند. این مواد حاوی استر اسید چرب ساکاروز، نمک سدیم CMC و روان‌کننده هستند و به صورت پودر و گرانول عرضه می‌شوند. محلول آبی ۰/۵٪ تا ۲٪ درصدی آنها برای افزایش زمان ماندگاری موز و سایر میوه‌ها مناسب است.

نشاسته یکی دیگر از مواد اولیه است که به وفور وجود دارد و مهمترین منابع آن ذرت

تحقیقات انجام شده بر روی پلاستیک

به پلی اتیلن می توان آنها را به موادی زیست تخریب پذیر تبدیل کرد فیلم های LDPE حاوی نشاسته (شامل ۳۰٪ نشاسته) با کمپوست کردن تخریب می شود.

به عنوان نتیجه مهمترین مزیت فیلم ها پلیمری زیست تخریب پذیر، آلوده نکردن محیط زیست می باشد. تخریب معمولاً به وسیله بعضی از میکروگانیسم های هوایی یا غیرهوایی انجام می گیرد. سیکل کربن تخریب بایوپلیمرها در شکل (۶) آمده است.

استراتژی آینده

پلیمرهای مصنوعی به تدریج با مواد زیست تخریب پذیر جایگزین می شوند، زیست تخریب پذیری یک بایوپلیمر بیشتر از آن که به منبع آن وابسته باشد به ساختار شیمیایی آن بستگی دارد.

استفاده از این گونه مواد مزایای اقتصادی جدیدی برای کشاورزان و کسانی که محصولات کشاورزی را فرآیند می کنند به همراه خواهد داشت. استفاده از فیلم های دو لایه یا چند لایه که نفوذناپذیری و خواص مکانیکی بالایی دارند نیز لازم به نظر می رسد. شبکه ای کردن بایوملکول های مختلف، چه به روش شیمیایی و چه به روش آنزیمی، هنوز هم یکی از مسائل قابل توجه در فیلم های زیست تخریب پذیر می باشد.

روش های ابتکاری نگهداری مواد غذایی به کمک فیلم های صدرصد تخریب پذیر نیز لازم می باشد.

در آینده از بسته بندی با فیلم های زیست تخریب پذیر بیشتر خواهیم شد. جهت پیشبرد این موضوع همکاری تنگاتگ شیمیدان ها، متخصصان پلیمر، میکرو بیولوژیست ها، مهندسان شیمی و دانشمندان محیط زیست لازم است.

خوراکی با گرم کردن پروتئین های گل آفتابگردان تا دمای ۸۵ درجه سانتیگراد و ریخته گری محلولی تولید می شوند، تشکیل فیلم در این موارد با تشکیل پلی دی سولفید بین ملکولی و پیوندهای هیدروژنی همراه است از پروتئین whey (۲۰٪ درصد پروتئین های شیر)، پس از فرآیند مناسب فیلم های انعطاف پذیر اما شکننده تولید می شود.

فیلم های کلاژن مدت های زیادی برای بسته بندی سوسيس استفاده می شده است. کلاژن یکی از اجزاء اصلی سازنده پوست، تاندون ها و بافت پیوندی می باشد و مهمترین پروتئین حیوانی است. ژلاتین که از هیدرولیز جزئی کلاژن به دست می آید در ساختن فیلم های منعطف چغره که به همراه گلیسیرین یا موز بیتول به عمل می آید، استفاده می شود.

روکش دهی واکسی Wax coating به صورت طبیعی روی سطح میوه ها و سبزیجات تشکیل می شود و از کاهش رطوبت آنها خصوصاً در فضول خشک جلوگیری می کنند و این روش از زمان های بسیار دور برای افزایش زمان ماندگاری میوه های تازه و خشک استفاده می شده است. موم زنبور عسل، پارافین و موادی از این قبیل جهت این کار مصرف می شده است.

پلی اتیلن ترفاتلات هایی PET که اخیراً به بازار عرضه می شوند نیز زیست تخریب پذیر می باشند.

این مواد قابلیت بازیافت شدن و سوختن به طور کامل را دارند اما مهمترین مزیت آنها تخریب آنها در خاک می باشد. به طوری که اگر مدت هشت هفته که در معرض خاک قرار گیرد به CO₂ و آب تخریب می شود و از طرفی باعث غنی شدن خاک می شود. با افروختن پلیمرهای طبیعی مانند نشاسته

تولید می شود. فیلم های تولید شده از پکتین مرکبات و نشاسته با درصد آمیلوز بالا استحکام بالایی دارند و منعطف می باشند و تا دمای ۱۸۰ درجه سانتی گراد پایدار می باشند. پکتین های همچنین با پلی وینیل الكل با نسبت های مختلف امتراج پذیر است.

زمینه های استفاده تجاری این فیلم ها در تولید پاکت های محلول در آب شوینده ها، حشره کش ها و کیسه ها و سیستم های تحویل بهداشتی و... می باشد. روش تولید این فیلم ها به صورت ریخته گری (Casting) محلول و خشک کردن با هوا در دمای محیط می باشد. فرم های بر پایه نشاسته که با اختلاط نشاسته با پلی استیک اسید تولید می شوند برای محافظت از محصولات نرم و حساس فله ای و محافظت آنها در برابر تکان های شدید و لرزش ها ضمن حمل و نقل مناسب می باشند.

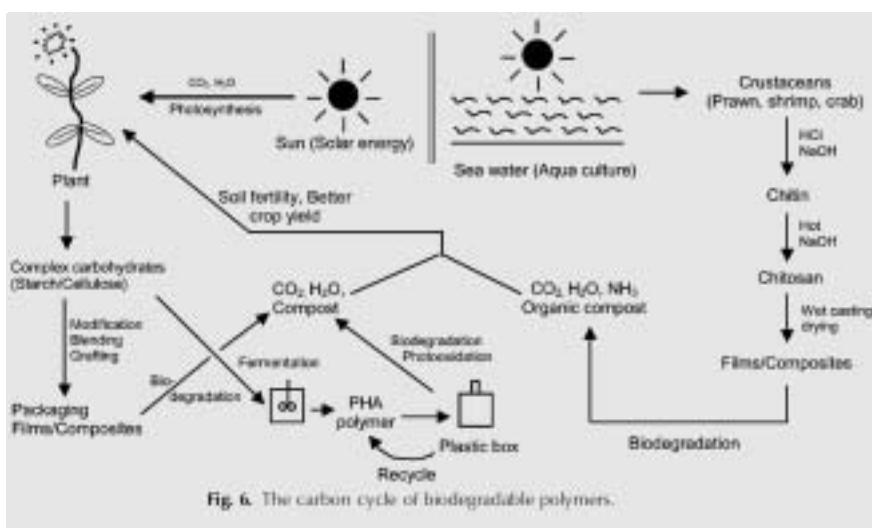
مواد مشتق شده از نشاسته مانند دکسترن ها یا گلوكزها به عنوان مواد تخمیر کننده استفاده گسترده ای دارند. گلوكز در اثر تخمیر به اسید لاکتیک تبدیل می شود که از این اسید می توان برای تولید پلیمرهای اسید لاکتیک و کوپلیمرهای آن استفاده کرد و استفاده از آنها به عنوان مواد زیست تخریب پذیر قابل توجه می باشد.

تخمیر باکتریایی گلوكز، اسید استیک و مواد غذایی موجب تشکیل پلی استرهای ترمپولاستیک مانند ۳ - هیدرولوکسی بوتیران (PHB) می شود که این پلیمرها چه به تنهایی و چه به صورت ترکیب با پلاستیک های مصنوعی یا نشاسته فیلم های بسته بندی عالی تولید می کنند.

فیلم های چیتوسان شبکه ای بوده استحکام بالاتری دارند. روکش های بر پایه چیتوسان در افزایش زمان ماندگاری میوه هایی مانند موز تاثیر زیادی دارند.

هیدرولوکلوریدهای پروتئینی که از منابع مختلف گیاهی و حیوانی به دست می آیند در ساخت بعضی روکش های خاص کاربرد دارند. این مواد نفوذناپذیری خوبی در برابر CO₂ دارند اما آب به بسته بندی مواد می کند. به عبارت دیگر با بسته بندی مواد غذایی به وسیله این مواد ارزش غذایی آنها حفظ می شود. Zein که جزء پروتئین ذرت می باشد با حل شدن در الکل های آلیفاتیک و ریخته گری Casting فیلم های صیقلی و مقاوم در برابر روغن ها grease به دست می دهد.

با افزودن گلیسیرین و یا با شبکه ای کردن، استحکام کششی فیلم بهبود می یابد. فیلم های

لاک های مورد مصرف در صنعت بسته بندی فلزی با پایه ورق قلع اندود و تاثیر نوع ورق بر عملکرد آنها

ارائه شده در همایش تولید و مصرف ورق قلع اندود در مجتمع فولاد مبارکه اصفهان

ماندان افتخی، افسین فتحی - از شرکت ماندان افتخی

علت بکارگیری لاک جلوگیری از انحلال لایه قلع و محافظت از سطح داخلی یا خارجی قوطی در برابر عوامل محیطی می باشد. رزین و سایر موادی که در ساخت لاک های مخصوص قوطی استفاده می شوند باید طبق معیار FDA ۱۷۵/۳۰۰ انتخاب شده و خواص لازم را داشته باشند. علاوه بر خواص لاک عوامل دیگری مانند جنس و کیفیت سطحی فولاد زیر پایه، خلوص و ضخامت پوشش قلع، نوع لایه روین و ضخامت لایه روغن نیز بر عملکرد نهایی لاک موثر هستند.

در این مقاله ارتباط ورق قلع اندود، لاک مصرفی و صنعت بسته بندی مورد بحث قرار می گیرد. همچنین به استانداردهای بین المللی مخصوص تولید اجزا مصرفی بسته های فولادی قلع اندود نیز اشاره می شود.

مقدمه

(کشورهای جهان سوم) مشاهده می شود به طوری که صرف نظر از تولید سر و کف در سال ۱۹۹۸ بیش از ۵۸۰ میلیارد عدد قوطی در جهان تولید شده است. در حال حاضر به علت ماهیت توسعه مضلات بسیاری در این صنعت دیده می شود که عمله ترین آنها عبارتند از:

- استفاده از ورق های بدون کیفیت و خارج از استاندارد
- مصرف مواد شیمیایی فاقد درجه غذایی که متناسفانه از لحاظ استانداردهای خواص فیزیکی و مکانیکی مقاومت بالایی را از خود نشان می دهد.

○ تولید کنندگان غیر بهداشتی با کارگاه های

معمولًاً اصطلاح بسته بندی فلزی اشکال مختلف قوطی مانند قوطی کنسرو، بشکه و گالن های فلزی را در ذهن تداعی می کند. ولی در واقع علاوه بر قوطی ملزومات دیگری مانند درب شیشه (درب جار)، تشک نوشابه، کپ دارویی، لوله های آلومینیومی، اسپری ها و قوطی های نوشابه نیز در این گروه قرار می گیرند. با توجه به رشد جمعیت، کمبود مشاغل و رکود اقتصادی و اساساً کمبود وقت در جوامع صنعتی دنیا تقاضا برای استفاده از غذاهای آماده افزایش می یابد. این در شرایطی است که رشد صنعتی بسته بندی حتی در کشورهای در حال توسعه

زیرزمینی
علاوه بر موارد فوق به دلیل معضلات اقتصادی، مصرف کننده تحت اغواه قیمت پایین قرار گرفته و به تبع آن کالای بدون کیفیت به بازار عرضه می گردد. بحث جهانی شدن نیز بر صنعت بسته بندی تاثیر گذاشته است. مواد غذایی و کارگر ارزان، وجود بنادر آزاد و نزدیکی به بنادر آزاد با اعتبار بین المللی مانند جبل علی، موقعیت ایران را در برتریت نسبی در تولید و بسته بندی صنایع غذایی قرار می دهد.

انواع لاک های شیمیایی

رزین ها و سایر موادی که در ساخت

جدول ۱ - انواع گروه های شیمیایی مصرفی برای پوشش قوطی

General type of resin And components Blended to produce it	Flexibility	Sulphide-stain Resistance	Typical uses	Comments
Oleo-resinous (drying oil and natural or synthetic resins)	Good	Poor	Acid fruits	Good general purpose range at relatively low cost
Sulphur-resistant oleo resinous (added zinc oxide)	Good	Good	Vegetables, soups (especially can ends or as topcoat over epoxy-phenolic)	Not for use with acid products: possible colour change with green vegetable, e.g. spinach
Phenolic (phenol or substituted phenol with formaldehyde)	Moderate-poor	Very good	Meat, fish, vegetables, soups	Good at relatively low cost but film thickness restricted by flexibility
Epoxy-phenolic (epoxy resins with phenolic resins)	Good	Poor	Meat, Fish, Vegetables, soups, beer and beverages (first coat)	Wide range of properties may be obtained by modifications
Epoxy-phenolic with zinc oxide (zinc Oxide added)	Good	Good	Vegetables, soups (especially can ends)	Not for use with acid products: possible colour change with some green vegetables
Aluminized epoxy-phenolic (metallic aluminium powder added)	Good	Very good	Meat products	Clean but rather dull appearance
Vinyl, solution (vinyl chloride-vinyl acetate co-polymers)	Excellent	Not applicable	Spray on can bodies, roller coating on ends, as topcoat for beer and beverages	Free from flavour taints; sensitive to soldering heat and not usually suitable for direct application to tinplate
Vinyl, organosol or plastisol, (High molecular weight vinyl resins suspended in a non-solvent)	Good	Not applicable	Beer and beverage topcoat on ends, bottle closures, drawn cans for sweets, pharmaceuticals, tobacco	As for vinyl solutions but giving a thicker, tougher layer
Acrylic (acrylic resin, usually pigmented white)	Very good in some ranges	Very good when Pigmented	Vegetables, soups, prepared foods containing sulphide stainers	Attractive clean appearance of opened cans
Polybutadiene (hydrocarbon resins)	Moderate-poor	Very good if Zinc oxide is added	Beer and beverages first coat. Vegetables and soups if with ZnO	Cost and, hence, popularity depends on country

لак‌های داخل قوطی استفاده می‌شوند باید با استناد به روش FDA ۱۷۵.۳۰۰ انتخاب شوند و پس از آن نیز در آزمون‌های کیفی نتیجه لازم را کسب کنند. در ساخت انواع لак، ابتدا از رزین‌های Oleo-Resinous استفاده می‌شود اما به تدریج رزین‌های مصنوعی جایگزین آنها شدن. انواع رزین‌های مصنوعی عبارتند از:

۰ الکیدها

۰ پلی استر

۰ وینیلها

۰ ارگانوسول‌ها (PVC) با وزن مولکولی بسیار بالا که در هیدروکربن‌ها توزیع شده است و دارای پلاستی سایز مناسبی مانند DOP و سایر افزودنی هاست)

۰ وینیل الکیدها

۰ فنلیک‌ها (که به علت انعطاف‌پذیری ضعیف آنها کاربردشان به قوطی‌های سه تکه و بدون لبه‌بندی (Bead) و برای پوشش‌دهی سر و کف محدود شده است)

۰ اپوکسی‌ها (همراه با فنلیک‌ها، استرها، پلی‌آمیدها و آمینوها بکار می‌روند)

۰ اپوکسی فنلیک‌ها (انعطاف‌پذیری بالا، مقاومت شیمیایی و چسبندگی عالی)

۰ اپوکسی آمینوها (مقاومت شیمیایی بالا)

۰ اپوکسی استرها

۰ اپوکسی پلی‌آمیدها

۰ اکریلیک و اکریلات‌ها

دلایل استفاده از لак به عنوان پوشش محافظ ورق قلع اندواد

با توجه به لایه‌های محافظ فولاد پایه (شکل ۱) علت اعمال لак، محافظت داخل یا خارج قوطی، جلوگیری از حل شدن لایه قلع و همچنین ممانعت از تهاجم عوامل محیطی می‌باشد. آن‌چه فروش قوطی و به عبارت دیگر محصول کنسرو شده را تضمین می‌نماید، مناسب بودن ظاهر قوطی هنگام عرضه و مصرف می‌باشد. حتی اگر بعضی از تغییرات مضر نباشند، از نظر کیفیت ظاهری لاق دیده می‌شود. در صورتی که سطح ورق قلع اندواد پوشش داشته باشد تغییر رنگ بسیار زیادی در سطح داخلی قوطی مشاهده می‌شود در شرایطی که فلز پایه قوطی رویین شده باشد این تغییر رنگ در خراش‌های موجود روی لاق دیده می‌شود. در صورتی که pH کمتر از ۶ باشد سولفید هیدروژن در قسمت بالای قوطی باعث تشکیل سولفور آهن می‌شود که ممکن است باعث تغییر رنگ محتويات قوطی شود. لاق کاری باید بتواند لکه‌های ایجاد شده در طی این عملیات را بپوشاند. برای محصولاتی که این پدیده در آنها بسیار شدید است لاق‌های داخلی باید دارای رنگدانه اکسید روی باشد. زیرا این گونه لاك‌های صدفی رنگ هستند و پس از حمله

عمر قوطی را افزایش می‌دهند. فرایندهای الکتروشیمیایی درون قوطی اغلب باعث انحلال مقداری قلع می‌شود. ثابت شده است در صورتی که ترکیب شیمیایی و پوشش قلع ورق فولادی پایه مناسب باشد و قوطی بر طبق استانداردهای مناسب ساخته شود قلع آزاد شده که وارد

Size	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
White Coating	✓	✓	✓			✓						✓	✓
Varnish	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Lacquer				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

۲- انواع رزین‌ها و مصارف نهایی آنها

1	Alkyd
2	Acrylic
3	Epoxy-Ester
4	Epoxy-Phenolic
5	Epoxy-Acrylate
6	Epoxy- Amino
7	Oleo-Resinous
8	Organosol
9	Polybutadiene
10	Phenolic
11	Polyester- Phenolic
12	Polyester
13	Vinyl

سولفور، ترکیب سفید رنگ سولفید روی را تولید خواهد کرد. بنابراین در واقع تغییر رنگی مشاهده نخواهد شد (دقیق کنید که لکه‌های سولفوری فقط ظاهر قوطی را نامطلوب می‌کند و هیچ صدمه‌ای به مواد غذایی نمی‌زند).

سازگاری ورق قلع اندواد و محصول غذایی
دستورالعمل‌های عمومی در مورد بسته‌بندی محصولات غذایی در انواع ورق قلع اندواد در جدول (۳) آورده شده است. با بررسی مشخصات فنی ورق قلع اندواد می‌توان ورق مناسب برای بسته‌بندی یک نوع محصول غذایی را انتخاب نمود. میزان خلوص فولاد پایه اهمیت زیادی دارد زیرا پس از پوشش‌دهی قلع گاهی با حفره‌هایی مواجه می‌شویم که ناشی از ناخالصی موجود در فولاد پایه می‌باشند. میزان پوشش قلع تاثیر زیادی در عملکرد ورق دارد. هر چه لایه قلع ضخیمم تر باشد، احتمال غیر یکنواخت بودن پوشش قلع کمتر است ولی باید دقت داشت که مقدار قلع بیشتری در داخل محصول غذایی حل می‌شود که از آن باید به شدت جلوگیری شود زیرا در غیر این صورت با خورندگی بدنه فولادی مواجه خواهیم شد. امروزه تکنولوژی امکان ایجاد پوشش قلع نازک ولی با ضخامت و یکنواختی کافی را فراهم آورده است. جدول (۴) نمونه‌ای از انتخاب نوع لاق را با توجه به نوع ورق و

محصول خوارکی می‌باشد اثر نامطلوبی بر سلامت انسان نخواهد داشت (در اغلب کشورها تا ۲۵۰ ppm قلع مورد قبول است البته در مورد بعضی از مواد غذایی مانند غذا برچه و آب میوه حد مجاز ورود قلع به محتويات قوطی کمتر است. در شرایطی که روش پوشش دهی قلع مناسب نباشد و یا میزان قلع بر سطح بیش از استانداردهای بین‌المللی باشد مقدار قلع زیادی حل خواهد شد و باعث بروز مشکلات گوارشی (به همراه سوزش معده) می‌شود. گاهی ورود قلع باعث بروز تغییرات ظاهری در محلول می‌گردد به عنوان نمونه ورود مقادیر بسیار جزیی قلع باعث کردن شدن رنگ و تغییر طعم ماء الشعیر (آجچو) می‌گردد. بنابراین برای پوشش داخلی قوطی ماء الشعیر لازم است تا از چند لایه لاق بر روی فلز استفاده شود.

مقدار مجاز فلرات ورودی به غذا و محدودیت‌های آنان به طور مداوم در حال بررسی است (می‌توانید با مراجعة به سایت FDA از آخرین تغییرات مطلع شوید).

ترکیبات گوگردار مانند پروتئین‌ها و موارد مشابه در بسیاری از محصولات حیوانی و نباتی وجود دارد. در عملیات حرارتی دهی این ترکیبات شکسته شده و گوگرد آزاد می‌کنند که به دنبال آن یون‌های هیدروسولفایدی و سولفید هیدروژن تشکیل می‌شود. در صورتی که سطح ورق قلع اندواد رویین نشده باشد تغییر رنگ بسیار زیادی در سطح داخلی قوطی مشاهده می‌شود در شرایطی که فلز پایه قوطی رویین شده باشد این تغییر رنگ در خراش‌های موجود روی لاق دیده می‌شود. در صورتی که pH کمتر از ۶ باشد سولفید هیدروژن در قسمت بالای قوطی باعث تشکیل سولفور آهن می‌شود که ممکن است باعث تغییر رنگ محتويات قوطی شود. لاق کاری باید بتواند لکه‌های ایجاد شده در طی این عملیات را بپوشاند. برای محصولاتی که این پدیده در آنها بسیار شدید است لاق‌های داخلی باید دارای رنگدانه اکسید روی باشد. زیرا این گونه لاك‌های صدفی رنگ هستند و پس از حمله

شده این حفره ها به نام Eye holes معروفند.
عواملی که مانع از پوشیدگی کامل سطح
توسط لاق می شوند عبارتند از:

۵ ذرات غبار

۶ روغن اضافی روی سطح

۷ اعمال لاق روی ورق های بسیار سرد

۸ ناسازگاری سطح بالاک به علت روین سازی
نامناسب

در بعضی موارد با پیش گرم کردن ورق ها
قبل از اعمال لاق می توان مشکل خیس
شدن را بر طرف نمود. این عمل پرهزینه
است و به عنوان راه حل موقت بکار گرفته
می شود.

چسبندگی لاق خاصیت بسیار مهمی
است. معمولاً نقص چسبندگی لاق به سه
صورت مشاهده می شود:

۹ ترک دار شدن و بلند شدن ترک ها طی
عملیات مکانیکی مانند چند پیچه کردن (ing),
لبه بندی (Beading) و حلقه کردن
(Ringing)

۱۰ پوسته شدن در طی عملیات حرارتی
خصوصاً برای پوشش های بیرونی
۱۱ سست شدن در اثر خوردگی و گسترش آن
توسط خراش یا عوامل دیگر
با توجه به این که روین سازی ورق
قلع اندواد دارای تاثیر بسیار زیادی روی
چسبندگی لاق می باشد لازم است تا این
عمل در نهایت دقت انجام گردد.

روین سازی ورق قلع اندواد

روین سازی ضعیف یا بیش از حد
می تواند اثرات نامطلوبی را ایجاد نماید.
معمولآً برای ورق قلع اندوادی که لاق زنی
می شود مقدار کروم حدود ۰/۵ میکرو گرم بر
سانیتمتر مریع مناسب است. این لایه کروم
سطح محافظی را که در زمان انبارداری پایدار
است تشکیل می دهد.

تجزیه و محاسبات نشان می دهد در
شرایطی که شکل دهی قوطی معمولی باشد

استفاده از ورق های قلع اندواد با روین سازی
نوع ۳۰۰ و ۳۱۱ در مقایسه با نوع
۲۱۴ چسبندگی بهتر و قابلیت خیس کنندگی
مناسب تری را برای لاق فراهم می نماید.

در شرایطی که تغییر شکل ورق در
عملیات قوطی سازی زیاد باشد بهتر است از
ورق با روین سازی نوع ۳۰۰ استفاده شود.

در شرایطی که قوطی محتوى مواد سولفوردار
(مانند ماهی و گوشت) باشد روین سازی
نوعی حفاظت در برابر تشکیل سولفور قلع
(حال مرمرین) ایجاد می کند. در این شرایط

۵- به آب سرد کن نباید عامل خیس کننده (مانند
عوامل اسیدی) اضافه شود.

۶- آبکشی قوطی ها سریع باشد و زود خشک
شوند.

۷- شرایط حمل و انبارش مناسب باشد (برای
مثال عدم استفاده یا استفاده ناصحیح از Wrap
(Shrink

عملیات روین سازی بهینه می تواند به
مقاآمت مناسب در برابر عوامل جوی منجر
شود اما لازم به ذکر است که پوشش های
حاصل از روین سازی در طی عملیات
قوطی سازی آسیب می بیند بنابراین رعایت
استانداردهای روین سازی برای جلوگیری
از ضایعات زودرس ضروری می باشد.

عوامل مؤثّر بر کارایی لاق

در صورتی که لاق نتواند به خوبی سطح
ورق قلع اندواد را خیس نماید جاهای خالی
دایره ای یا بیضوی شکل در سطح ورق لاق
خورده بعد از مرحله پخت پدیدار خواهد

پوشش قلع نمایش می دهد.

خوردگی خارجی قوطی

زنگ زدگی اصلی ترین خوردگی سطح
بیرونی قوطی کنسرو است که در محل
حفره های پوشش قلع ایجاد می شود.
مهمنترین عامل از بین رفتن قوطی توسط
زنگ زدگی، نازک بودن لایه قلع بکار رفته در
ورق قلع اندواد می باشد. برای جلوگیری از
ضایع شدن قلع در قسمت بیرونی قوطی
توسط عوامل محیطی، موارد زیر باید رعایت
شود:

۱- از آب ناخالص و املاح دار و با pH های
 مختلف به هنگام عملیات استریلیزاسیون
استفاده نشود.

۲- مقدار اکسیژن موجود در ناحیه اطراف قوطی
در زمان فرایند به حداقل برسد.

۳- زمان حضور قوطی در واحد فرایند کاهش
یابد.

۴- زمان سرد شدن قوطی کاهش یابد.

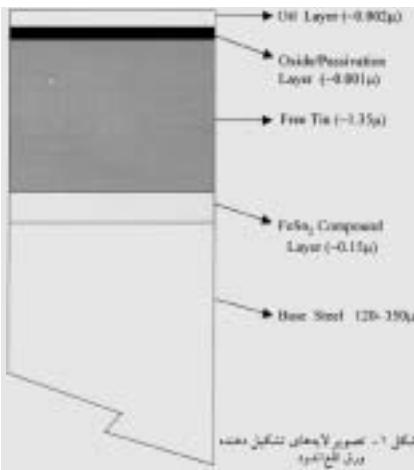
جدول ۳- دستورالعمل کلی بسته بندی محصولات غذایی در انواع ورق قلع اندواد

Gauge wise		End Use and Top/Bottom of Cans
A. DOUBLE	REDUCED (DR)	
Thickness (in mm)		
0.17		Body for Instant Coffee Can, Edible Oil, Vanaspati and Ghee.
0.18		Body for Instant Coffee Can, Baby Food, Edible Oil, Vanaspati and Ghee.
0.19		Body for No. 1 Tall built-up Can and Vanaspati.
0.21		15 Kg tin container for cooking medium packaging.
0.22		Body for A 2½ Cans for cooking medium packaging

B. SINGLE REDUCED (SR)		End Use
Thickness (in mm)		
0.19		Lids for welded baby food Cans.
0.19		Baby food Can, condensed milk Body
0.19		Components (ends) for baby food Cans.
0.20		Battery jackets, welded baby food Cans and components
0.20		Lug caps, coconut oil Cans.
0.21		1 kg paint containers, 15 kg. DR containers, ghee containers.
0.22		2 kg ghee containers.
0.22		2 kg (ends) components.
0.22		No. 1 Tall cheese/butter Can, lugcaps.
0.22		4 ltr. Beaded Cans for paints.
0.24		Crown corks, 5 kg ghee containers, Lube containers, A 2.5 kg components, Pesticide
0.24		4 ltr. Paint containers. Crown corks. Crown corks.
0.25		Crown corks.
0.25		A 2.5 body, Lube containers.
0.25		5 ltr. Petroleum Cans.
0.26		Double (4 liters) Ring/Lid for 4-ltr. paint.
0.28		5 kg. containers, A-10 , OTS Cans, A-79, 16.5 kg. cashew tin.
0.28		15 kg. containers top / bottom size.

جدول ۴- دستورالعمل کلی بسته بندی تینپلیت

Designation	Aimed Rockwell Hardness range 30T	Characteristics	Typical usages
T-2	50-56	Moderate drawing where some stiffness is required	Rings and plugs, some tops, closures, shallow drawn and specialized can parts.
T-2.5	52-58	Combines the characteristics Of T-2 & T-3	Battery cap bodies, Small can ends and bodies.
T-3	54-60	Shallow drawing, General purpose, with fair degree of stiffness to minimum fluting.	Can ends and bodies, Large diameter Closures, crown caps
T-4	58-64	Moderate stiffness	Can bodies, crown caps and closures.
DR-8	70-76	Proof Stress: 550(+/-) 70 N/mm ²	Small diameter round can bodies and ends.

نامناسب سطح یا لایه نامناسب قلع کاهش می‌یابد.

به طور کلی سطوحی که زبرتر باشند یا تحت عملیات تکمیلی ویژه‌ای قرار گیرند مناسب نخواهند بود. ورق قلع اندواد با ضخامت قلع بسیار کم نیز در مواردی که تحت شکل دهی زیادی قرار گیرد چسبندگی لاق ضعیفی خواهد داشت.

مراجع

- 1- T. A. Turner, "Canmaking; the thechnology of metal protection and decoration"
- 2- Kirk-Othmer, "Encyclopedia of Chemical Techology"
- 3- "Guide to tinplate", International tin research institute
- 4- M. E. Warwick and B. J. Shirley, Tran. Inst. Met. Finish, (1980)

Epoxy-phenolic On E. 2.8 tinplate	ZnO pigmented Epoxy-phenolic E. 2.8	Organosol on TFS	Epoxy-phenolic Meat-release Lacquer	Two coats Epoxy-phenolic on 11.2 gsm tinplate
Stews/casseroles (2)	Solid meats	Stews/casseroles	Solid meats	Shellfish in vinegar
Sliced meats Fish (2)	Poultry	Poultry	Fish	
	Stews/casseroles (1)	Offal	Milk puddings (1)	Pickled vegetables
		Sliced meats		Red fruits
Sweetened condensed milk	Offal	Milk puddings (2)	Custard	Tomato soups (lacquered cans)
	Shellfish in brine			
	Fish (1)	Custard		
White fruits (1)	Milk puddings (2)	White fruits (2)		
Vegetables Tomato (plain cans)	Vegetables (Heavy stainers)	Vegetables		
	Soups (meat based)	Soups (meat based)		
	Soups (crustacean)			

جدول ۴- انتخاب نوع لاق با توجه به
محصولات غذایی
(۱) کارایی بالا (۲) انتخاب درم

شکل دهی زیادی دارد، حفاظت توسط روین سازی نوع ۳۱۱ و ۳۱۴ وجود نخواهد داشت. استفاده از روین سازی نوع ۳۰۰ برای زمان‌های انبارداری بیشتر از ۲ سال و شرایط جغرافیایی مرطوب و گرم مناسب نمی‌باشد زیرا اکسید قلع در مقادیر بیش از 40C/m^2 تشکیل می‌شود.

تجربه نشان می‌دهد در مقدار اکسید قلع بیش از 100C/m^2 علاوه بر پدیدار شدن رنگ زرد روی سطح، چسبندگی نیز کاهش می‌یابد (شکست cohesive در لایه اکسید قلع) همچنین چسبندگی لاق به واسطه زبری

به دلیل نیاز به مقاومت بالا در برابر حالت مرمرین از روین سازی نوع ۳۱۱ و ۳۱۴ و یا با در خواست مشتری از نوع ۳۱۴ برای ورق قلع اندواد که در مراحل بعدی لاق زنی می‌شود استفاده می‌گردد. در این موارد از روین سازی نوع ۳۰۰ استفاده نمی‌شود.

با استفاده از لاق مناسب می‌توان مقاومت در برابر مرمرین شدن را فراهم نمود. این لاق‌ها با پوشاندن کامل بدنه از واکنش قلع و سولفور جلوگیری می‌کنند. ساخت و مصرف لاق مناسب ضرورت زیادی دارد زیرا در مورد قوطی‌هایی که فرایند تولید آنها

پنکه‌های غول آسای Airvolution مناسب کارگاه و کارخانه

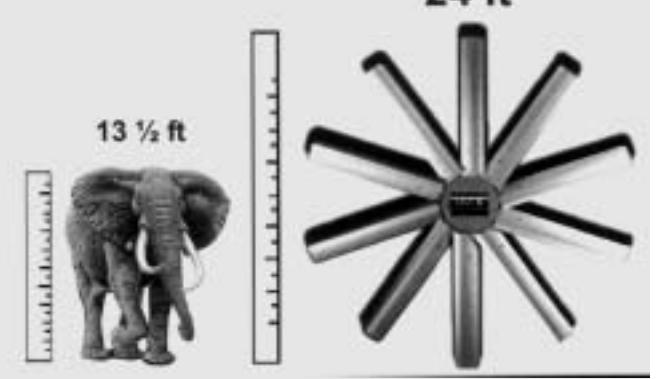
باعث خنکی و تهویه هوا می‌شود. آنها همچنین در طول ماههای سرد سال باعث چرخش هوای گرم متصاعد شده از سیستم‌ها در فضا می‌شوند.

سازنده این پنکه‌ها معتقد است تمامی این مزایا برای داشتن نیروی کارشاداب و فعل می‌باشد و به طرز محسوسی باعث کاهش هزینه‌های مصرف انرژی و هزینه‌های ثابت می‌شود. این همان پولی است که صاحب کارگاه می‌تواند در جیب خود بگذارد یا به پیشرفت تجارت‌ش کمک کنند.

www.environorth.com

بزرگ‌پنکه‌های ساخت MacroAir Technologies خنک کنندگی، گرم کنندگی و تهویه هوا را دارا می‌باشد که در هیچ HVAC یا سیستم‌های پنکه با سرعت بالا این مزیت‌ها دیده نمی‌شود. پنکه‌های هوایی در قطرهای ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۶ و ۲۴ فوتی موجود می‌باشند. (هر فوت نزدیک به ۳۳ سانتی‌متر است)

پنکه‌های Airvolution HVLS بدون این که گرد و غباری به پا کند

اطلاعیه سازمان صنایع کوچک ایران

- هزینه های متغیر تولید و تعیین قیمت تمام شده برای هر یک از محصولات
محاسبه قیمت فروش
- تعیین ارزش افزوده
- سهم منابع داخلی
- نقصه سر به سر
- نرخ سالهای برگشت سرمایه و سرمایه گذاری سرانه
- تجزیه و تحلیل و ارزیابی طرح بر اساس ملاحظات مالی و اقتصادی.

آنها ارزش مواد اولیه
- تامین انرژی و خدمات نیروهای انسانی
- برآوردهزینه های سرمایه ای و از جمله ارزش دستگاه ها و تجهیزات خط تولید
- برآوردهزینه های ثابت و سرمایه در گردش
- کل سرمایه گذاری
- میزان و شرایط اخذ و بازپرداخت وام بانکی
- محاسبه هزینه های استهلاک
- تعمیر و نگهداری (عملیاتی غیر عملیاتی)
- برآوردهزینه های ثابت تولید

به اطلاع کلیه علاقمندان به سرمایه گذاری و یا توسعه واحد های کوچک صنعتی می رساند سازمان صنایع کوچک ایران با بهره گیری از تجربیات قبلی و همکاری کارشناسان خبره و صاحب نظر صنعتی و به روز کردن اطلاعات و مشخصات فنی و تخصصی طرح ۵۵۰ کوچک صنعتی همراه با توجیه اقتصادی و با حداقل سرمایه گذاری در بخش های صنایع (برق الکترونیک- نساجی و ...) آماده است

مشروح اطلاعات مربوطه به هر طرح را در اختیار علاقمندان به سرمایه گذاری ها و یا توسعه واحد های کوچک صنعتی قرار دهد.
علاقمندان به سرمایه گذاری و بهره گیری از مطالعات و اطلاعات می توانند با تکمیل فرم تقاضا و واریز مبلغ پنجاه هزار ریال به ازای هر طرح به حساب ۱۰۸ خزانه داری کل نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (قابل واریز در کلیه شعب بانک ملی) درخواست خود را همراه با فیش بانکی به آدرس تهران- صندوق پستی ۱۵۸۷۵-۰۱۷۸ ارسال فرمایند. لازم به یادآوری است طرح های مورد تقاضا حداقل به مدت ده روز پس از مجموعه اطلاعات و ویژگی های مشمول طرح های کوچک صنعتی:

- مشخصات فنی محصول
- حد استاندارد ملی و جهانی محصول
- ارزیابی روشهای مختلف تولید و گزینش روشن بهینه - تشریح دقیق و جامع فرآیند منتخب
- بررسی مراحل و شیوه های کنترل کیفیت محصول
- تعیین و محاسبه ظرفیت، برنامه تولید، شرایط و عملکرد واحد های تولیدی
- بررسی مشخصات فنی و نقش هر یک از مواد اولیه در محصول و میزان مصرف سالانه

- بررسی و اعلام مشخصات دستگاه ها و تجهیزات خط تولید و انرژی مصرفی
- تعیین مشخصات ضروری تاسیسات عمومی
- تجزیه و تحلیل و محاسبه تعداد و مشخصات نیروهای انسانی مورد نیاز واحد
- محاسبه کلیه سطوح زیر بنایی لازم شامل (سالن تولید، انبار، تاسیسات، آزمایشگاه، ساختمان اداری و خدماتی)
- برنامه زمان بندی اجرای پروژه
- برآوردهزینه های اصلی واحد و از جمله

۳-۱۱۵ نوار چسب عایق پلی استر

۳-۶۱ شیلنگ های فشار قوی

۳-۱۱۶ نوار خود چسب پلاستیکی

۳-۶۴ طناب پلاستیکی

۳-۲۱ واشر (نوع)

۳-۶۵ طناب پلی پروپیلن

۳-۲۲ واشر آب بندی لاستیکی

۳-۶۶ طروف یکبار مصرف

۳-۲۴ ورق پلاستیکی ABS

۳-۷۰ فیلم استرج

۳-۱۲۵ ورق پلی استر

۳-۷۲ قطعات فایبر گلاس

۳-۱۲۶ ورق پلی کربنات و متاکریلات

۳-۷۳ قطعات لاستیکی

۳-۱۲۷ ورق های کنگره ای پلاستیکی

۳-۷۵ کارتون پلاستیکی

۳-۱۲۸ ورق های لاستیکی اسفنجی

۳-۷۸ PVC فیوش

۳-۱۲۹ ورق های مسطح PP و PS

۳-۸۲ کتینگ پلاستیک بر روی مقوا

طرح های تیپ صنایع خودرو

قوه محركه

۶-۲۸ چراغ راهنمای و خطر

۶-۳۰ داشبورد خودرو

۶-۳۲ درب دلکو و چکش برق

۶-۴۸ زه پلاستیکی درب و بدنه نخودرو

۶-۶۰ صافی بنزین و سانط نقلیه

۶-۷۰ قطعات پلاستیکی خورد

طرح های تیپ صنایع لوازم خانگی

۹-۲۱ کارد با دسته پلاستیکی

۳-۶۱ شیلنگ های فشار قوی

۳-۶۴ طناب پلاستیکی

۳-۶۵ طناب پلی پروپیلن

۳-۶۶ طروف یکبار مصرف

۳-۷۰ فیلم استرج

۳-۷۲ قطعات فایبر گلاس

۳-۷۳ قطعات لاستیکی

۳-۷۵ کارتون پلاستیکی

۳-۷۸ PVC فیوش

۳-۸۲ کتینگ پلاستیک بر روی مقوا

۳-۸۴ کیسه پلاستیک

۳-۸۵ کیسه گونی پلی پروپیلن

۳-۸۷ گل ها و گیاهان مصنوعی

۳-۸۸ گیره درخت آویز پلاستیکی

۳-۹۳ لوله و اتصالات پلی اتیلن

۳-۹۴ لوله و اتصالات پی وی سی

۳-۹۵ لوله و اتصالات خرطومی

۳-۹۶ لوله های روکش شده PVC

۳-۱۰۱ محصولات پلاستیکی

۳-۱۰۳ مشمع

۳-۱۰۴ مصنوعات جوش پلاستیکی

۳-۱۱۱ نوار آب بندی تفلون

۳-۱۱۲ نوار پلاستیکی دور شیشه

۳-۱۱۳ نوار چسب برق

۳-۱۱۴ نوار چسب سلوفانی

کد طرح عنوان

طرح های تیپ صنایع برق و الکترونیک

۱-۸ بلند گوی پلاستیکی

۱-۹ دو شاخه و سریچ

۱-۱۰ کابل آتن تلویزیون رنگی

۱-۱۱ کابل های کواکسیال (نوع)

طرح های تیپ صنایع شیمیایی و پتروشیمی

۲-۴ آبکاری قطعات پلاستیک

۲-۱۴ بازیافت فیلهای پلاستیکی

۲-۱۵ برس سر و شانه پلاستیکی

۲-۱۷ پروفیل لاستیکی

۲-۱۹ پودر کربنات کلسیم مکانیزه

۲-۲۱ پوشش مصنوعی سوسیس و کالباس

۲-۲۴ تخت کفش PVC

۲-۲۵ ترموس و یخدان

۲-۲۷ چراغ قوه پلاستیکی

۲-۳۱ حصار پلاستیکی

۲-۳۴ خودکار

۲-۳۸ دکمه های پلاستیکی

۳-۴۳ رزین باکالیت

۳-۴۴ رزین پلی استر غیر اشیاع

۳-۶۰ PVC شیلنگ

صنایع بسته بندی به بند یزد

● تولید کننده تسمه بسته بندی پلاستیکی (PP)

● از سایز ۶ تا ۱۹ میلی متر، ماشینی و دستی

● مبتكر تولید تسمه دورنگ در ایران

● نماینده انحصاری شرکت PANTECH INTERNATIONAL برای

دستگاه های تسمه کشی پرتاپل ZAPAK با منبع تغذیه برق و باطری

● نماینده رسمی شرکت JOINPACK

● طراحی و اجرای اتوماسیون تسمه کشی، گارانتی و خدمات پس از فروش

یزد: شهرک صنعتی، صندوق پستی ۸۹۱۹۵/۱۸۵

تلفن: ۰۳۵۱-۰۵۲۲۲۰۸ فکس: ۰۳۵۱-۰۵۲۳۰۱۵۴

www.behband.com

info@behband.com

بازیافت هر تن کاغذ ۱۷ درخت را از خطر قطع شدن حفظ می کند

ایالات متحده آمریکا روزانه ۲۵۰ هزار تن کاغذ و مقوا تولید می کنند. در سال ۱۹۹۹ این کشور توانست ۴۵ درصد از کل تولیدات خود را بازیافت کند.

در ادامه آمده است: با وجود آن که ایران دارای منابع جنگلی زیاد است ولی صنعت کاغذسازی خصوصاً صنعت بازیافت کاغذ از رونق چندانی برخوردار نیست و قسمت اعظم بازار کاغذ کشور از طریق واردات تامین می شود و کارخانه های کاغذسازی خوزستان و... ظرفیت تولید پایینی نسبت به حجم واردات دارند.

تقريباً آمارهای موجود در کشورهای در حال توسعه و نیمه صنعتی جهان در مقایسه با آنها نشان می دهد: با توجه به اين که فرهنگ مطالعه در ایران چندان حاکم نیست به طبع آن مصرف کاغذ در ایران نیز کمتر از کشورهایی مانند آمریکا می باشد. با این وضع اگر فرض کنیم حتی یک درصد زیاله های شهری تهران را کاغذ تشکیل می دهد می توان گفت در هر روز چه قدر کاغذ به صورت زباله در شهری مانند تهران به هدر می رود.

پژوهشگران پیشنهاد کرده اند که در مورد فایده های اقتصادی و زیست محیطی فرآیند بازیافت کاغذ باید به جامعه آگاهی داده شود و برای تشویق مردم جهت مشارکت در امر بازیافت کاغذ، هر کیلوگرم کاغذ بازیافتی قیمت گذاری شود و در قبال جمع آوری کاغذ باطله به افراد پول پرداخت شود، همچنین مشارکت سرمایه گذاران جامعه، در امر بازیافت کاغذ جلب شده و شهرداریها نیز در فرآیند بازیافت کاغذ فعالانه مشارکت داشته باشند. همچنین در سطح شهر نمایندگی هایی برای خرید کاغذ باطله و در دانشگاههای مرکزی جهت تحقیق در این زمینه دایر شود.

ایستا/نتایج یک پژوهش نشان داد که صنعت بازیافت کاغذ علاوه بر سودآور بودن آن باعث می شود آلودگی آب تا ۳۵ درصد، آلودگی هوا تا ۷۴ درصد و مصرف انرژی تا ۵۴ درصد کاهش پیدا کرده و ۱۷ درخت متوسط به ازای هر تن کاغذ حفظ شود.

در پژوهشی که براساس آن «فرآیند بازیافت کاغذ و فوائد اقتصادی و زیست محیطی» مورد بررسی قرار گرفت، حاکی از آن است که صنعت کاغذسازی پنجمين صنعت بزرگ مصرف کننده انرژی در دنیا است که به ازای هر تن محصول، انرژی بیشتری نسبت به یک تن محصول ضایع استیل و آهن مصرف می کند.

کاغذ تقریباً ۴۰ درصد کل ضایعات شهری را در بعضی از کشورها مانند ایالات متحده آمریکا تشکیل می دهد. همچنین صنعت کاغذسازی در دنیا نسبت به صنایع دیگر، آب بیشتری به ازای هر تن محصول مصرف می کند و سطح بالایی از آلودگی آب و هوارا به وجود می آورد. براساس آمار به دست آمده، در کشورهای صنعتی هر شخص به طور متوسط در یک سال ۱۶۴ کیلوگرم کاغذ و در کشورهای در حال توسعه هر شخص به طور متسط ۱۸ کیلوگرم کاغذ در سال استفاده می کند.

نتایج این پژوهش حاکی از آن است که مصرف کاغذ در کشورهای در حال توسعه به شدت در حال افزایش است. در حدود ۸۰ درصد مردم جهان کمتر از ۳۰ تا ۴۰ کیلوگرم در یک سال به ازای هر فرد مصرف کاغذ دارند و ایالات متحده آمریکا ۳۰ درصد کل کاغذ جهان را مصرف می کند و از کل کارخانه تولید کاغذ در آمریکا ۴۵۰ کارخانه از کاغذهای باطله برای تولید کاغذ استفاده می کند و در مقیاس جهانی هر ساله بیشتر از ۹۵ میلیون تن کاغذ باطله برای تولید کاغذ جدید بازیافت می شود. امروزه

شرکت ورق کارتون کرج

سهامی خاص شماره ثبت ۵۵۵۳

تولیدکننده انواع ورق کارتون سهلا تا عرض ۲ متر

نشانی: کرج، مهر ویلا، میدان مادر، ساختمان سروناز، طبقه اول، تلفن: ۰۲۶۱ (۲۷۰۳۹۹۳) تلفکس: ۰۲۶۱ (۲۷۰۴۵۵۵)

کارخانه: جاده اشتهراد، ناحیه صنعتی کوثر، تلفن: ۰۲۶۲ (۲۸۲۲۲۹۰) تلفکس: ۰۲۶۱ (۲۸۲۲۲۹۱)

صناعی ماشین سازی حرفه و فن

نخستین سازنده

ماشین دایی کات فکی

در سایزهای مختلف

و جلد کن شومیز در ایران

تلفن دفتر: ۰۲۶۱ (۳۹۲۲۲۶۰) تلفکس: ۰۲۶۱ (۳۹۲۲۲۶۱)

کارخانه: ۰۲۶۱ (۰۲۹۲۳۳۲۳۶۵)

تیهیه کننده: ر.م.الف

معرفی استانداردهای جهانی بسته بندی

مقدمه / استاندارد عبارت است از رعایت اصول و ضوابطی در تولید کالا که کیفیت مطلوبی را برای کالای تولید شده به دنبال داشته باشد.

سوابق گذشته تاریخی و آثار به جا مانده در موزه‌ها گویای این واقعیت است که کیفیت مطلوب کالا و انجام صحیح خدمات از دیرباز مورد توجه انسان بوده است و امروزه نیز استاندارد در تمامی کشورها به عنوان یک پدیده در تولید کالاهای خدمات مختلف مورد توجه قرار گرفته است و هر کشوری برای این که بتواند در بازارهای جهانی رقابت کند نیاز به رعایت معیارهای استاندارد پذیرفته شده در محافل ملی و جهانی را دارد. کار استاندارد کردن صنعتی در برخی از کشورها از حدود دو قرن پیش آغاز شده است و قدیمی ترین اصل استاندارد که پایه‌های تولید انبوه را نیز به وجود آورده، اصل قابلیت تعویض پذیری و کاهش تنوع نبوده است. اولین موسسه ملی استاندارد کشور انگلستان در سال ۱۹۰۱ تأسیس شد.

در این مقاله ضمن اهمیت دادن به رعایت اصول استانداردهای بسته بندی، نسبت به معرفی بعضی سازمان‌های جهانی و استانداردهای بسته بندی تدوین شده آنها جهت اطلاع‌رسانی پرداخته شده است.

خلاصه ISO گفته می‌شود. هدف این سازمان پیشرفت موضوع استاندارد کردن و سایر فعالیتهای وابسته به آن در جهان به جهت تسهیل مبادلات کالاهای در سطح بین‌المللی و همچنین افزایش توسعه همکاری در زمینه‌های فرهنگی، علمی، تکنولوژی و اقتصادی می‌باشد. در این جابر آن هستیم که مهمترین استانداردهای ISO در خصوص بسته بندی، رانم برده و معرفی کنیم.

پانوشت .
۱- در سال ۱۹۴۴ کمیته هماهنگی استانداردهای ملل متحد (UNSCC) به وجود آمد که در آن مؤسسات ۱۸ کشور شرکت داشتند و این کمیته در حقیقت جایگزین اتحادیه قبلی ISA شد.

شالوده همکاری‌های بین‌المللی را در زمینه استانداردهای ملی بناء نهاد و تلاش‌های فراوانی در جهت برآورده شدن این اهداف و یکنواخت ساختن استانداردهای ملی اعضاء خویش مبذول داشت.

کنفرانسی که در سال ۱۹۴۶ تشکیل شده بود متشکل بود از نمایندگان کمیته (UNSCC) و نمایندگانی از کشورهای غیر عضو نیز در آن شرکت داشتند. مذاکرات صورت گرفته در این کنفرانس منجر به تشکیل سازمان بین‌المللی مورد نظر به نام سازمان بین‌المللی استاندارد شد که بر حسب حروف اول نام این سازمان، به طور

استاندارد ISO

سازمان ISO که مسئولیت اتحاد بین‌المللی موسسات استاندارد کشورهای مختلف دنیا و هدایت و رهبری آنها را جهت پیشبرد اهداف استاندارد و هماهنگی و یکنواختی کار بر عهده گرفته سازمانی بین‌المللی و علمی است که هیچ گونه جمهوری وابستگی سیاسی ندارد و مقر آن در ژنو می‌باشد.

در سال ۱۹۲۶ اتحادیه‌ای مشکل از موسسی استاندارد ملی از کشورهای مختلف به نام اتحادیه بین‌المللی موسسات ملی استاندارد (ISO) تشکیل شد. این اتحادیه

پیام روز جهانی استاندارد ۱۴ اکتبر ۲۰۰۳

استانداردهای جهانی در خدمت جامعه جهانی اطلاعات

Oliver Smoot IEC رئیس Sci-ichi Takayanagi ISO رئیس Yoshio Utsumi IEC رئیس

کاهش هزینه‌ها و رفع مشکلات، گشودن بازارها و دستیابی فرآگیر و سریع به محصولات و خدمات را تسهیل می‌کند. در دوره حاضر که به عصر همگرایی فن‌آوری‌های دیجیتالی معروف است، سازمان‌های سه‌گانه فوق بیش از هر زمان دیگر با همگرایی و هم پوشانی بیشتر در طیف کاملی از فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) فعالیت می‌نمایند.

استانداردهای بین‌المللی توافق‌هایی هستند که برای ارایه بهترین کارکرد در عرصه جهان صورت گرفته و پذیرفته شده‌اند و پیامد فرآیندی در برگیرنده شش اصل تعریف شده توسط سازمان تجارت جهانی «WTO» شامل (دستیابی آسان، شفافیت، رعایت توافق و بی‌طرفی، اثربخشی و مرتبط، منسجم و توسعه فرآگیر) می‌باشند.

بعد توسعه برای رسیدن به آن چه که «توزیع عادلانه اطلاعات» نامیده می‌شود به عنوان حلقه وصل بین دارندگان و نیازمندان اطلاعات و فن‌آوری ICT حائز اهمیت است. مزایای بالقوه استانداردهای بین‌المللی به

اجتماعی از آموزش مراقبت‌های بهداشتی، مدیریت عمومی، اقتصاد، امور مالی و بانکداری، بازارگانی، تجارت و روابط بین‌الملل و انتقال فن‌آوری تا کاهش فقر تاثیرگذار می‌باشند.

ICT اکثر از جوامع صنعتی پیشرفته، منابع خود را درآوراست و اکنون نقشی مهم و فزاینده در کمک به اقتصاد کشورهای در حال توسعه و در حال کذار به مرحله تحقق توأم‌نمندی هایشان ایفا می‌نماید. چالش کنونی، یافتن بهترین ساز و کار برای کاربرد ابزارهای جامعه جهانی اطلاعات با هدف دستیابی به توسعه در مقیاسی جهانی و به حداقل رساندن موانع موجود است.

کلید انجام امور ICT برای کشورهای در حال توسعه، استانداردهای بین‌المللی تدوین شده توسط کمیسیون بین‌المللی برق و الکترونیک (IEC)، سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO) و اتحادیه بین‌المللی مخابرات (ITU) است. استانداردهای بین‌المللی، استفاده از فناوری‌های کنونی و فن‌آوری‌های نوین،

امروزه، ما بیش از هر زمان دیگر به اطلاعات بسیاری دسترسی داریم و هر چه از دامنه هزینه دستیابی به این اطلاعات کاسته شود، بر تعداد کاربران آن افزوده شود. به این ترتیب جامعه شناسان، دیگر به فن‌آوری، رایانه یا حتی الکترونیک اشاره نمی‌کنند. جامعه‌ای که نسل حاضر آن را تشکیل می‌دهد جامعه‌ای معتقد به توسعه اطلاعات با امید به تغییرات بنیادین در تمامی جنبه‌های زندگی است. لیکن برای توزیع عادلانه منافع مرتب بر آن باید زمینه دستیابی جهان شمول آن را فراهم ساخت.

شبکه‌های رایانه‌ای، الکترونیک، تلفن‌ها و تلویزیون‌های دیجیتالی، سخت‌افزار، نرم‌افزار و خدمات ذی‌ربط، ساختار لازم برای چینی جامعه‌ای را تأمین می‌نمایند. به طور اجماع، آنها به عنوان فن‌آوری‌های اطلاعات و ارتباطات (ICTs) شناخته شده‌اند که بدون آنها (فناوری‌هایی که برای توزیع الکترونیکی دانش و اطلاعات مورد نیاز هستند) وجود جامعه جهانی اطلاعات ممکن نخواهد بود. ICT تقریباً بر تمامی جنبه‌های فرآیند توسعه

جدول معرفی رایج ترین استانداردهای جهانی بسته‌بندی

ردیف	عنوان استاندارد	نوع و شماره استاندارد	چکیده
۱		2872 ISO	در این استاندارد بین‌المللی دو روش برای آزمون مقاومت بسته‌های کامل و پرشده (حمل و نقلی) در مقابل تراکم پیشنهاد می‌شود. این آزمون برای برآورد عملکرد بسته از نظر استحکام و یا حفاظت از محتوای آن می‌باشد.
۲		6939 ISO	هدف این استاندارد طرح روش تعیین پارگی نخ با روش کلاف می‌باشد. این استاندارد برای نخهای تک تاییده و چند تاییده از جنس سلولزی یا چند سلولزی کاربرد دارد.
۳		6018 ISO	این استاندارد بین‌المللی مقتضیات کلی علامتگذاری در بسته‌بندی و برچسب‌زنی و وسایلی که باید به صورت استریل تولید شوند و آنهایی که باید پیش از استریل شدن ساخته شوند، به کار می‌رود.
۴		6599/1 ISO	این استاندارد برای شرایط مناسب جهت آزمون، روش تهیه فضای سالم و ساکهای کاغذی خالی بکار می‌رود. (آخر فقط آزمون‌های ساک معمولی روی جنس ساک انجام شود نمونه‌های این ماده را باید جدا کرد و بر طبق استاندارد ISO۱۸۷۸ سازگار شود).
۵		2234 ISO	این استاندارد حاوی سه روش برای انجام آزمون توده کردن بسته‌های تراپری کامل و پرشده با استفاده از بار استانته است. هر سه روش آزمون به کار رفته برای ارزیابی عملکرد بسته چه بر حسب استحکام آن و چه بر حسب حفاظت آن از محتوا به هنگام توده شدن، انجام می‌شود. همچنین این آزمون ممکن است به عنوان یک آزمون واحد انجام شود. به منظور بررسی تاثیرات توده شدن و یا به عنوان پسته در سیستم توزیع که ممکن است خطرات توده شدن در آن وجود داشته باشد آزمون ممکن است تحت شرایط خاص انجام شود تا عملکرد آن محاسبه شود).
۶		1749 ISO	این استاندارد تعیین کننده مقتضیات بسته‌بندی و شناسایی حلقه‌های سیل الاستیکی (به هنگام بسته‌بندی) می‌باشد.
۷		2060 ISO	این استاندارد تعیین کننده روشی است برای تعیین تراکم خطی تمامی انواع نخ به صورت بسته‌ای به استثناء نخی که مشمول استاندارد دیگری باشد.
۸		509 ISO	این استاندارد تعیین کننده روشی است برای تعیین تراکم خطی تمامی انواع نخ به صورت بسته‌ای به استثناء نخی که
۹		8351-1 ISO	این استاندارد فهرستی از مختصات ساکهای کاغذی را ارائه می‌دهد که به هنگام سفارش باید مشخص شوند. این مختصات و بیزیگهای ساک را در بر می‌گیرد اما مقتضیات عملکرد کمیت آن ارتباطی ندارد. این بخش عمدتاً برای انواع ساکهای کاغذی تشریح شده در ISO۶۹۰-۱ کاربرد دارد.
۱۰		3394 ISO	این استاندارد به مجموعه ابعاد بسته‌های حمل و نقلی مستطیلی اختصاص دارد. (بر اساس ابعاد طرح استاندارد (واحد ۴۰۰×۴۰۰ میلی‌متر دارای نمودار و تصاویر راهنمایی کشند)
۱۱		4178 ISO	این استاندارد حاوی اطلاعاتی است که باید هنگام انجام آزمایش‌های توزیع ثبت شوند، آزمایش‌هایی که بر روی بسته‌های تراپری کامل و پرشده انجام می‌شوند. در این استاندارد، سیستم‌های توزیع، خطرات توده شدن، تصادم افقی، تصادم عمودی و لرزشی ممکن است پدید آید.
۱۲		3564 ISO	در این استاندارد مخصوصات کلی، فیزیکی و مغناطیسی بسته‌های یازده دیسکی قابل تعویض تشریح می‌شوند که در سیستم‌های پردازش داده‌های الکترونیکی بکار می‌روند. این استاندارد مختص به طراحی خاص نمی‌باشد و صرفاً پارامترهای قابل تعویض را شامل می‌شود.
۱۳		2238 ISO	این استاندارد بین‌المللی تعیین کننده روشی است که در آن آزمون برخورد بار عمودی روی بسته تراپری کامل و پرشده انجام می‌شود. این آزمون ممکن است به عنوان آزمونی منفرد انجام شود. برای بررسی تاثیرات برخورد عمودی و یا به عنوان بخشی از یک روند آزمون توزیعی ممکن است خطر برخورد یا سقوط عمودی در آن باشد.
۱۴		7857/3 ISO	استاندارد ISO۷۸۵۷/۳ تشریح کننده مقتضیات بسته‌بندی و برچسب‌زنی دستگاههای خاص می‌باشد.
۱۵		2876 ISO	این استاندارد بین‌المللی تعیین کننده روشی برای انجام آزمون‌های چرخش در نظام توزیع به منظور محاسبه استحکام بسته صورت می‌گیرد.
۱۶		8768 ISO	این استاندارد بین‌المللی تشریح کننده روشی است که برای انجام آزمون واژگون شدن بر روی بسته کامل و پرشده حمل و نقلی که ممکن است در پرسخ خطر واژگونی قرار گیرند، به کار می‌رود. همچنین این خطر ممکن است به هنگام اینبار شدن، حمل و جابجایی پدید آید. یا انجام این آزمون ممکن است برای ارزیابی عملکرد بسته بر حسب استحکام آن یا حفاظت از محتوا صورت گیرد. و این کار ممکن است با یک آزمون منفرد انجام شود تا تاثیرات واژگونی را برآورد کنیم یا به عنوان بخشی از یک روند آزمایشی صورت گیرد که برای محاسبه مقاومت بسته در سیستم توزیعی طراحی شده است که ممکن است خطر واژگونی داشته باشد. این آزمون کمکیل کننده آزمونهای ISO۲۲۴۴ می‌باشد.

از رشد جامعه جهانی اطلاعات و توسعه، مورد استقبال همه جانبه سران دولت‌هایی که در تاریخ ۱۰ تا ۱۲ دسامبر ۲۰۰۳ در زنگ گردش می‌ایند، قرار خواهد گرفت.

بر اساس ارزیابی کمیسیون اقتصادی ملل متحده امریکای لاتین، جهان به حدود ۷۰ سال برای گسترش یکنواخت اطلاعات و ۴۰ سال برای گسترش اطلاعات از طریق تلویزیون نیازمند است ITU, IEC, ISO (ITU, IEC, ISO) تلاش می‌کند تا استانداردهای بین‌المللی، رسیدن سریع تر به هدف توزیع عادلانه اطلاعات امروزی را تضمین کنند.

یافته و چه در کشورهای در حال توسعه تدوین نمایند.

امسال، نخستین دور اجلاس جهانی با موضوع جامعه جهانی اطلاعات (WSIS) نه تنها گستره وسیعی از مسائل اجتماعی، اقتصادی و فنی را در بر می‌گیرد، بلکه برنامه‌ای عملی برای دستیابی توزیع عادلانه اطلاعات را ترسیم می‌نماید. ITU, IEC, ISO فعالانه درگیر فرایند آماده‌سازی این جامعه (WSIS) برای اطمینان بخشنیدن به این امر می‌باشند که نقش حیاتی استانداردهای بین‌المللی در تامین بهترین ابزارهای حمایت

اقتصادیهای در حال توسعه و در حال گذار به نحوی چشمگیر شامل فرصت‌های بهتر برای صنعت کشورهای در حال رشد و بازارهای داخلی است. همچنین به کاهش هزینه‌ها، افزایش انتخاب شرکاء، توزیع کنندگان، تولید محصولات با پوشش و مقبولیت بازار جهانی و افزایش فرصت‌های صادراتی از طریق کاهش موضع فنی تجارت کمک می‌نمایند.

متشارکت در روند تدوین استانداردهای IEC ITU, ISO, به شرکای ذی نفع فرصت می‌دهد تا استانداردها را مطابق با دیدگاهها و نیازهای خاص خود چه در کشورهای توسعه

استانداردهای بسته‌بندی ایران

منبع: موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی

اکسیژن و دی‌اکسید کربن در سطحی از نمونه برابر با $645 \text{ سانتیمتر مربع}$ (۱۰۰ اینچ مربع) در مدت ۲۴ ساعت در شرایط عادی آتمسفر بررسی می‌شود.

جدول شماره ۲ میزان عبور گاز را برای برخی از انواع لایه‌های آستری در مدت ۲۴ ساعت در برابر نفوذ اشعه ماوراء (UV) مشخص کرده است.

جدول شماره ۳ میزان نفوذ اشعه ماوراء بنفس را در طول موج 2537 نانومتر برای تعدادی از لایه‌های آستری با ضخامت 25 میکرون (۰/۰۰۱ اینچ) را نشان می‌دهد.

جدول (۲)- میزان عبور گاز و بخار آب در انواع لایه‌های آستری

	میزان عبور گاز (بر حسب $m^2/\text{در شرایط عادی}$ انصرافی در ۲۴ ساعت)	میزان عبور رطوبت (پارافین، گرم $m^2/\text{در ۲۴ ساعت})$	انواع آستری
۰/۹	۰/۶	۰/۶	سلوفان با آستر پلی مری
۰/۹	۰/۶	۰/۶	سلوفان با آستر نیتروسلولز پلی اتیلن:
کمتر از ۲۰۰	۱	۰/۵	با ضخامت 25 میکرون
کمتر از ۲۰۰	۱	۰/۵	با ضخامت 28 میکرون
کمتر از ۲۰۰	۰/۹	۰/۵	با ضخامت 50 میکرون
کمتر از ۲۵۰	۰/۹	۰/۷	با ضخامت 25 میکرون پلی پروپیلن:
کمتر از ۲۵۰	۰/۹	۰/۷	با ضخامت 50 میکرون پلی پروپیلن:
۰/۶			ثبت شده از دو کمتر از 20 میکرون طرف و بی آستر
۱	۰/۵		ثبت شده از دو طرف و با آستر پلی اتیلن:
کمتر از ۵	۰/۶	۰/۶	بدون آستر با آستریکترفه از پلی مر
۱			پلی آمید (تالیون): نوع 75 بدون آستر نوع 100 بدون آستر نوع 125 بدون آستر نوع 75 با آستر پلکننده از پلی مر
۴	۰/۶	۰/۶	کمتر از 20 میکرون کاغذ:
۷/۵	۰/۶	۰/۶	کمتر از 20 میکرون گلاسین سفید (۰/۴ گرم در $m^2/\text{در ۲۴ ساعت})$
۲	۰/۶	۰/۶	کمتر از 20 میکرون گلاسین سفید با آستر PVDC (به نسبت $40\% \text{ گرم در } m^2/\text{در ۲۴ ساعت})$
۰/۹	۰/۶	۰/۶	فولیل آلومینیوم:
۰/۸	۰/۴	۰/۴	نوع 100 با آستر پلکننده از پلی مر
۰/۵	۰/۴	۰/۴	نوع 125 با آستر پلکننده از پلی مر
۰/۹	۰/۶	۰/۶	گلاسین سفید (۰/۴ گرم در $m^2/\text{در ۲۴ ساعت})$
۰/۹-۰/۱	۰/۶	۰/۶	گلاسین سفید (۰/۵ گرم در $m^2/\text{در ۲۴ ساعت})$
۰/۹	۰/۶	۰/۶	کاغذ پوستی (۰/۴ گرم در $m^2/\text{در ۲۴ ساعت})$
۰/۹	۰/۶	۰/۶	کاغذ پوستی (۰/۵ گرم در $m^2/\text{در ۲۴ ساعت})$
۰/۱	۰/۱	۰/۱	با ضخامت $7/۵ \text{ میکرون}$
۰/۱	۰/۱	۰/۱	با ضخامت 14 میکرون
غیر قابل اندازه گیری	غیر قابل اندازه گیری	غیر قابل اندازه گیری	با ضخامت 18 میکرون
غیر قابل اندازه گیری	غیر قابل اندازه گیری	غیر قابل اندازه گیری	با ضخامت 25 میکرون

گلاس واکس جهت شفاف کردن واکسها از نوع اتیل وینیل استات و واکسها با خاصیت چسبندگی کافی و انواع مناسب دیگر مورد استفاده در لفاف‌های آماده شده با لایه آلومینیومی جهت بسته‌بندی مواد خوراکی هستند.

ویژگیهای لفاف‌های آماده شده با لایه آلومینیوم برای بسته‌بندی مواد خوراکی

استاندارد ویژگیهای لفافی‌های آماده شده با لایه آلومینیوم برای بسته‌بندی مواد خوراکی به وسیله کمیسیون فنی بسته‌بندی و سلولزی تهیه و تدوین شده و در سی و چهارمین کمیته ملی استاندارد سلولزی و بسته‌بندی مورخ ۶۹/۷/۳۰ مورد تأیید قرار گرفته است. این استاندارد با استفاده از منع زیر تهیه گردیده است:

JIS-Z ۱۵۲۰-۱۹۷۵

-ting foil packing materials by I-H-jenks and Nog R.M.Howe Aluminum Laboratories Limited tes Kingston,Alcan packageng Report

۴- ویژگیها

۱-۴ کیفیت: لایه آلومینیوم مصرفی باید دارای کیفیت یکنواخت در کلیه سطوح باشد. همچنین عاری از پوسته‌های کنده شده، سوراخ قابل رویت، مواد خارجی و سایر معایبی که احتمالاً باعث صدمه و عیب در محتوی گردد باشد.

۲-۴ نوع پارافین: پارافین مصرفی به عنوان آستری در لایه‌ها باید خالص و قابل مصرف برای بسته‌بندی مواد خوراکی باشد.

آزمون سرعت عبور بخار آب این آزمون طبق استاندارد ملی شماره ۲۹۳۶ تحت عنوان استاندارد سرعت عبور بخار آب اندازه گیری می‌شود. میزان عبور بخار آب در نمونه‌های آلمینیوم باید با جدول شماره ۲ میزان عبور بخار آب نماید. جدول شماره ۲ میزان عبور بخار آب را برای انواع لایه آستری نشان می‌دهد. سرعت عبور بخار آب در نمونه‌های مورد آزمون باید تحت دمای 50°C درجه سلسیوس و رطوبت نسبی 90% درصد انجام گیرد.

۴-۴ اشکال تجاری فولیل لایه آلومینیوم قبل از مصرف نهایی عموماً به صورت قرقره یا ورق‌های بریده شده آماده برای لایه کردن عرضه می‌شود.

۴-۴ سرعت عبور گاز لفافهای آستری با لایه آلومینیوم لفافهای آستری با لایه آلومینیوم طبق بند ۶-۵ از نظر سرعت عبور گازهایی مثل

ضخامات فولیل آلومینیوم (بر حسب سیکرن)	میزان سرعت عبور بخار آب (بر حسب سیکرن در $24 \text{ ساعت})$	ضخامات فولیل آلومینیوم (بر حسب سیکرن) ($m^2/\text{در ۲۴ ساعت})$
حداکثر ۷	۸-۷	۵-۵
حداکثر ۵	۹-۱۰	۴-۴
حداکثر ۲/۵	۱۳-۱۵	۲-۲
حداکثر ۱/۵	۲۰	۱-۱
حداکثر صفر	۲۵	۰-۰

۱- هدف

هدف از تدوین این استاندارد تعیین ویژگیها، روش‌های آزمون، بسته‌بندی و نشانه‌گذاری لفاف‌های آماده شده با لایه آلومینیوم برای بسته‌بندی انواع مواد خوراکی می‌باشد.

۲- دامنه کاربرد

کاربرد این استاندارد برای انواع لفاف‌های آماده شده با لایه آلومینیوم برای بسته‌بندی انواع مواد خوراکی مانند کره، پنیر، ماسلت، انواع شیرینی‌جات، آب نبات، گوشت و غیره می‌باشد.

۳- اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات با تعاریف زیر به کار می‌رود.

۱-۳ آستری، آستری به منظور تامین ویژگیهای خاص بر حسب کاربرد در بسته‌بندی‌های مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد. انواع آستریها عبارتند از:

آستری کاغذی، لاک، واکس، انواع پلاستیکها به صورت پلی مر و کوپلی مر، مشتقان سلولزی، سلوфан، استات سلولز، و نظائر آن را می‌توان نام برد.

واکس‌های کریستالین به صورت پارافین و میکروکریستالین پارافین واکس،

جدول شماره ۳ - میزان نفوذ آشعه مادرا بمقابل در ۲۵۳۷
آستروم برای تعدادی از لایه های آستری

نوع لایه آستری	میزان نفوذ (عورا) بر حسب درصد
پلی اتیلن	۸۶
سلوفان شفاف بدون پوشش	۷۶
سلولز استات	۴
پلی استر	۴
آلومینیوم	۴
PVDC	۴

۴-۶ تعداد منافذ سوزنی

تعداد منافذ سوزنی در فویل آلومینیوم باید مطابق جدول شماره ۳ استاندارد ویژگیهای فویل آلومینیوم جهت مصارف خوراکی باشد.

۴-۷ انواع لایه های آستری

فویل های آلومینیومی به منظور تامین انسداد مناسب در بسته بندی های مواد خوراکی ممکن است با لایه های آستری مخصوص بر اساس نوع مصرف پوشانیده شوند. لایه های آستری مصرف شده باید دارای ویژگی هایی به شرح زیر باشد.

۱ - مواد مصرفی در ساخت لایه ها باید با ماده غذایی هیچ گونه فعل و اتفاقی شیمیایی ایجاد نکند و از نوع مجاز برای مصرف بسته بندی مواد غذایی باشد.

۲ - در طعم اصلی محتوى در طول زمان نگهداری تاثیر ننماید.

انواع مواد خوراکی بر اساس جنس، فرآیند، ترکیب شیمیایی، میزان تاثیر پذیری آنها در برابر عوامل محیط و سایر عوامل نیاز به بسته بندی با اشکال و کیفیت و مواد خاص خود دارند، در زیر انواع لایه های آستری همراه با فویلهای مخصوص معرفی برای انواع مواد خوراکی مشخص می گردد.

۴-۷-۴ لایه های آستری بسته بندی بیسکویت و پفر

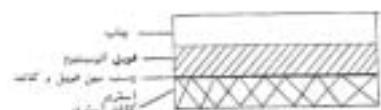
در زیر یکی از انواع لایه های آستری مورد استفاده در بسته بندی بیسکویت و پفر به ترتیب از خارج به داخل نشان داده می شود.

الف: آرایش و چاپ شامل

رویه اول معمولا برای حفظ بسته بندی و آرایش و چاپ استفاده می شود.

ب- فویل آلومینیوم به ضخامت حداقل ۹ میکرون

در موقعي که از موم و یا پارافین جامد مخصوص بین فویل آلومینیوم و کاغذ آستری استفاده می شود از پوشش چسب که ممکن است از انواع چسبهای پلیمری باشد استفاده گردد. شکل شماره ۲ محل قرار گرفتن لایه ها نشان داده می شود.

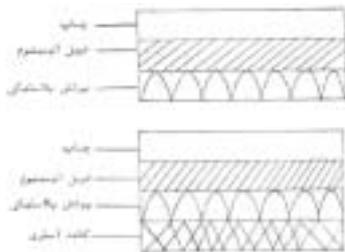
شکل شماره ۲- لایه های آستری جهت بسته بندی بسته بندی کیک و

شیرینی های قابل بسته بندی در زیر یکی از انواع لایه های آستری مورد مصرف در بسته بندی کیک و شیرینی های قابل بسته بندی به ترتیب از خارج به داخل نشان داده می شود.

الف: آرایش و چاپ شامل
 رویه اول معمولا برای آرایش چاپ استفاده می شود.

مواد چاپی انواع مرکب و رنگ چاپ
 رویه دوم معمولا برای حفظ سطح خارجی آلومینیوم و به خصوص برای زمینه و تیوب رنگهای چاپ به کار برد می شود.
ب: فویل آلومینیوم به ضخامت حداقل ۱۲ میکرون

پ: پوشش پلاستیکی از جنس پلی اتیلن به ضخامت ۲۰ تا ۵۰ گرم بر متر مربع و یا از نوع PVDC همراه با کاغذ آستری در محل تماس با ماده غذایی شکل شماره ۳ و ۴ ترتیب قرار گرفتن لایه های آستری را نشان می دهد.

شکل شماره ۳- لایه های آستری بسته بندی بسته بندی بیسکویت

۴-۷-۴ لایه های آستری بسته بندی آب نبات

در زیر یکی از انواع لایه های آستری مورد مصرف برای بسته بندی آب نبات به ترتیب از خارج به داخل شرح داده می شود.
الف: آرایش و چاپ شامل
 رویه اول حفاظتی جهت حفظ سطح بسته بندی و یا به منظور زمینه سازی و ثبوت رنگها که کلا باشد از رنگهای مجاز خوراکی استفاده شود.

ب: فویل آلومینیوم به ضخامت حداقل ۹ میکرون

پ: چسب بین فویل و کاغذ آستری
 ت- کاغذ آستری به ضخامت حداقل ۴۰ گرم بر متر مربع

ث- موم یا پارافین و یا مواد مجاز نظایر آن و: کاغذ آستری به ضخامت ۱۲ تا ۲۳ گرم بر متر مربع

آنٹی الکترواستاتیک به کار برد می شود.

ب: فویل آلومینیوم به ضخامت حداقل ۷ میکرون

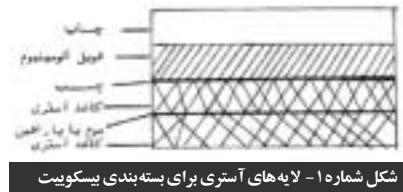
پ: چسب بین فویل و کاغذ آستری با منشاء گیاهی، واکس های مجاز و نیز از انواع چسبهای پلی مر مجاز می باشد.

ت: کاغذ آستری پوستی نازک

ث: موم یا پارافین و یا مواد مجاز نظایر آن

ج: کاغذ آستری و پوستی نازک

در برخی موارد فقط به چاپ اکتفا می گردد و رویه به کار برد نمی شود موقع چسباندن لایه مومی یا پارافین، واکس از کاغذ آستری دوم در اثر گرمای ذوب شده و به بیرون نفوذ نموده باعث چسباندن لبه ها به یکدیگر می گردد. شکل شماره ۱ به ترتیب قرار گرفتن لایه های آستری را نشان می دهد.

شکل شماره ۱- لایه های آستری بسته بندی بیسکویت

۴-۷-۴ لایه های آستری بسته بندی برای انواع بسته بندی

در زیر یکی از انواع لایه های آستری مورد استفاده در بسته بندی نوعی از بسته بندی به ترتیب از خارج به داخل نشان داده می شود.

الف- آرایش و چاپ شامل

رویه اول معمولا برای حفظ بسته بندی و آرایش و چاپ استفاده می شود.

مواد چاپی انواع مرکب و رنگ چاپ

رویه دوم معمولا برای حفظ سطح خارجی آلومینیوم و به خصوص برای زمینه ثبوت رنگهای چاپ به کار می رود.

ب- فویل آلومینیوم به ضخامت حداقل ۹ میکرون

در موقعي که از موم و یا پارافین جامد مخصوص بین فویل آلومینیوم و کاغذ آستری استفاده می شود از پوشش چسب که ممکن است از انواع چسبهای پلیمری باشد استفاده گردد.

ج- چسب بین فویل و کاغذ آستری در برخی مواقع به جای چسب از واکس موم و یا پارافین جامد مخصوص استفاده می شود.

د- کاغذ آستری کاغذ کرافت مناسب مخصوص به ضخامت حداقل ۷۷/۵ و کاغذ پوستی مناسب به وزن حداقل ۲۲ گرم بر متر مربع

ه- در موقعي که از موم و یا پارافین جامد مخصوص بین فویل آلومینیوم و کاغذ آستری استفاده می شود از پوشش چسب که ممکن است از انواع چسبهای پلیمری باشد استفاده گردد.

شکل شماره ۲ محل قرار گرفتن لایه ها

نشان داده می شود.

در زیر لایه های آستری مورد مصرف در بسته بندی سیگار به ترتیب از خارج به داخل برای یک نوع بسته بندی نشان داده می شود.

الف- فویل آلومینیوم به ضخامت حداقل ۷ میکرون

ب- چسب مناسب بین فویل و کاغذ
ج- کاغذ آستری به میزان حداقل ۲۸ متر مربع

شکل شماره ۱۰- لایه های آستری جهت بسته بندی سیگار

۹-۷-۴ انواع لایه های آستری با فویل آلومینیوم به صورت پاکت کیسه ای
۹-۷-۴ الایه های آستری جهت بسته بندی مواد خوراکی آماده مصرف شامل سوپ، اسپاگتی، گوشت با سبزیجات و سبب زمینه وغیره به صورت خشک می باشد.

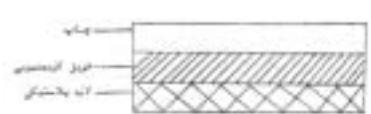
ترتیب این نوع لایه ها از خارج به داخل عبارتند از:

الف- آرایش و چاپ شامل

رویه اول معمولا برای حفظ بسته بندی و آرایش چاپ استفاده می شود. این رویه در برخی از انواع بسته بندی مورد استفاده قرار نمی گیرد و به جای آن از کاغذ استفاده می شود از انواع رویه مصرفی رویه پلی استر را می توان نامبرد.

آرایش و چاپ مواد چاپی انواع مرکب و رنگ چاپ
رویه دوم معمولاً جهت حفظ سطح خارجی آلومینیوم و بخصوص ایجاد زمینه چاپ و ثبت رنگ مواد چاپی استفاده می شود.
ب- فویل آلومینیوم به ضخامت حداقل ۸ میکرون

پ- چسب بین فویل و لایه آستری
ت- پلی اتیلن با دانسیته بالا یا فیلم از جنس پلی پروپیلن به میزان حداقل ۶۰ گرم بر متر مربع.
لایه های آستری که در بالا اشاره گردید برای بسته بندیهای تا ۵۰۰ گرم قابل استفاده است. بسته بندیهایی که وزن آنها بیش از ۵۰۰ گرم باشد قبل از لایه آستری پلی اتیلن و یا پلی پروپیلن از لایه آستری پلی استر و یا PVDC استفاده می شود.

شکل (۱۱)- لایه های آستری جهت بسته بندی مواد غذایی مختلف

۹-۷-۴ لایه های آستری مورد استفاده در بسته بندی انواع سوپ خشک

در زیر یکی از انواع لایه های آستری مورد

موردن استفاده در بسته بندی آدامس به ترتیب از خارج به داخل نشان داده می شود.

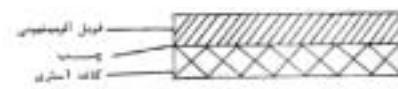
الف: مواد چاپی همراه یا بدون رویه محافظی خارجی به منظور حفظ بسته بندی و آرایش چاپ، رویه دوم به منظور ایجاد زمینه و ثبت رنگ و حفاظت سطح آلومینیوم در انواعی که کاغذ به کار برده نشده است.

در مواردی که کاغذ در بسته بندی به کار برده می شود، کاغذ یا چاپ و رویه محافظی به عنوان لفاف رویی استفاده می شود.

ب: فویل آلومینیوم به ضخامت حداقل ۷ میکرون

پ: چسب مخصوص گیاهی یا موم، پارافین به ضخامت ۵ تا ۶ گرم بر متر مربع
ت: کاغذ آستری به ضخامت حداقل ۲۰ گرم بر متر مربع

یادآوری در مواردی که به صورت درازه چهار گوش نبوده و رزین آدامس مستقیماً بسته بندی می شود. لفاف ثانوی برای هر یک از برگهای مریع مستطیل آدامس به کار برده می شود کاغذ مومی.

شکل شماره ۸- لایه های آستری جهت بسته بندی آدامس

۷-۷-۴ لایه های آستری جهت بسته بندی ماست و شیر در قوطی مقواپی

در زیر یکی از انواع لایه های آستری مورد استفاده در بسته بندی ماست و شیر به ترتیب از خارج به داخل نشان داده می شود.

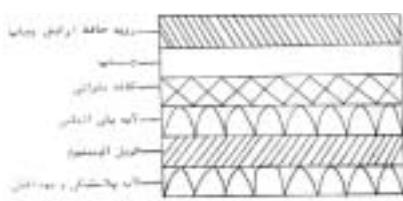
الف- آرایش و چاپ شامل رویه پلاستیکی برای حفاظت آرایش و چاپ در صورت امکانی آنتی الکترواستاتیک آرایش و چاپ

ب- کاغذ مقواپی به میزان حداقل ۱۲۷ گرم بر متر مربع

پ- لایه پلی اتیلن به میزان حداقل ۸ گرم بر متر مربع

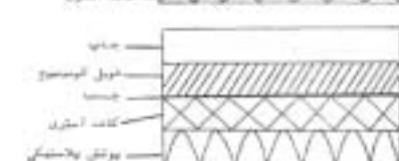
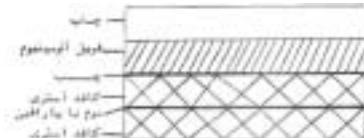
ت- فویل آلومینیوم به میزان حداقل ۸ میکرون

ث- پلی اتیلن یا پلاستیک ترموبلاست مناسب بهداشتی در تماس با ماده غذایی با پوشش کامل لایه آلومینیوم

شکل شماره ۹- لایه های آستری جهت بسته بندی ماست در قوطی مقواپی

۸-۷-۴ لایه های آستری جهت بسته بندی سیگار

شکل شماره ۵-۶- لایه های آستری جهت بسته بندی آب نبات

ز- در برخی موارد به جای کاغذ آستری در محل تماس با ماده غذایی از پوشش پلاستیکی از نوع پلی اتیلن می توان استفاده نمود. شکل شماره ۳ و ۴ به ترتیب قرار گرفتن لایه های آستری را نشان می دهد.

۵-۷-۴ لایه های آستری برای بسته بندی کره، مارگارین تا ۱۰۰ گرم و پنیر جیره ای حداقل ۲۵ گرم

در زیر یکی از انواع لایه های آستری مورد مصرف برای بسته بندی کره، مارگارین و پنیر به ترتیب از خارج به داخل شرح داده می شود

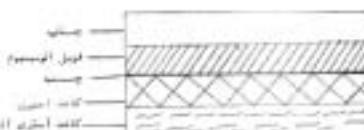
الف- مواد چاپی همراه یا بدون رویه، رویه ها اکثر به منظور حفظ سطح بسته بندی و ایجاد زمینه و ثبت رنگهای چاپ مورد استفاده قرار می گیرد.

ب- فویل آلومینیوم به ضخامت حداقل ۹ میکرون بر حسب حجم و وزن بسته بندی از ۱۰۰ تا حداقل ۱۰۰ گرم

پ- چسب بین فویل و کاغذ آستری از نوع واکس های میکروکریستالین لاک و موم های مخصوص وغیره

ت- کاغذ آستری به ضخامت حداقل ۴۰ گرم در ۱۰۰ متر مربع برای بسته بندی ۱۰۰ گرم تا حداقل ۱۰۰ گرم.

ث- واکس میکروکریستالین یا پارافین جامد خوراکی به مقدار حداقل ۸ گرم در متر مربع همراه با کاغذ آستری، گریس پروف، برای بسته بندیهای کمتر از ۱۰۰ گرم ضخامت فویل در این بسته بندیها حداقل ۷ میکرون و کاغذ آستری حداقل ۳۲ گرم بر متر مربع استفاده می شود.

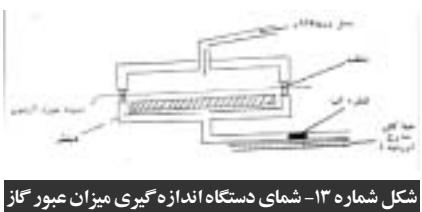
شکل شماره ۷- لایه های آستری جهت بسته بندی کره، پنیر و مارگارین

۶-۷-۴ لایه های آستری جهت بسته بندی آدامس

در زیر یکی از انواع لایه های آستری

۵-۱۶ اساس کاره روش کاربر اساس افزایش حجم و حرکت مایع داخل لوله انجام می گیرد
در این روش یک طرف نمونه در تماس با فشار گاز و طرف دیگر تحت فشار عادی آتمسفری قرار می گیرد بر اثر عبور گاز محفظه ای که دارای فشار کمتر است فشرده و افزایش فشار پیدا کرده و انتقال این فشار باعث حرکت مایع در داخل سیستم لوله موبی می شود.

۵-۱۷ دستگاه مورد آزمون
شمای دستگاه اندازه گیری سرعت عبور گاز در شکل شماره ۱۳ نشان داده می شود.
دستگاه شامل دو محفظه استوانه ای شکل کوتاه به قطر داخلی ۲۱ سانتی متر است. در مرکز دستگاه حفره ای به عمق ۱۳/۶۵ سانتی متر قرار گرفته است. برگ نمونه مورد آزمون بین دو حلقه لاستیکی برای غیر قابل نفوذ شدن از خارج محکم و ثابت می شود در محفظه پائین صفحه نگهدارنده قابل عبور گاز قرار دارد بلندی صفحه به مقداری است که کاملا سطح زیرین ورق به آن بچسبد سطح نمونه مورد آزمون ۱۶۱ سانتی متر مربع (۲۵) است محفظه بالایی به مخزن فشار گازی وصل می شود و دارای دو تنظیم کننده به منظور کنترل فشار ورودی است محفظه پائین تحت شرایط عادی آتمسفر قرار دارد و در قسمت زیرین به لوله ای شفاف موئین، ترجیحاً از جنس آکرلیک به طول ۳/۱۷ میلی متر متصل می باشد در مجاورت این لوله خطکش مدرج ورنیه قرار دارد، که قطره آبی قبله به وسیله سرنگ در داخل لوله شفاف موئین قرار داده می شود حتى المقدور در ابتدای خروجی محفظه پائین خطکش مدرج متحرک می باشد.

شکل شماره ۱۳- شمای دستگاه اندازه گیری میزان عبور گاز

در طول زمان آزمایش اختلاف فشاری حدود ۱ آتمسفر در سرتاسر نمونه به وجود می آید و حجم محفظه زیرین که دارای فشار پائین تر است حدود آتمسفر خارجی بر اثر افزایش فشار باعث حرکت قطره آب در لوله پلاستیکی خروجی می شود به وسیله ثانیه شمار زمان آزمایش باید مورد توجه قرار گیرد هر چند ناچیز باشد فرمول زیر میزان سرعت عبور گاز را نشان می دهد.

را برابر چگالی، وزن مخصوص گرم بر متر مربع تقسیم کنید.

۵-۱۸ آزمون تعیین منافذ سوزنی

این آزمون طبق بند ۲-۵ استاندارد فویل آلومینیوم جهت مصارف خوراکی استانداردهای ملی شماره ۳۰۱۰ انجام می گیرد.

۵-۱۹ آزمون سرعت عبور بخار آب

این آزمون طبق استاندارد سرعت عبور بخار آب استاندارد ملی شماره ۲۹۳۶ انجام می گیرد.

۵-۲۰ آزمون نفوذناپذیری محل درزبندی در کیسه هایی که همراه با فویل آلومینیوم ساخته می شوند.

۵-۲۱ آزمون نفوذناپذیری برای کیسه های خالی

روش کار، کیسه مورد آزمون را از محلول ۲ درصد فلورسین یا هر نوع محلولی که در نور UV قابل رویت کامل و حساس باشد پر کنید. سطح کیسه را به منظور پاک شدن سطح نمونه چندین بار شسته و برای اطمینان از عدم باقیمانده ماده حساس آن را زیر نور سیاه لامپ UV نور کوارتز سپس نمونه را در محفظه خلاء بر حسب اندازه و مقاومت نمونه به مدت ۲ ساعت قرار دهید. پس از انجام آزمون اطراف درز را در زیر لامپ کوارتز در اطاکق تاریک آزمایش کنید. هیچ گونه نشانه ای از نشت محلول داخلی نباید در اطراف درز دیده شود. به منظور اطمینان از نفوذناپذیری در محل درز می توان کیسه را داخل مقدار کمی آب قرار داد.

سپس به وسیله قطه چکان قطره آب را در سطح تمیزی ریخته سپس به وسیله نور کوارتز بررسی نمود.

۵-۲۲ آزمون نفوذناپذیری محل درزبندی در کیسه هایی پر

روش کار کیسه مورد آزمون را داخل ظرف محتوی محلول فلورسین قرار دهید و آن را زیر محفظه خلاء به مدت ۲ ساعت نگهدارید. نمونه را خارج کرده و به طور کامل بشویید. کیسه را از قسمت کناره های درزبندی قیچی و پس از شستن مجدد در زیر لامپ کوارتز بررسی نمایید.

در صورت منفی بودن نتیجه آزمون کیسه را باز کرده و کناره های درز را در قسمت جدار داخل کیسه در زیر نور کوارتز آزمایش کنید.

در صورت عدم انعکاس فلورسانس درزبندی کامل می باشد.

۵-۲۴ آزمون سرعت عبور گاز

استفاده در بسته بندی سوب خشک به ترتیب از خارج به داخل نشان داده می شود.

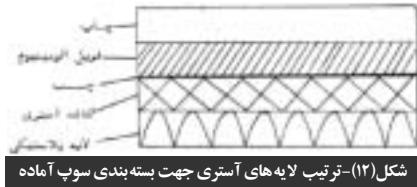
الف- آرایش و چاپ شامل
رویه اول به منظور حفاظت سطح بسته بندی و آرایش چاپ مورد استفاده قرار می گیرد در برخی انواع که کاغذ به کار رفته است ممکن است از این رویه حفاظت استفاده نشود.

به ترتیب مواد چاپی و رویه زیرین آن به منظور آرایش و نیز حفاظت سطح خارجی فویل آلومینیوم به کار می رود.

ب- فویل آلومینیوم به ضخامت حداقل ۸ میکرون

پ- چسب بین فویل آلومینیوم و کاغذ آستری
ت- کاغذ آستری از جنس کرافت مناسب به میزان حداقل ۶۰ گرم بر متر مربع

ث- لایه آستری از جنس ترمoplast مثلا پلی اتیلن با پوشش میزان ترمoplast نسبت عکس با مقاومت و میزان کاغذ آستری دارد برای بسته بندیهای بیش از ۵۰۰ گرم علاوه بر پلی اتیلن و یا پلی پروپیلن از لایه میانی پلی استر یا PVDC به منظور افزایش مقاومت بسته بندی استفاده می شود

شکل (۱۲)- ترتیب لایه های آستری جهت بسته بندی سوب آماده

۵- روش های آزمون

۵-۱ آزمون تعیین ضخامت

۵-۱-۱ روش میکرومتری

در این روش به وسیله میکرومترهای دقیق با حساسیت کمتر از یک میکرون ضخامت اندازه گیری می شود.

روش کار در سرتاسر عرض فویل در چندین نقطه ضخامت را تعیین سپس میانگین را مشخص نمایید.

۵-۱-۲ آزمون وزنی

روش کار، نمونه ای که حداقل دارای سطح برابر با ۱۰۰ سانتی متر مربع باشد را به وسیله ترازوی حساس وزن نموده و از طریق وزن یک متر مربع فویل را محاسبه نمایید سپس وزن بدست آمده جهت یک متر مربع

جدول شماره ۶- چگالی آلیاژها	
چگالی	نوع آلیاژ (گروه)
۲/۷۰	۱۰۵۸
	۱۸۳۰-۱۰۰-۱۰۵۰
۲/۷۱	۱۱۳۰-۱۲۳۵-۱۱۴۵

$$GTR = \frac{20.415 V(P_B - P_w)}{t.P.T}$$

کیلوگرم بر سانتیمتر مربع $\times$ دقتۀ $25 \times 60 \times 60$ cm^3
 $\text{cm}^3 / 161 t$ دقتۀ P
 $\frac{P_B - P_w}{T} \times \frac{273}{76}$ میلی متر جیوه
 خلاصه فرمول به ترتیب زیر است:

$$GTR = \frac{30.415 V(P_B - P_w)}{t.P.T} = CC(\text{STP})$$

محیط عادی اتمسفر / ۲۴ ساعت / ۱۶۱ سانتی متر مربع یا ۲۵ اینچ مربع (STP)

عبور گاز برای سطحی از نمونه برابر با 645 cm^3 سانتیمتر مربع (۱۰۰ اینچ مربع) در مدت زمان ۲۴ ساعت در شرایط آتمسفری به شرح فرمول بالا محاسبه می شود:

$$GTR = \frac{20.415 V(P_B - P_w)}{t.P.T}$$

۶۴۵/STP سانتی متر مربع در ۲۴ ساعت در شرایط آتمسفر

زمان لازم برای آزمایش عبور گاز معمولاً ۷ تا ۱۰ دقیقه است. در موارد خاص و در نمونه هایی که میزان عبور گاز در آنها کمتر از ۲ سانتیمتر برای سطحی از نمونه برابر 645 cm^3 سانتی متر مربع در ۲۴ ساعت در شرایط عادی آتمسفر است و به زمان بیشتری نیاز دارد به جای زمان ۷ تا ۱۰ دقیقه آزمون در مدت زمان تقریبی دقیقه انجام می گیرد.

۶- بسته بندی و نشانه گذاری

لفاف ها با لایه آلومینیومی باید به طرقی بسته بندی شوند که از جذب رطوبت و گرد و غبار ممانعت نموده و در طول حمل و نقل انبارداری و جا به جایی هیچ نوع صدمه نبیند. بر روی بسته بندی لفاف آماده موارد زیر باید منعکس شود.

- ۱- مشخصات کالا ابعاد (ضخامت، پهنای طول (در رول) یا طول و عرض در برگ بریده
- ۲- مشخصات کارخانه سازنده (اسم یا علامت مشخصه)

۳- سری تولید

۴- تاریخ انقضای مصرف برای لفاف هایی که در اثر مرور زمان و شرایط جوی و نگهداری تغییر کیفیت می دهند تاریخ انقضای مصرف باید استفاده شود.

موقعی که میزان عبور گاز از نمونه کم باشد مدت زمان لازم به منظور ثابت شدن جریان در لوله بیشتر است و مدتی وقت لازم است که جریان عبور ثابت شود. این تغییرات را می توان به صورت منحنی رسم کرده و بررسی نمایید.

۴- دما و فشار باید در شروع و پایان هر آزمون بررسی و دمای مورد نظر بر اساس حجم جابجا شده اندازه گیری شود. میزان عبور گاز به طریق فرمول ذکر شده محاسبه می شود.

۵- تنظیم دستگاه

سطح نمونه مورد آزمون 161 cm^3 سانتی متر مربع است.

لوله موئی به قطر $3/17 \text{ cm}$ میلی متر است، به طوری که هر 12 cm سانتی متر طول آن دارای ۱ میلیمتر حجم مشخصی از آب را به سلسیوس بالا رفتن دما میزان 41°C سانتیمتر باید در نظر گرفته و نتیجه به دست آمده در ورنیه کسر شود.

فشارسنج تقریباً 705 kPa کیلوگرم بر سانتی متر مربع

میانگین دمای آزمایش یا دمای مطلق فشار هوا بارومتریک P_B بر حسب میلی متر جیوه

فشار بخار آب در دمای مطلق یا P_W بر حسب میلی متر جیوه

فشار گاز قبل از حرکت قدره آب یا

$P_B - P_W$ بر حسب میلی متر جیوه

۶- تغییره آزمون

۱- تغییرات دما و طول زمان آزمون (ΔT)

۲- حرکت قدره آب در مدت زمان آزمون با توجه به تغییر دما (ΔT) در طول ورنیه S بر حسب سانتیمتر

۳- طول مدت زمان آزمایش ۴ دقیقه محاسبه $S = \frac{12}{CC}$ یا حجم گاز عبور کرده میزان

شرح فرمول به ترتیب زیر است:

V = حجم تغییر یافته بر حسب سانتیمتر مکعب

P_B = فشار هوا بر حسب میلی متر جیوه فشار

بارومتری P_W = فشار بخار آب در دمای مورد آزمون

t = زمان آزمایش بر حسب دقیقه

p = فشارسنج بر حسب کیلوگرم بر سانتیمتر

مریع فشار نشان داده شده در عقربه فشارسنج (Kelvin) k_aT

۳- تنظیم دستگاه

۱- به منظور کنترل حجم مورد نظر در واحد طول مشخصی حجم مشخصی از آب را به داخل لوله به وسیله سرنگ وارد و سپس حجم مورد نظر را بررسی نمایید.

۲- تنظیم دما به وسیله وارد کردن فشار مشخصی به داخل ورقه آلومینیومی با ضخامت ۲ میکرون و بررسی حرکت جریان در لوله پلاستیکی در دمای مشخص انجام می گیرد.

۳- فشارسنج تعییه شده بر روی سیلندر گاز باید در حدود 21 kPa کیلوگرم بر سانتیمتر مربع کنترل و تنظیم گردد.

۴- روش کار

۱- نمونه مورد آزمون را در محل مورد نظر قرار دهید گاز را از لوله محفظه فوقانی وارد کنید گیره را محکم بسته و فشار هوایی برابر 21 kPa کیلوگرم بر سانتی متر مربع در مدت زمان حداقل ۵ دقیقه به داخل محفظه وارد نمایید این عملیات به منظور آماده سازی شرایط انجام می گیرد. بلا فاصله لوله زیرین را متصل نمایید.

۲- فشار داخل دستگاه به مقدار 105 kPa کیلوگرم بر سانتیمتر مربع کمتر از زمان شروع خواهد رسید.

۳- پس از تقریباً ۵ دقیقه از لوله پلاستیکی که به محفظه پائینی وصل شده است و زمان حرکت مایع در داخل لوله موئی را اندازه گیری کنید در

اصفهان، خیابان آمام خمینی،
استنادگاه فتوت،
ماشین سازی اندیشه، راستی
تلفن: ۰۳۱-۸۶۷۸۸۴،
۰۹۱۱۳۱۱۳۵۶۷،
فکس: ۰۳۱-۳۸۶۷۹۶۳
info@andisheh-machinery.com
www.andisheh-machinery.com

ماشین سازی اندیشه

قوی ترین سازنده ماشین آلات تبدیل کارتون

و به زودی فصل جدید ماشین های چاپ
آوتوماتیک مجهز به پنجه ورق گیر و
نوردهای سرامیکی و دایکات تخت
آوتوماتیک با سرعت ۳۰۰۰ عدد در ساعت
(طرح BOBST)

- ◆ دایکات پینگ پنگی و روتاری
- ◆ چاپگر فلکسو
- ◆ چاپگر با کاربر زنجیری
- ◆ لامینیت

- ◆ خطاکش و برش
- ◆ مشاوره، آموزش و نصب
- ◆ خطوط تبدیل کارتون

استانداردهای ملی نقش و اهمیت آن در جامعه

تهیه‌کننده: سوسن خاکبیز

سرمایه‌گذاری‌های کلان در این رابطه فعالیت می‌کنند را می‌توان نام برد.

در ایران قبل از انقلاب به علت وابستگی جامعه و مراکز تولیدی به خارج و کشورهای سلطه‌گر مسئله کیفیت نیز از سوی خود آنها هدایت و کنترل می‌شد و آنان نیز برای سودجویی بیشتر به امر کیفیت به عنوان یک ابزار در دست مدیر تولید توجه می‌نمودند. اما در حال حاضر با توجه ریشه‌ای به مسائل جامعه از جمله تولید، کیفیت، قطع ریشه‌های وابستگی و ایجاد خودکفایی در تولید، انتظار می‌رود مسئله توجه به کیفیت پس از یک سیر نزولی ناشی از بحران‌های مختلف، اکنون سیر صعودی را پیماید. به طور کلی جهت ارتقاء استاندارد بسته‌بندی کشور باید نکات زیر در نظر گرفته شود:

- ۱ - هدایت سیستمی تولیدکنندگان به سمت بهسازی کیفیت محصولات
- ۲ - کاربردی تر کردن فرآیند بسته‌بندی و جلب توجه مشتری به فواید بهداشتی بسته‌بندی
- ۳ - توجه مصرف کننده به باصره بودن استفاده از محصولات با بسته‌بندی استاندارد از لحاظ اقتصادی
- ۴ - توجه مصرف کننده به باصره بودن هزینه‌ها و تاثیر بسته‌بندی در قیمت محصول
- ۵ - فرهنگ‌سازی به منظور استفاده از بسته‌بندی‌های استاندارد و تبیین جایگاه بسته‌بندی توسط دستگاه‌های ارتباط جمعی کشور
- ۶ - تشکیل گروههای مطالعاتی و کارشناسی برای توسعه تحقیقات در زمینه بسته‌بندی استاندارد
- ۷ - ایجاد ارتباط سیستمی بین وزارت‌خانه‌های بهداشت، دامپردازی و موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی جهت تهیه استانداردهای بسته‌بندی و کاربردی چندمنظوره.

وجود بعضی استانداردهای انگلستان به صورت (BS-ISO) نشانگر این است که استانداردهای این کشور با استانداردهای سازمان بین‌المللی استاندارد (به خصوص در استراتژیک) کاملاً تطبیق دارد. این نکته در مورد استانداردهای (JIS-ISO)، (BIS)، (CSK-ISO) و... نیز صادق می‌باشد که بیانگر حرکت به سوی تطبیق استانداردهای این کشورها با استانداردهای بین‌المللی است.

در ایران مهمترین علل برخورد ضعیف با عدم بسته‌بندی‌های استاندارد را می‌توان این گونه معرفی کرد:

- ۱ - عدم آگاهی تولیدکنندگان و صاحبان کالا از مزایا و فواید بسته‌بندی استاندارد
- ۲ - عدم آگاهی مصرف کنندگان از فواید و مزایای بسته‌بندی استاندارد و هزینه‌های مرتبط با آن
- ۳ - عدم آشنایی مراجع کنترل و نظارت بر قیمت‌ها و هزینه‌های مرتبط با بسته‌بندی و تاثیر آن در قسمت تمام شده محصول نهایی
- ۴ - عدم سرمایه‌گذاری و تخصیص بودجه مناسب برای بسته‌بندی استاندارد توسط دولت
- ۵ - ضعف سازنده مواد بسته‌بندی و دستگاه‌های مرتبط با آن
- ۶ - سودجویی‌های برخی سود جریان به منظور روکردن محصولات نامرغوب و سوء استفاده کردن از بسته‌بندی با کم فروشی توسط برخی دیگر علاوه بر خطر اندختن سلامت عمومی جامعه، لطمات حیثیتی و اقتصادی بی‌شماری به چندین شرکت معتبر که هم‌اکنون با

اکنون که جمعیت مردم روند رو به رشد دارد، به طور طبیعی رشد نیازهای مواد غذایی کشور نیز بالا می‌رود. لذا بسته‌بندی مواد غذایی نقش خود را به منظور ارتقاء سطح سلامتی جامعه که یکی از اهداف برنامه توسعه در زمینه امنیت غذایی است، نشان می‌دهد. بسته‌بندی بهداشتی مواد غذایی در ایجاد امنیت و حفاظت از مواد غذایی نقش بسیار مهمی را ایفاء کرده و همچنین به عنوان یک اصل در تجارت و صادرات در اغلب کشورهای جهان به عنوان یک مواد غیر نفتی مورد توجه خاصی قرار گرفته است.

با توجه به رشد روز افزون
علو و تکنولوژی‌های
وابسته به آن و

گسترش تجارت جهانی توسط شرکتهای چند ملیتی مسئله استاندارد، تبعیت از کیفیت مطلوب و پایین‌بودن به قانون مشترک، جلوه خاصی پیدا کرده است. فرهنگ استاندارد در دنیای امروز به گونه‌ای تعریف شده است که هیچ شخصی حقیقی یا حقوقی حاضر نیست، سرمایه خود را به خرید محصول بدون داشتن مشخصه‌های استاندارد هزینه نماید. در مجتمع علمی نیز نقشهای گوناگونی برای ادارات استاندارد بیان شده است. از جمله وظایف ادارات استاندارد عبارت است از: تنظیم استانداردهای ویژه برای تولیدکننده و هدایت و راهنمایی تحقیقات اصولی، علمی و عملی مورد نیاز برای تنظیم استاندارد می‌باشد. متأسفانه تاکنون در ایران به استانداردهای بسته‌بندی توجه چندانی نشده است. و این در شرایطی است که اکنون سمت و سوی روند تهیه استاندارد در سطح جهانی به این صورت می‌باشد که استانداردهای بین‌المللی مشترک تهیه گردیده و بسیاری از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه مانند کشورهای انگلیس، آلمان، فرانسه، روسیه، دانمارک، اندونزی، سنگاپور، کره جنوبی، راپن، هندوستان، مصر و ترکیه در بسیاری از موارد حتی استانداردهای بین‌المللی را نیز پذیرفته‌اند.

قابل توجه کارخانجات کارتن‌سازی، چاپ و بسته‌بندی

شرکت بازرگانی سانکالر اولین و تنها عرضه‌کننده مرکب فلکسو اروپایی در ایران با قیمت‌های کاملاً رقابتی

تلفن: ۰۲۵۸۸۸۷ - ۰۲۵۸۸۸۶
موبایل: ۰۹۱۲۰۰۱۴۱ - ۰۹۱۲۰۰۰۷۱

www.suncolour2000.com

suncolour2000@yahoo.com

معرفی مرکز آموزشی بسته‌بندی

تحصیل بدنه و حتی اگر بخواهد در مقاطعه بالاتر ادامه تحصیل بدنه، می‌توانند به دانشگاه کشاورزی و ذخایر طبیعی Natural Resources College of Agriculture and Resources در ایالت میشیگان وارد شوند.

اساتید این دانشگاه نیز جزء هیأت علمی و تحقیقی رشته بسته‌بندی می‌باشند. برای تدریس بعضی از دروس خاص نیز از افراد متخصص این فن که در شرکتهای مختلف بسته‌بندی مشغول به کار بوده و دارای سوابق تحقیقی بالایی هستند، به صورت مقطعی از طرف دانشگاه دعوت به همکاری می‌شود. دانش پژوهان همچنین در دوران تحصیل از آزمایشگاه‌های تخصصی شرکتهای بسته‌بندی بهره‌برداری علمی می‌کنند و بعد از گذراندن تحصیلات در دوران کارورزی خود جهت ارتقاء تجربه و افزایش پشتوانه علمی در این شرکتها به فعالیت می‌پردازنند. دانش پژوهان این دانشگاه مثل سایر دانشگاه‌ها بعد از فارغ التحصیل شدن با یک برنامه منظم در یکی از شرکتهای بسته‌بندی مشغول به کار می‌شوند و در حال حاضر نیز فارغ التحصیلان این دانشگاه در کشورهای اروپایی، آمریکایی، آسیایی و افریقایی مشغول فعالیت می‌باشند.

www.pkg.msu.edu

- ۳- شناسایی بسته‌ها و بارکدها
- ۴- طراحی گرافیکی و تصاویر روی بسته
- ۵- بسته‌بندی اولیه
- ۶- انتخاب مواد اولیه برای بسته‌بندی های انعطاف‌پذیر
- ۷- بسته‌بندی های رایج در حمل و نقل و مواد اولیه آن
- ۸- آزمون‌ها در طراحی بسته‌بندی
- ۹- روشهای آماری، کنترل و روش *tuguchi* در بسته‌بندی

- ۱۰- تحلیل در ساختار بسته‌بندی
- ۱۱- پیشرفت بسته‌بندی در علم مدیریت
- ۱۲- صنایع بسته‌بندی مادر
- ۱۳- مواد بسته‌بندی خط‌طرنگ
- ۱۴- توجه به اکسیژن و پیشرفت در زمینه مدیریت بسته‌بندی مواد غذایی
- ۱۵- پلاستیک‌ها در بسته‌بندی
- ۱۶- برنامه‌های نرم افزاری در طراحی بسته‌بندی
- ۱۷- شوک و لرزش‌های ابتداهی در بسته‌بندی
- ۱۸- مروری بر نقش گرافیک و لوگو در بسته‌بندی
- ۱۹- منشاء توجه بسته‌بندی در داروسازی
- ۲۰- محصولات تازه بسته‌بندی

در این مراکز صنعتی آمریکا کمک قابل توجهی به بهبود کیفیت صنعت بسته‌بندی نمایند.

عنوانی دروس آموزشی بسته‌بندی در این مرکز عبارتند از:

- ۱- بسته‌بندی مواد غذایی
- ۲- موضوعات تخصصی و تازه در زمینه مشاهده می‌کنیم.

این مرکز در حال حاضر دارای آموزش‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت بوده و دانش آموختگان با مدرک لیسانس و دکترای بسته‌بندی از این مرکز فارغ التحصیل از این مرکز آموزش بسته‌بندی پیدا کرده است سرمنشاء و آغازی شد که فارغ التحصیلان کارکشته و با تجربه بتوانند در مراکز صنعتی آمریکا کمک قابل توجهی به بهبود کیفیت صنعت بسته‌بندی نمایند.

عنوانی دروس آموزشی بسته‌بندی در این مرکز عبارتند از:

- ۱- بسته‌بندی مواد غذایی
- ۲- موضوعات تخصصی و تازه در زمینه

ضعف صنعت بسته‌بندی مشکل صادرات استان فارس است

وی افزود: در حال حاضر به جز کالاهایی که مشمول مقررات استانداردهای اجرایی است و برای صدور حتمانیاز به تایید کیفی استاندارد دارد شش قلم از فرآوردهای کشاورزی اعم از پسته، زعفران، زیره، خرما، برگه زردالو و کشمکش نیز مشمول این مقررات هستند که البته چنان چه صادرکننده به منظور انتقال کالا از سیستم هوایی استفاده کند به جز زعفران نیاز به گواهی تاییدیه نخواهد داشت.

مدیر کل استاندارد فارس ضعف بسته‌بندی محموله‌های صادراتی را ناشی از عدم سرمایه‌گذاری مناسب در این بخش از صنعت دانست و افزود: چنان چه بخش خصوصی به سرمایه گذاری در صنعت بسته‌بندی تشویق شده و تسهیلات لازم از سوی دولت فراهم شود با توجه به نیاز استان سوداواری خوبی برای سرمایه گذاران در این بخش وجود خواهد داشت.

عمل بسته‌بندی این محصولات در انجام انجام می‌شود.

بلغاری تصریح کرد: در سال گذشته مقادیر زیادی از محموله‌های صادراتی فارس پس از ارزیابی در گمرک با مشکل بسته‌بندی و نشانه گذاری مواجه بودند. وی اضافه کرد: علی‌رغم این که در فارس نیاز شدیدی به صنایع بسته‌بندی احساس می‌شود و یکی از بزرگترین مصرف‌کنندگان این نوع فرآورده‌ها هستیم لیکن این صنعت یا در فارس موجود نیست و یا به شکل بسیار ضعیف عمل می‌کند.

بلغاری با بیان این که بسته‌بندی عنصری بی‌صای محموله‌های صادراتی است افزود: ما نیازمند آن هستیم که افزایش صادرات داشته و ابزارهای بیشتری را به دست آوریم بنابراین لازم است که سلیقه خریدار را در بسته‌بندی و نشانه گذاری محموله‌ها حتماً مورد توجه قرار دهیم.

فریدون بلغاری مدیر کل استاندارد استان فارس: ضعف صنعت بسته‌بندی مشکل صادرات فارس می‌باشد.

فریدون بلغاری مدیر کل استاندارد استان فارس در گفتگویی اصلاح سیستم بسته‌بندی محصولات صادراتی و تقویت صنعت بسته‌بندی در استان را موجب افزایش شرود و فراهم آمدن رفاه بیشتر کشاورزان و صادرکنندگان ذکر کرد و افزود: در استان فارس به دلیل داشتن قابلیت مناسب کشاورزان صنایع تبدیلی رشد بسیار دارد و شاید ما جزو معدود استانهای کشور باشیم که در بخش صنایع تبدیلی مربوط به فرآورده‌های کشاورزی محصولاتی با کیفیت بسیار مطلوب تولید می‌کنیم اما از نظر بسته‌بندی دارای نواقص و ضعف‌هایی هستیم چرا که بخش زیادی از فرآورده‌های تولیدی استان به صورت فله یا به استانها دیگر و یا به خارج از کشور ارسال شده و

تازه‌های کتاب بسته‌بندی

تهیه کنندگان: م.الف

برخوردار بوده و مورد نیاز می‌باشد در این کتاب آورده شده است. این الگوهای کاملاً کاربردی به شما اندوخته هایی می‌دهد که با آن بتوانید احتیاجات خود را در مقایسه با هر نوع بسته‌بندی موجود مقایسه کنید. هر کدام از این طرح‌ها قبل از پیشنهاد ساخت، ابتدا به صورت نمونه‌سازی آزمایشی شده‌اند و به صورت دقیق مورد تست و آزمایش‌های استاندارد قرار گرفته‌اند و حتی از آنها تصویری هم از قبل تهیه شده است.

این الگوها می‌توانند برای بسته‌بندی پوشک به ویژه برای بسته‌بندی پوشک چند بار مصرف مورد استفاده قرار گیرند. از جزئیات این طرح‌ها می‌توان به قفل و بست درب اغلب جعبه‌ها و خصوصاً گیره درب آنها که قابل تعویض هستند، اشاره کرد. از موارد متمایز این کتاب نسبت به جلد اول آن، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- بیشتر از ۵۰۰ طرح و الگوی آماده برای استفاده قابل بهره‌برداری است.

- صفحات گسترده الگوهایی که برای انواع کارتنهای فلوت دار، سینی‌ها، تیوبها، استوانه‌ها، لفاف‌پیچی و کارتنهای کنگره‌دار وجود دارد و نشان دادن نقاط فروش و خیلی چیزهای دیگر.

- تمام الگوها و طرح‌ها دارای پایه استفاده ۱۰۰٪ بازیافت از مواد اولیه کاغذی را داشته و تعدادی نیز به عنوان مواد کلی برای استفاده بعدی بکار می‌رود.

- چاپ جدید در این کتاب روش بسته‌بندی و صنایع طراحی وابسته به آن، بسته‌بندی تولیدات ساخته شده، طراحی گرافیکی و طراحی ساختارها آمده است که سایر صنایع و منابع نمی‌توانند جوابگو باشند زیرا این طرح‌ها به شما قدرت و توانایی خلاقیت صدھا ساختار طراحی برای تمام الگو را می‌دهد.

۴- برچسبهای انحصاری بسته‌بندی خیلی جالب تر از گلهای تزئینی و اشیای جالب است.

۵- دو تحلیل و علت که چرا بسته‌بندی باید قرمز و سفید باشد.

۶- نه یک سوی رفتن و دور زدن بلکه مشتری را به قسمتهای مختلف بسته‌بندی آگاه کردن

۷- کدام جملات را در خصوص بسته‌بندی می‌آورند.

۸- توجه به بسته‌بندی از نگاه خرده‌فروش‌ها

۹- معرفی بسته‌های قوی

۱۰- نقش طراحی در بسته‌بندی

۱۱- توجه مشتری به بسته‌بندی قوی

۱۲- بررسی جدید در قرن بیست

تکنولوژی بسته‌بندی مواد غذایی (جلد دوم)

نویسنده: G.Bureau,J.L.Multon

تعداد صفحات: ۴۰۸

تاریخ: دسامبر ۱۹۹۵

قیمت: ۲۴۵ دلار

شرح

۱- معرفی جنبه‌های خوب و واقعی از علوم تکنولوژی که روی فرایند بسته‌بندی تاثیر می‌گذارد.

۲- تامین کردن دقیق خصوصیت و ویژگی شکلهای مختلف بسته‌ها به وسیله توانایی مواد اولیه بسته‌بندی و اهمیت دادن به این ویژگی‌هاست که می‌تواند بر کیفیت مواد غذایی تاثیر بگذارد.

۳- این کتاب «تکنولوژی بسته‌بندی مواد غذایی» شامل تازه‌ترین پیشرفت‌های منسوب به همانگسازی محصولات تولید در کشورهای E.E.C (جامعه اقتصادی اروپا) می‌باشد.

مجموعه الگوها برای طراحی

بسته‌بندی (جلد دوم)

نویسنده: Georgel.wybenga , laszlo Roth

سال چاپ: جولای ۲۰۰۰

تعداد صفحات: ۶۰۸

قیمت: ۶۵ دلار

شرح:

در این کتاب در خصوص طراحی بسته‌بندی توسط کاغذ مطالبی آورده شده است.

مندرجات متن:

در چاپ جدید کتاب الگوهای طراحی بسته‌بندی، الگوهای مختلف طراحی به عنوان یک سرمشق که حتی ممکن است برای بعضی از مصرف کنندگان به نظر غیر ممکن باشد، مطالب بسیار زیادی به صورت کاربردی، منحصر به فرد و ضروری آورده شده است که بالغ بر ۱۰۰ طرح کاملاً جدید و تازه می‌باشد و همچنین بهسازی بیش از ۲۵۰ طرح و الگوی قبلی که از اهمیت بالایی

استراتژی بسته‌بندی

نویسنده: Mona Doyle

سال چاپ: ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۰

تعداد صفحات: ۱۷۹

قیمت: ۵۹/۹۵ دلار

شرح:

- نقش موقفيت بسته‌بندی در خرید و فروش محصولات مختلف.

- بسته‌بندی یک دوراندیشی و پوشیدگی محکم و کاروان ماهری برای خرید و فروش.

- بسته‌بندی به عنوان یک عنصر موثر و ازار فروش چه استفاده‌ای دارد؟

- چگونه بسته‌بندی تمايلات مصرف کننده را در انتخاب کالا با توجه به ویژگی‌های بسته‌بندی آن کالا، از قسمه محل فروش (عرضه) بر می‌انگيزد؟

این کتاب شامل فصلهای زیر می‌باشد:

۱- توضیحات نویسنده در ارتباط با مطالعه کننده کتاب

۲- بسته‌بندی، جلوگیری از بیهوده مصرف کردن و جاده‌ای خاموشی برای محیط زیست

۳- تضمین بسته‌بندی در راه درست و انتخاب صحیح بسته‌بندی موافق

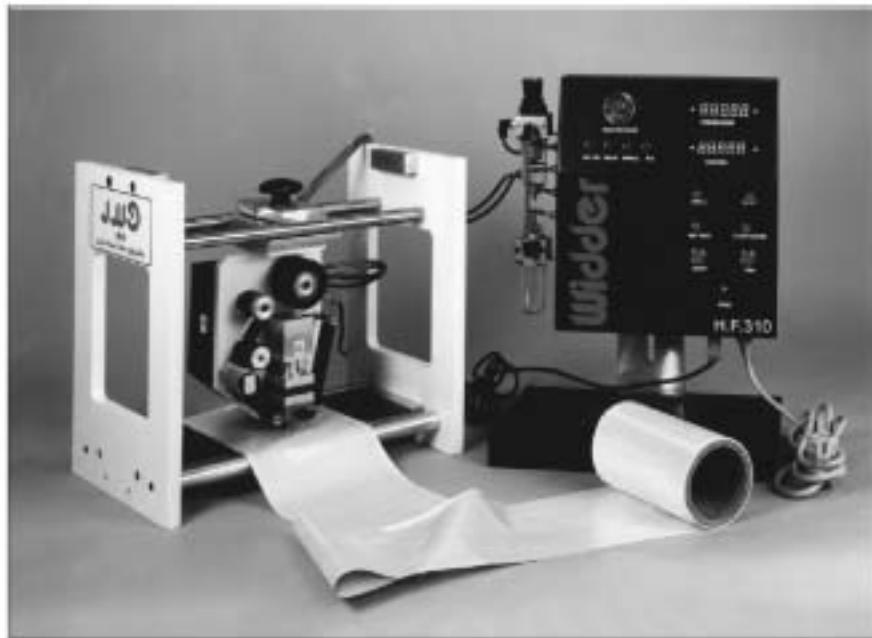
موسسه سلفون کشی روشنک

تولید ساک‌های تبلیغاتی در اندازه‌های مختلف
با نازل ترین قیمت، لاہینیت سلفون بر روی انواع
کاغذ و مقوا گلاسه و مقوا فرنگی پذیرفته می‌شود
لامینیت سلفون رول به رول جعبه‌های پنجره‌ای نجام می‌شود

۰۹۱۳۲۲۰۲۸۲۶ - ۳۵۱۷۳۶ ☎

ماشینهای صنعت بسته بندی

دستگاه چاپگر حرارتی

مدل: ۳۱۰

- چاپ کدهای متغیر و بارکد.
- قابلیت حروفچینی.
- کاهش هزینه‌های کد زنی.
- کاربرد ساده و قیمت ارزان.

تهران - خیابان ستارخان - خیابان شادمهر - شماره ۱۳۵۶۹۱ - ۱۷۵۶۹۱
E- MAIL : WIDDERCO@APADANA.COM تلفاکس: ۰۲۱۳۱۷۷ - ۰۲۱۳۱۶۶

Sick
Pepperl+Fuchs

OMRON
Finder
SIEMENS
BALLUFF
AEG
GENERAL ELECTRIC
Crouzet
SCHIELE
welon

سلرو

چشمهای حساس به رنگ / مارک سنسور / قطعات برق صنعتی / اتوماسیون صنعتی / سنسور / چشم / رله / کنتاکتور / بی‌متال / سیم و کابل خراسان / ترمومترات / PLC / سیستم زنجیری انتقال سیم و کابل / چشم رنگ / کنترل فاز شیله / کنترل فاز کروزت / رله کنترل سطح مایعات / چشمهای کنترلاست (تطابق)

تلفن: ۰۲۱۳۸۷۸-۶۶۳۱۷۵۹
همراه: ۰۹۱۱۲۳۰۸۰۸۵-۶۶۳۱۷۵۹
فکس: ۰۲۱۳۱۷۵۹

سیستم زنجیری انتقال سیم و کابل

شرکت سپیده کویر کاشان اولین تولید کننده ورقهای سه لایه پلاستیکی در صنایع های ۲ تا ۱۰ میلیمتر با نام تجاری پلاست پک

پلاست پک

قابل استفاده در : صنایع بسته بندی بعنوان کارتن پلاستیکی با جزایر کاربردی بسیار ، صنایع خودرو سازی و هیئت ها .

صنایع ساختمان بعنوان عایق و یو شکلهای سفت و دیوار با قابلیت بگ تایت کردن ، صنایع کشاورزی بعنوان یوشن گلخانه های صنعتی .

لوازم التحریر مثل کیف و کاسور .

تزریقات و ساخت تابلو های تبلیغاتی و در بسیاری موارد دیگر .

آدرس : تهران - خیابان سهروردی شمالی ، هوزه شرقی ، پلاک ۴۴ - طبقه دوم ، واحد دوم .
تلفن مستقیم فروش : ۸۷۳۹۶۷۵ - ۸۷۳۹۶۷۶ ، تلفن : ۰۲۶۳۰۰۰۰۰۰۰ و فکس : ۰۲۶۳۰۰۰۰۰۰۰

E-mail:sepidkavir@yahoo.com

استرج فیلم - فویل الومینیوم

واردات و فروش انواع استرج فیلم مخصوص بسته بندی پالت و مواد غذایی

فروش انواع فویل الومینیوم از ۱۲ میکرون تا ۱۰۰ میکرون

مخصوص مصارف خانگی و صنعتی

تلفن: ۰۹۱۱۲۱۹۵۲۳۴ - ۰۸۳۱۴۱۲۹ - ۰۸۳۱۲۷۲۹

راسا ماشین

پیشگام در تولید انواع دستگاههای بسته بندی

دستگاه بسته بندی چای با سیستم توزین الکترونیکی - دستگاه بسته بندی شرینک پک در مدل های مختلف

دستگاه بسته بندی کچاب - دستگاه بسته بندی ساشه چهار طرف دوخت - دستگاه بسته بندی پودر و ادویه

دستگاه بسته بندی گرانول پیمانه ای - دستگاه بسته بندی پیلوپک دستگاه بسته بندی توزین و پرکن جعبه و قوطی
دستگاه بسته بندی چای تی بگ

نشانی: اصفهان خیابان امام خمینی، خیابان سیح، بن بست بهنام، شماره ۵، تلفن ۳۲۴۴۸۸۸ - ۳۲۴۴۶۶۶ - ۳۲۴۴۶۶۶ - فکس: ۳۲۴۴۹۹۹

همراه: ۰۹۱۱ ۳۱۱ ۹۱۱۹
<http://www.rasa.tolid.8m.com> Email: info@rasa.tolid.8m.com

افتخار ما : خدمت بیش از یک دهه در صنعت مهرو کلیشه سازی

گرافیک طاها

طراح و سازنده ماشین آلات مهر سازی ، کلیشه سازی و لیتوگرافی

طراحی و ساخت انواع کلیشه های لاستیکی ، ژلاتینی

ونایلون پرینت (نا ابعاد ۸۰ x ۱۱۰) جهت چاپ کاربن

چاپ فلکسو و خنثروف یکبار مصرف (Post Exposure به

دفتر مرکزی: خیابان انتظامی ، متابل خیابان خاکی ، شماره ۸۴۹ ، طبقه دوم ، شماره ۴ تلفن: ۰۲۶-۶۴۹۶۱۰۵ - ۶۴۹۶۰۵۶
کارگاه: تهران - خیابان شهید ناصری (گرجان) ، متابل کوچه زیبا ، شماره ۱۰۵ ، تلفن: ۰۲۶۴۶۷۳۸ - فکس: ۰۲۶۴۶۱۰۵

صنایع بسته‌بندی ۲۴۰ ریال سود هر سهم را پیش‌بینی کرد

شرکت صنایع بسته‌بندی ایران برای سال مالی ۱۰۴ مبلغ ۸۲۰ میلیون ریال درآمد هر سهم را پیش‌بینی کرد. سود پس از کسر مالیات آن درصد افزایش دارد.

روز ۸۷/۸/۸ شرکت صنایع بسته‌بندی ایران درآمد هر سهم را برابر سال مالی ۸۲/۱۲/۲۹ با سرمایه ۴۵ میلیارد تومان مبلغ ۲۴۰ ریال به طور خالص اعلام کرد.

این شرکت پیش‌بینی درآمد هر سهم سال مالی منتهی به ۸۱۲/۲/۲۹ را (به طور ناخالص) در تاریخ ۸/۷/۲۱ و ۸/۷/۲۰ مبلغ ۵۵۱ ریال و در تاریخ ۸/۱/۱۶ مبلغ ۱۰۴ ریال و در تاریخ ۸/۳/۱۸ (به طور خالص) مبلغ ۱۱۸ ریال اعلام نموده بود که (به طور خالص) مبلغ ۱۱۸ ریال محقق شد.

همچنین پیش‌بینی عملکرد سال مالی منتهی به ۸۲/۱۲/۲۹ در مقایسه با عملکرد سال مالی قبل به ترتیب فروش ۳۷ درصد افزایش، قیمت تمام شده کالای فروش رفته ۲۹ درصد افزایش، سود عملیاتی ۱۴۰ درصد افزایش و سود پس از کسر مالیات ۱۰۴ درصد افزایش نشان می‌دهد.

این شرکت پیش‌بینی درآمد هر سهم سال مالی منتهی به ۸۲/۱۲/۱۹ را (به طور خالص) در تاریخ‌های ۸/۳/۱۸ و ۸/۵/۴ مبلغ ۲۴۰ ریال اعلام کرده بود.

کارتون پارس خرید ماشین چاپ چهار رنگ را تدارک دید

شرکت کارتون پارس درآمد هر سهم را برای سال مالی ۸۲ با سرمایه ۶۰۰ میلیون تومان مبلغ ۳۹۷ ریال به طور خالص اعلام کرد. سود پس از کسر مالیات آن ۲۱ درصد افزایش دارد.

روز ۸۷/۸/۸ شرکت کارتون پارس درآمد هر سهم را برابر سال مالی ۸۲/۷/۳۰ با سرمایه ۶۰۰ میلیون تومان مبلغ ۳۹۷ ریال به طور خالص پیش‌بینی کرد.

این شرکت پیش‌بینی درآمد هر سهم (به طور ناخالص) سال مالی منتهی به ۸۱۷/۳۰ را با سرمایه ۳۰۰۰ میلیون ریال در تاریخ‌های ۸/۱۰/۲ و ۸/۱۷/۲۹ مبلغ ۴۱۹ ریال و با سرمایه ۴۵۰۰ میلیون ریال در تاریخ‌های ۸/۱۷/۲۱ و ۸/۱۷/۲۷ مبلغ ۴۹۵ ریال اعلام کرده بود که مبلغ ۴۳۹ ریال (به طور خالص) محقق شد.

همچنین پیش‌بینی عملکرد سال مالی منتهی به ۸۲/۹/۳۰ در مقایسه با عملکرد واقعی سال مالی قبل به ترتیب فروش ۲۰ درصد افزایش، بهای تمام شده کالای فروش رفته ۲۴ درصد افزایش، سود عملیاتی ۳۶ درصد افزایش و سود پس از کسر مالیات ۲۱ درصد افزایش نشان می‌دهد.

این شرکت پیش‌بینی درآمد هر سهم سال مالی منتهی به ۸۲/۹/۳۰ را در تاریخ ۸/۱۷/۱۳ با سرمایه ۴۵۰۰ میلیون ریال (به طور ناخالص) مبلغ ۱۰۹۴ ریال و در تاریخ‌های ۸/۲۴/۸ و ۸/۵/۲۶ با سرمایه ۶۰۰۰ میلیون ریال مبلغ ۳۹۷ ریال (به طور خالص) اعلام کرده بود. به استناد مصوبه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۸/۷/۲۴ و صورتجلسه هیات مدیره مورخ ۸/۷/۴/۲ سرمایه شرکت از مبلغ ۴۵۰۰ میلیون ریال به مبلغ

۶۰۰۰ میلیون ریال (معادل ۳۳/۳ درصد) از محل سود انباشته افزایش یافته است.

این شرکت اعلام نموده است طرح‌های خرید ماشین چاپ ۴ رنگ با برآورد هزینه ۵۲۰۰ میلیون ریال و ۶۵ درصد پیشرفت کار، خرید ماشین منگنه با برآورد هزینه ۱۵۰۰ میلیون ریال و ۹۵ درصد پیشرفت کار و طرح تعديل نیروی انسانی با برآورد هزینه ۶۰۰۰ میلیون ریال را در دست اجرا دارد.

صادرات محصولات پتروشیمی تولیدکنندگان داخلی چسب را با مشکل مواجه کرد

صادرات محصولات پتروشیمی به کشورهای هم‌جاوار تولیدکنندگان صنعت چسب کشور را با مشکل مواجه کرده است. مرتضی سیف‌الهی مدیر عامل تعاونی تولیدکنندگان چسب کشور در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: در صورت ادامه روند صادرات این محصولات به کشورهای هم‌جاوار، توزیع این محصولات در کشور با مشکل مواجه خواهد شد و کمبود فرآورده و افزایش قیمت در بازار آزاد را به دنبال خواهد داشت.

وی اظهار داشت: تحویل ندادن به موقع محصولات پتروشیمی به تولیدکنندگان علاوه بر آن که روند عادی تولید را مختلف می‌کند در بخش صادرات تولیدات داخلی نیز تاثیر منفی خواهد گذاشت.

وی، عملکرد شرکت بازرگانی پتروشیمی در موارد فروش اعتباری و همکاری با تولیدکنندگان چسب کشور را مثبت ارزیابی کرد. سیف‌الهی گفت: عدم نظارت مسؤولان پتروشیمی بر پیمانکاران این شرکت، سبب کند شدن تولید و افزایش قیمت فرآورده‌های چسب در بازار خواهد شد. وی، کوتاه مدت بودن بازپرداخت وام فروش اقساطی، پایین گرفتن سقف اعتبار برای واحدهای تولیدی و بالابودن نرخ بهره‌های بانکی را از مشکلات تولیدکنندگان صنعت چسب کشور دانست.

وی با بیان آن که بازپرداخت وام فروش اقساطی برای تولیدکنندگان یکسال تعیین شده، گفت: بازپرداخت وام فروش اقساطی حداقل باید پس از ۷ ماه شروع شود تا تولیدکننده مجبور به فروش مواد اولیه خود برای پرداخت اقساط نباشد. وی افزود: وام‌های فروش اقساطی به دلیل بهره بالا و پرداخت اقساط در کوتاه مدت، راه حل مناسبی برای کاهش مشکلات صنعت چسب کشور نیست.

مدیر عامل تعاونی تولیدکنندگان چسب کشور تأکید کرد، تولیدکنندگان صنعت چسب کشور توان رقابت در بازارهای جهانی را دارند و تنها از لحظه کمیت تولید با مشکل مواجه هستند. وی با بیان آن که افزایش ناگهانی قیمت مواد اولیه سبب شده که صادرات این بخش دچار بحران شود، تصریح کرد: دولت باید رشد قیمت راسالانه و با نرخ حداقل اعلام کند تا شرایط برای ورود به بازارهای جهانی فراهم شود.

سیف‌الهی در پیان گفت: تعاونی تولیدکنندگان چسب کشور ۳۲ واحد را تحت پوشش دارد که ۱۶ واحد آن به دلیل عدم حمایت مسؤولان از بخش تولید ورشکسته شده و اکنون قادر به ادامه فعالیت نیستند.

طرح بسته‌بندی گوشت مرغ اچرامی شود

ابرار اقتصادی / طرح بسته بندي مرغ تازه
کشتار روز مجددا از اول دی ماه سال جاري
آغاز می شود.

مهندس قربانی تکشیر دیر انجمن
صنفی کشتارگاه‌های صنعتی طیور ایران با
اعلام این مطلب گفت: طی جلسه‌ای که به همین منظور با حضور اعضای هیات مدیره
انجمن صنفی کشتارگاه‌های طیور، مدیر کل
دامپزشکی استان تهران و کارشناسان
بهداشت برگزار شد، مقرر گردید که به
منظور شروع تدریجی و ترویجی طرح تا
اجرای همگانی آن، اداره کل دامپزشکی
استان تهران هماهنگی‌های لازم را با سازمان
میادین میوه و ترهبار درخصوص عرضه
مرغ تازه و صرفاً به صورت بسته‌بندی در
میادین به عمل آورد.

وی اطلاع رسانی و فرهنگ سازی
مصرف مرغ بسته بندی را از جمله وظایف
انجمن صنفی کشتارگاه های صنعتی طیور
عنوان کرد و گفت: علت تاخیر در اجرای
مجدد طرح بسته بندی مرغ تازه کشتار روز،
راه اندازی طرح تجهیز ۱۰۰ درصدی
کشتارگاه های طیور استان تهران تا اول دی
ماه می باشد. مهندس تنگشیر خاطر نشان
کرد: هم اکنون اکثریت کشتارگاه های
صنعتی طیور آمادگی لازم برای عرضه مرغ
به صورت بسته بندی را دارند و مابقی نیز تا
اول دی ماه به سیستم های لازم مجهز
می شوند.

وی با تاکید بر لزوم فرهنگ‌سازی در استفاده از مرغ بسته‌بندی در کشور خواستار همکاری ارگان‌های ذی‌ربط و استقبال مصرف کنندگان از این طرح شد و گفت: این طرح از جهت عرضه گوشت مرغ به صورت پهدادشتی حائز اهمیت می‌باشد.

خبرهای پتروشیمی در چین و منطقه ABS

پلی اورتان

شرکت Basf AG قصد دارد با همکاری چند شرکت چینی و آمریکایی واحد تولید پلی اورتان را در شانگهای احداث کند. به همین منظور ابتدا دو واحد تولید MDI به ظرفیت ۱۶۰ هزار تن و واحد TDI به ظرفیت ۱۳۰ هزار تن در سال به عنوان مواد اولیه تولید پلی اورتان راه اندازی می شوند. قرار است این پروژه ظرف ۳ سال آینده مورد پیش ب داده، قرار گذد.

روسیه در پی یافتن

جایگاہی بزرگ

در پلی الغین

دشت از مجله Modern Plastic

نیاز به پلی الفین در روسیه به سرعت رو به افزایش است. تولید داخلی کم و میزان مصرف زیاد، این کشور و سایر مناطق در شوروی سابق را به بازاری بسیار مناسب برای پلی اتیلن و پلی پروپیلن تبدیل کرده است. در خواست برای پلی الفین ما بین سال های ۲۰۱۵ تا ۶۳۱ پیش بینی می شود که این به معنای رشد درصد متوسط سالیانه ۴۵ درصد است.

این دورنمایی بود که توسط رئیس افتخاری شرکت Polyolefins, Ferrara واقع در ایتالیا ترسیم شده است. Galli Basell این سخنان را در کنفرانس سالانه در Flexpo ۲۰۰۲ برگزار خصوص پلی الفین در شد، ایراد کرد.

وی می‌گوید در روسیه ۱۵۰ میلیون نفری، تنها هفت تولیدکننده عمده PE و سه تولیدکننده PP وجود دارند. گنجایش تولید کل در سال ۲۰۰۱ ۷۰۶۵ میلیون تن (۲/۳۵ میلیارد پوند) با ظرفیت بهره‌برداری ۸۷/۶ درصد بوده است. گنجایش PP نیز در سال ۲۰۰۱، ۳۰/۲۰۰۰ تن (۶۶۶ میلیون پوند) با بهره‌برداری در حدود ۸۵/۰ درصد گزارش شده است.

Galli می گوید هر چه روسيه و مناطقی که در قدیم جزء شوروی به حساب می آمدند بیشتر به سمت غربی شدن و استفاده از الگوهای غربی برای پیشرفت پیش می روند، پلی الفین نقش بیشتری در این زمینه بازی

می کند و نیاز به ان نیز کسترش چشمکیری خواهد داشت. وی خاطرنشان کرد که روسیه و کشورهای تازه استقلال یافته پایین ترین سرانه مصرف PP در جهان را دارا هستند. میزان مصرف آنان ۱ تا ۲ کیلوگرم ۷/۲ تا ۴/۴ پوند در سال ۲۰۰۱ گزارش شده است. در حالی که در امریکا سفارش سرانه در همین سال ۲۵ کیلوگرم بوده است. میزانی که او برای سال های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ برای روسیه و کشورهای تازه استقلال یافته پیش بینی می کند.

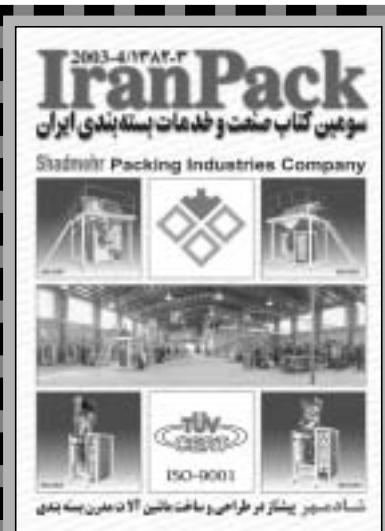
می سند.

In the name of God
the Beneficent the merciful

Cover:

Tahavol Kala Novin Co.
First Floor, No. 48, Naseri St., Africa Ave., Tehran, Iran
Tel: +98 21 8779365 - 6
Fax: +98 21 8773013
www.nadipack.com
info@nadipack.com **See page 10**

IRAN PACK
2003-4
Iranian packaging
Industry Guide book
Persian
With hundreds names
and addresses of Iran
>>> 4.99 USD <<<

SANAT BASTEBANDI
(Packaging monthly magazine)
6th year, No.55, 2003

Editor: **Reza Nooraei**
P.O.Box: 13145-1487 Tehran,Iran
Tel:+98 21 8975827-8
Fax: +98 21 7512899
Email: info@iranpack.org
Web: www.iranpack.org
Public relations: **Shervin Salimi**
Writers: **Reza Nooraei**
Soheil Chehrehei - Hojjat Salmani
Hashem habibi - Soosan Khakbiz
Esa Nagafi - Zynab Sadeghi

SANAT BASTEBANDI
Special issue in
Packaging in Iran
English

خرمای بسته بندی مورد تایید وزارت بهداشت نیست

اجرای قانون واجباری شدن بسته بندی خرما و خشکبار به تعویق افتاد.

مهندسو حیدر مفید مدیر کل نظارت بر مواد بهداشتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با بیان این مطلب گفت: بر اساس برنامه ریزی های گذشته، اجرای این قانون از اول زمستان امسال پیش بینی شده بود اما به دلیل درخواست سایر ارگان ها و سازمان ذی ربط زمان اجرای این طرح به تعویق افتاد.

وی با بیان این که هنوز این آمادگی در بخش تولید فراهم نشده افزود: هم اکنون رایزنی هایی با بخش تعاون و وزارت جهاد کشاورزی انجام شده تا این امر محقق و اجباری شود. وی در پاسخ به این که بسته بندی خرما و خشکبار هم اکنون در کشور اجرا می شود گفت: برای هر ماده غذایی به مرور زمان و مناسب با شرایط کشور اخذ پروانه بهداشتی (ساخت) اجباری می شود و در حال حاضر هم خرما و خشکبار شامل این برنامه شده اند و تاکنون خود (تولیدکنندگان) اقدام به بسته بندی می کردند اما از این پس با نظارت وزارت بهداشت خواهد بود. همچنین مهندس ناصر فلاحتی رئیس بهداشت مواد غذایی وزارت بهداشت گفت: بر اساس بخش نامه ای به معاونت بهداشتی کلیه دانشگاه ها صادر شده نظارت بر مراکز مواد غذایی و قادی ها در ماه رمضان با حساسیت بیشتری انجام و تشدید می شود. وی با اشاره به نظارت بر قنادی ها و روغن های مصرفي اظهار داشت: در صورت مشاهده تخلف در مراکز توزیع مواد غذایی چه از نظر مکان و یا عدم رعایت بهداشت فردی و محیطی طبق ماده ۱۳ قانون مواد غذایی، خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی برای بار اول به دادگاه معرفی، اخطار و جرمیه داده می شود.

فلاحی اظهار داشت: فرد مخالف باید طی مدت تعیین شده به رفع مشکل پیردادزد و در صورت عدم اصلاح و یا تکرار، مکان مورد نظر بسته و نمونه ماده غذایی به آزمایشگاه ارسال می شود.

وی در ادامه گفت: در صورت آلوده بودن ماده غذایی از رده مصرف انسانی خارج که یا به مصارف صنعتی رسیده و یا معدوم می شود. فلاحی با تأکید بر این که ماده غذایی خرما هنوز مشمول قانون بسته بندی نشده، افزود:

خرمای بسته بندی موجود از نظر بهداشتی مورد تایید وزارت بهداشت نیست و تمامی آن ها فاقد کد بهداشتی پروانه ساخت هستند. به گفته وی در هر حال خرمای بسته بندی نسبت به خرمای فله ای کمتر در معرض آلودگی هستند.

رئیس اداره بهداشت تصریح کرد: مواد غذایی مشمول قانون بسته بندی که واحد کد بهداشتی و پروانه ساخت است در سراسر کشور قابل توزیع است اما در صورت وجود فقط کد بهداشتی قابل عرضه در یک تا دو استان همچوار است.

